Aurea ac pene diuina Juriū

apollinis celeberrimi, ac subtilissimi iuriscon. legum Monarche Do. Hippolyti de Marsilijs Bononien. Repetitio. l. de vnoquoq₃. ff. de re iudicata in Bonon. gymnasio anno salutis. 1518. lecta cum additionibus per eundem autorē nouiter in lucē sub hoc signo. ☞ ( )editis, vna cum summarijs nouissime composi tis. Cum repertorio.

Summarium.

aaa

96 Qñ ꝓcedit cõtra vnũ ⁊ finis illius ꝓcessus tẽdit in cõsequentiam cõtrũ aliũ tũc si respicit publicã vtilitatẽ probationes cõtra principalem ⁊ sententia contra eũ lata facit preiudicium etiã illi contra quem in consequentiam tendit etiam si non sit citatus.
97 Licet sñia posset in ꝯñiam facere preiudicium alicui nõ dꝫ citari nisi illud iudiciũ de sui natura tenderet in damnũ illius tertij.
98 In insinuatione donationis non debet pars citari.
99 Citatio partis non requiritur quando causa est commissa vt iudex iudicet secundum conscientiam.
100 Quando proceditur contra rebelles ecclesie retinentes res ecclesie vel imperij non requiritur citatio partis.
101 Quando procedit cõtra aliquẽ de enormissimo delicto possunt recipi testes lite non contestata a parte non citata.
102 Preceptũ iudi. fcm̃ ꝑte ñ citata, vꝫ qñ dubitat̃ d̃ scãdalo futuro.
103 Sñia capitalis nõ requirit citationem rei sed vꝫ absq̧ citatione.
104 Res furto subtracte vel violenter ablate probantur per iuramẽtum damnum passi absq̧ citatione partis.
105 Postq̃ emphitheota cecidit a iure põt dñs illã rem alteri locare etiã nõ citato primo emphitheota lꝫ nõ tractet̃ de eiꝰ ꝑiudicio.
106 Ualet argumentum de feudo ad emphitheosim ⁊ econtra.
107 Quando clericus est detentus a iudice laico pro delicto et vult docere se esse clericum non requiritur partis citatio.
108 Quando iudex absoluit partem a termino citationis sibi facte pars non est citanda.
109 Ubi est aduersarius ibi non requiritur citatio partis.
110 In dãda ꝑtãte notario trãscribẽdi instr̃a pr̃na nõ reqrit̃ citatio.
111 Citatus cum comminatione qδ si erit contumax in illa citatione proceditur contra eum eo aliter non citato tunc si erit contumax in illa citatione poterit contra eum procedi sine noua citatione.
112 In condemnatione expensarum pars non citatur.
113 Citatio non valet nisi fiat ad instantiam partis.
114 Sententia fertur ad instantiam partis al's non valet.
115 Citatio dꝫ fieri de cõmissione iudicis ⁊ dꝫ ẽt hoc apparere ĩ actis.
116 Citatio facta die feriata pro non feriata an valeat.
117 Iudex nõ debet cõmittere primam citationem de reo nisi primo videat petitionem actoris an sit honesta ⁊ iusta an non.
118 Cõmissio citãdi a iudice an presumatur esse facta si in actis appareat de citatione ⁊ relatione.
119 Ad validitatem citationis requirit̃ quod iudex videat relationẽ nuntij, al's actus est inualidus.
120 Si citans non comparet, perinde est ac si non citasset.
121 Citatus potest mulctari si nõ cõparet lꝫ illo die iudex nõ sederit.
122 Sindicus ville qui tenetur denuntiare omnia maleficia tenetur etiam denũtiare maleficia non punibilia.
123 Qui non cõparuit non potest dici contumax si non fuit accusata eius contumacia. nu. 126.
124 Confessio non acceptata per partem non nocet confitenti.
125 Renũtiatio non nocet renuntianti nisi fuerit acceptata per partem aduersam.
127 Citatus ad hoc vt sit cõtumax dꝫ ter citari vel semel perẽptorie.
128 Quando tres citationes requirunt̃ pro forma tunc nõ potest facere iudex qδ vna citatio habeat vim peremptorij.
129 Qñ tractat̃ de pena imponẽda vna citatio peremptoria sufficit.
130 Unica citatio non peremptoria sufficit qñ pars citat partem.
131 Qñ citat̃ persona potẽs sufficit vnica citatio etiã nõ perẽptoria.
132 Monitio iudicis habet vim peremptorij.
133 Monitio facta de mandato iudicis dicitur facta a iudice.
134 In causis summarijs vnica citatio habet vim peremptorij.
135 In iudicio summario nõ põt obijci exceptio in personã testium.
136 Nõ ꝓcedit̃ in causis summarijs sine qualiquali petitione. nu. 137.
138 In causis summarijs rescriptum succedit loco petitionis.
139 Citatus simpliciter in causis pecuniarijs intelligitur citatus vt compareat per se vel per procuratorem.
140 Citatio incerta ratione loci vel temporis est nulla.
141 Citatus hora incerta debet comparere quãprimum potest.
142 Citatio ad audiendum voluntatem iudicis an valeat.
143 Citatio generalis est nulla vbi contradictor est certus. nu. 145.
144 Citatio sine causa non valet.
146 Quõ dẽat dicere citatꝰ q cõparet, ⁊ tñ nõ vult ĩ iudicẽ ꝯsentire.
147 Citatus ad vnum tribunal excusat̃ si non comparet coram alio.
148 Citatus pro duabus causis qñ pro vtraq̧ debeat comparere.
149 Citatus ad vnam causam ⁊ comparens an teneatur respondere in alia in qua non est citatus.
150 In citatione debet inseri copia petitionis in ciuilibus, in criminalibus debet inseri copia accusationis vel inquisitionis.
151 Citatus ad locum non tutum non tenetur comparere.
152 Ad validitatem citationis iudex debet exprimere nomen nuntij per quem vult quod fiat citatio.
153 Citatio per edicta an arctet citatum.
154 Iudex potest viua voce aliquem citare.
155 Citatio fieri potest per tabellionem.
156 Citatio debet fieri per nuntium qui primo citauit.
157 Citatio potest probari per testes ⁊ instrumenta.
158 Pars an possit citare partem.
159 Citatio fieri potest per sigillum ad hoc solitum.
160 Citatio põt fieri ꝑ ꝓclama ⁊ est fortior quacunq̧ alia citatione.
161 Citatio facta per proclama ligat tantum existentes in loco proclamantis non autem absentes.
162 Citatio etiam fieri potest per campanam.
163 An in absolutione vel habilitatione a iuramẽto requiratur citatio partis de cuius preiudicio agitur.
164 Absolutio a iuramento nõ põt peti nisi qñ iuramentum fuisset dolo vel metu extortum vel super re illicita positum.
165 Absolutus a iuramento non potest venire contra contractũ qñ contractus erat validus ⁊ perfectus sine iuramento.
166 Iuramentum prestitum in fauorem vnius partis potest remitti per partem in cuius fauorem fuerit prestitum.
167 Iuramentum potest remitti testibus per partes.
168 Iuramẽtũ nõ firmat ꝯctũ nisi qutenus est de mẽte ꝯtrahentiũ.
169 Absolutio a iur̃o nõ est ꝯcedẽda illi q primo venit ꝯ ipm iur̃m. Frustra auxilium legis inuocat qui committit in legem.
170 Uinculum iuramenti finitur morte iurantis.
171 Contumacia est delictum.
172 Pro sola contumacia non potest imponi pena mortis.
173 Statutũ volens patrẽ teneri pro filio cauponem pro famulo nõ habet locum in condemnato per contumaciam.
174 Statutum volens qδ cõitas teneat̃ emendare dãnũ ⁊ robarias intelligit̃ dummodo de eis vere cõstet nõ añt per contumaciam.
175 Citatꝰ nõ est ꝯtumax, si nõ cõparuit qñ nõ ẽ citatꝰ ſm stilũ curie.
176 Remissus ad curiã epalẽ sup aliquo ĩcidẽti si est ibi ĩ mora iudex prime cause põt ad vlteriora ꝓcedere nõ obstãte dicta remissione.
177 Iudex secularis qñ remittit partes ad curiã epalẽ ꝑ aliquo articulo põt sibi prefigere terminũ. j. quẽ debeat se ꝑsentare corã epo.
178 Contumax nõ potest allegare incompetentiam iudicis.
179 Contumax condẽnatus ⁊ captus per iudicem incompetentem potest se tueri ex nullitate processus.
180 Absens per contumaciam habetur pro presente ad eius dãnũ.
181 Contumacia in vno non nocet in alio.
182 Cõtumacia in crĩalibꝰ nõ facit quẽ hr̃i pro ꝯfesso sicut ĩ ciuilibꝰ.
183 Ad hoc vt vigore legis vel statuti cõtumax habeat̃ pro confesso requiritur sententia declaratoria iudicis.
184 Ubi qs per cõtumaciã deberet hr̃i pro cõfesso si anteq̃ sup hoc pronuntietur decedat non preiudicat heredi.
185 Contumax non presumitur habere iustam causam.
186 Cõtumacia est peccatũ mortale, ⁊ ideo cõtumax dicit̃ infidelis.
187 Obedientia est magni effectus.
188 Contumacia semper interpretatur in id quod deterius est cõtumaci ⁊ vtilius aduersario.
189 Contumax non videtur prorogare iurisditionem.
190 Qui duobus locis fuit contumax pro eodẽ delicto fuit cõdẽnatus potest cogi vtrãq̧ condemnationem soluere.
191 An contumax possit condemnari sine alia citatione.
192 Excusatur quis a contumacia per solum iuramentum.
193 Quelibet iniusta causa dummodo colorata excusat a dolo.
193 Petrus Ioannis si citatur vt Petrus Martini non incidit in penam contumacie.
195 Iudex delegatus potest facere gratiam contumaci eum expectãdo in die sequenti nec pars potest ei contradicere.
196 Iudex post peremptorium emanatum de benignitate potest citare vna alia vice.
197 Regula qδ cõtumax nõ audit̃ nisi refectis expensis habet locũ nedũ in reo sed etiã in actore contumace. nu. 198. ⁊. 200.
199 Arbiter non potest mulctare contumacem sicut ordinarius.

E vno quoq̧. Lex ista notabilis est ⁊ multum practicabilis. Et vt dicit hic Bar. multum est in ore versantiũ in palatijs. Et breuiter hoc intendit. Sententia est ferenda partibus presentibus vel legitime citatis. h. d. ſm Ange. ⁊ Alex. vsq̧ ad. §. qui apud. ¶ Nota ex hac. l. primo dictum in summario, ⁊ intellige hanc. l. in sñia diffinitiua vt
1 colligit̃ ex tex. † Et etiã hoc apparet qꝛ appellatione sententie in dubio intelligit̃ de diffinitiua vt est tex. ⁊ ibi clarior glos. in. l. j. §. biduum. j. quando appel. sit. Et voluit Bal. in addi. Specu. in ti. de senten. in. ij. col. in versi. nomine sententie ⁊c. Et Bald. in. l. j. C. quando liceat tertio prouo. ⁊ in. l. j. ŝ. de offic. prefec. preto. in quibus locis dic qδ stãte statuto qδ de sententijs debeat solui gabella, intelligit̃ de diffinitiuis nõ de interlocutorijs. Et idẽ si statutũ dicit qδ nõ possit appellari a sentẽtijs qꝛ intelligit̃ a diffinitiuis tm̃, nõ ab interlocutorijs. De quo etiã per do. Philip. de perusio in. c. super

in.c.super eo.in.ij.col.de appel. ¶ Alia etiā ratione debet intelli
gi qđ lex ista loquat᷑ in snīa diffinitiua ⁊ non de interlocutoria q2
2 †verba debent intelligi in potiori significatu ⁊ digniori vt habet᷑
in.d.l.j.§.biduum.Et in.l.j.§.qui in perpetuu3.ff.si ager vecti.vel
emphi.peta.⁊ in.c.pe.de senten.excom.⁊ in.c.cum olim.de testi.⁊
per Alex.in cōsi.cxxxvj.incip.in causa ⁊ lite.in.vij.col. in.ij.volu.
vbi dicit qđ vbi fit mētio de cōsuetudine intelligit de prescrip. Ad
qđ allegat tex.in.c.cumana.de elec.quē text.ſm eū ad hoc allegat
Bald.in.l.binos.C.de aduo.diuer.iud.⁊ in.c.j.in prin.de feu.co-
3 gni.†Et facit etiā tex.no.i.§.sed quotiēs.insti.de iure natu.ꝑ quē
tex.dixit ibi Angel.de are.post Joan.fab.ꝙ si testator facit lega-
tum ecclesie nec eā exprimit qđ intelligit᷑ esse factu3 principaliori
⁊ digniori ecclesie ciuitatis,l3 videret᷑ factū ꝓximiori ecclesie ipsi
testatori per tex.in auf.de ecclesiasti.ti.Et per notata in.l.que cō-
ditio.§.j.ff.de condi.⁊ demon.de quo etiā per Jas.in.§.ex malefi-
☞ cijs.in.xij.col.insti.de actio. (⁊ per Alex.in cōsi.ccxiij.incip.pon-
deratis.in.j.col.in.vj.volu.) Et subdit etiā Ange.per illum tex.
qđ si aliqua causa cōmittat᷑ simpliciter iudici seu officiali qđ intel
ligit᷑ esse cōmissa principaliori iudici ipsius ciuitatis. allegat cle.
Et si principalis.vbi est glo.de rescrip. Pro quibus facit glos.in-
sti.de fiducia.tute.in.§.fi.in verbo si perfecte.⁊ glo.in.§.fi.insti.de
excus.tut.⁊ dicta per Soci.in cōsi.xxix.inci. viso statuto in.ij.col.
☞ in.iij.volu. (⁊ per Jas.quē vide in.l.j.in vlti.colū.post prin.C.de
iure emphi.) Et faciunt que latius valde dixi in materia ista in
4 l.de minore.in.§.pluriū.in.xvij.col.ff.de questio. ¶ †An autē in
snīa interlocutoria requiratur ad eius validitatem citatio partis
Inno.⁊ Joan.and.in.c.auditis.extra de procura.⁊ Innocē. in.c.
querelā.eo.ti.dicunt qđ snīa interlocutoria,quelibet etiā ꝑ quam
parti generat᷑ preiudiciū valet parte absente ⁊ nō citata.Et alle-
gant qđ habet᷑ in.c.fina.de offi.iudi.⁊ in.l.qđ iussit.ff.in hoc titu.⁊
eos refert ⁊ sequit᷑ Jo.de ana.in cōsil.xxxj.incip.in causa nobiliū.
in.ij.col.Licet scđm eū contrarium videat᷑ tenere Bar.in.l. si pri9.
ff.de oper.no.nun.Sed Ludo.ro.in repeti.rubri.ff.de arbi. in.ix.
char.in.j.col.in ver.dubitatio tñ vertit᷑ ⁊c. Aliter dicit circa hanc
questionē.Primo enim adducit Inno.in.d.c.aditis. Et Bar. in
d.l.Si prius. ⁊ nullā eorum opi.affirmat,sed dicit qđ Jo.de imo.
in dictis locis nitit᷑ concordare opi.eorum hoc modo, vc3 qđ aut
interlocutoria ferenda est parui preiudicij. Et tūc citatio partis
nō requirit᷑.argu.l.scio.cum si.ff.de in integ. resti. Aut est magni
preiudicij,⁊ tunc procedit opi.Bar.ff.qđ pars debeat citari. Ad-
ducit postea ipse Lud.roma.vbi.ff.Bal.in.l.j.C.de sentē.ex peri.
recit.vbi dixit qđ aut interlocutoria vertit᷑ seu tendit ad iudiciu3
coadiuuandū,⁊ tunc sine citatione ferri potest vt est tex.ſm eū in
l.diem proferre.in prin.ff.de arbi. Aut tendit ad impugnādū iu-
5 diciū,⁊ tūc requirit᷑ citatio. ¶ †Subdit postea ipse Ludo.ro.vbi
ff.se credere qđ illis que fieri nō possunt sine cause cognitione qđ
in illis requiratur citatio:q2 vbi debet interuenire cause cognitio
ibi ⁊ citatio ſm glo.in.l.si deserta.C.si propter pub.pē. ¶ Secus
autem vbi nulla cause cognitio requirit᷑. Ad qđ allegat dicta per
Bar.in.d.l.qđ iussit.ff.in hoc titu.Et subdit predicta habere lo-
cum in mera interlocutoria.Sed secus dicit esse in interlocutoria
habente vim diffinitiue:q2 in illa requirit᷑ citatio ⁊ nedum citatio
sed etiam peremptoriū,ita finaliter residet Ludo.roma.in.d. ru-
bri.ff.de arbi. ¶ Reperio etiā quēdam doctore3 modernū profe-
cto insignem in iure virū do. Hieronymū tortum ponētem hanc
questionē in quodā consi.suo qđ fecit pro cōmune Florētie apud
Sixtum pōtificem maximum.incipien. dñe deus meus ⁊c. in pe.
char.in.ij.col.vbi tenet qđ ad validitatem interlocutorie debeat
pars citari si parit preiudiciū.ad qđ allegat Barto. in.l.quicq̄.§.
vbi decretum.ff.de offi.proconsul.⁊ Ange.in.l.j.C.quibus nō ob.
lon.temp.prescrip.⁊ allegat tex.huius.l. nostre. ⁊.l. nā ita diuus.
ff.de adop.⁊.l.ea que.⁊.l.in cause.§.causa cognita. ⁊.l. intra vtile.
ff.de mino.⁊ dicit etiam ita tenere Inno.in.c.cum venissent.de in
integ.resti.in.iij.colū.in ver.Uel dic ⁊ melius ⁊c.Et subdit predi-
ctus do.Hieronym9 tort9 in.d.suo cōsi.qđ interlocutorijs magni
preiudicij nedum requirit᷑ citatio, sed etiam requirit᷑ perempto-
rium,ita singu.ſm eum voluit Bart.in.l.cōsentaneū.in.ij.col.ver
si.Aduerte tamē.C.quomodo ⁊ quādo iudex.qui allegat tex.in.l.
preses.eo.ti.⁊.l.titia.ff.de accusa. Item vltra predicta qđ in inter-
locutorijs requirat᷑ partis citatio voluit ſm dictum do.Hierony.
Bal.in.l.j.C.de sen.ex peri.reci.⁊ Dy.Ange.Ray.de forli. ⁊ Jo.
de imol.in.l.si procurator.ff.de dam.infec.⁊ Bar.⁊ Joan.de imol.
post alios in.l.qđ iussit.ff.in hoc titu.⁊ Bal.in.l.tres denunciatio
nes.C.quomodo ⁊ quando iud. vbi dixit qđ in interlocutorijs in
quibus tractat᷑ de magno preiudicio, requirit᷑ etia3 trina citatio.
qđ etiā firmauit Jas.in.d.l.ne quicq̄.in.v.colū.in fi.ff.de offi.pro-
consul. ¶ Ego etiam sequor hanc opinio.s. qđ vbi tractat᷑ de ma
gno preiudicio ex sentētia interlocutoria requirit᷑ citatio nedum
simplex,sed etiam trina vel peremptoria.Secus vbi tractat᷑ de le-
ui preiudicio:q2 tunc in tali interlocutoria nō requiritur citatio:
quoniam esset magis laborioru3 q̄ vtile. Ad quālibet interlocu.

6 citare partem attento qđ † sentētia interlocutoria dicitur omne
verbū preceptiuum iudicis faciēs ad causam ſm glos. in.§.ad ex-
cludendas,in auf.de litig. quam ad hoc dixit not. Bal.in.l. arbi-
trio.in fi.ff.qui satisda.cog.⁊ in.l.post snīa3. ꝓpe fi. C. de sen.⁊ in-
terlocu.om.iud.⁊ illam dixit singularem Ange.in.l. ex stipulatio
ne.C.de senten.⁊ in.l.cum clericus.C.de episco.⁊ cleri. Sed tamē
illa glo.non est sing.q2 alia est similis in.d.l.cum clericis. ⁊ alia in-
sti.quibus alie.licet vel nō.circa me.in ver.snīa.Est tamē tex. ⁊ gl.
contra predictas glo.nam tex.est in.d.l.ex stipulatione dicens qđ
non omnis vox iudicis faciens ad causam habet᷑ pro snīa. ⁊ idem
dixit gl.j.i.c.afferte.extra de presump. De qua materia vide doc.
in.d.l.cum clericis.⁊ Joan.de ana.in consi.suo.xciij.⁊ ibi in addi.⁊
Ludo.roma.in consi.suo.ccviij.incip. Hec interpretatio bāni ⁊c.
post prin.⁊ mat.i no.suo.xxxix.inci.nota ꝙ ab īterlocutoria.⁊ do.
Maria.soci.in repe.rubri.de dilatio.in.xviij.char.in.j.⁊.ij.col.vbi
late loquit᷑ circa hanc materiam.⁊ Jas.in.l.fi.post prin.C.de pro-
cu.⁊ vide Barba.in repe.rubri.de fide instru.in.ix.char.in.iij. col.
⁊ Corse.in no suo.j.sub verbo preceptum.⁊ vide do. Philip.in ru
7 bri.de iudi.in.ij.col.⁊c. ¶ †Modo vlterius nota ex isto tex.in ver
bo presentibus.ſm Alexan. qđ presens de necessitate nō est citā-
dus vel monendus:q2 citatio fit solum vt citatus cōpareat. Sed
si est presens non requirit᷑ citatio.Nam vt dicit hic Ange.stultus
est iudex qui facit citare presentem q2 si presens citaret᷑ talis cita-
tio nihil operaretur,⁊ frustra expectat᷑ illud cuius euentus nihil
operaret᷑.l.hec stipulatio.in.§.diuus.ff.vt leg.no.cauea.l. aliquā-
do.§.fi.ff.ad velleia.l.cum heres.§.j.ff.de acqui.here.c.cum cōtin-
gat.de officio delega.c.per tuas.de simo.voluit glo.in.l. si posthu
mus.in.§.fi.ff.de liber.⁊ posthu.⁊ Ludo.roma.in cōsil. suo.ccxlix.
incip.in casu proposito ⁊c. Et de hoc arti.an ⁊ quādo presens sit
citādus. Remitto me ad plene dicta per Alexan. hic.⁊ in rubri.
C.de in ius voc.vbi etiam examinat aliā questionem. vc3 An pre
sens in dubio presumat᷑ citatus,de quo hic per eum. ¶ Ex predi
ctis nota.venio modo ad principalem materiam huius.l. vc3 ad
materiā citationis quā materiā hic plene pro posse meo reduca3
quāuis sit sparsa in vtroq3 iure que materia meli9 ⁊ copiosius po
nitur ⁊ examinat᷑ a do. Maria.soci.quā ab alio quem viderim in
repe.sua rub.extra de dilatio.Sed forte ego vltra eū aliqua addā:
⁊ non procedā ſm ordinem suū q2 ipse multū prolixe se extendit
circa dependentia ipsius citationis qđ ego facere nō intendo:sed
breuius procedam omittendo quāplura ibi per eū diffuse ⁊ proli
xe examinata ne videar trāscribere,ideo venio ad ipsam materiā.
8 ¶ †Et primo dico qđ ex hac.l.colligit᷑ regula trita ⁊ vulgata, vc3
ꝙ in vno quoq3 actu pacti ꝑiudiciali d3 pars ipsa citari,al's nō va
let qđ agit᷑.Et ad hoc semper allegat᷑ lex ista cū qua cōcordat.l.nā
ita diuus.ff.de adop.l.fi.C.de legi.l.tres denuntiationes.C. quo-
modo ⁊ qñ iud.l.si quādo.C.de testi.c.dilecta.de senten. excom.c.
cum olim.de testi.c.romana.de appel.in.vj.c.cōstitutionē. de sen.
excom.in.vj.cle.sepe.de verbo.sig.cle.pastoralis.de re iudi.c.por-
ro.⁊ ibi glo.de diuortijs.c.ecclesia sancte Marie.de cōsti.⁊ ibi glo.
c.inter quatuor.de maio.⁊ obe.c.j.de causa pos. ⁊ ꝓprie.c. quoniā
cōtra.de proba. Et hec regula potest ampliari pluribus modis.
9 ¶ †Et ideo primo amplia hanc regulam qđ adeo citatio requiri
tur in vno quoq3 actu preiudiciali qđ etiā talis citatio est fiēda in
notorijs,ita dixit Bal.in.l.cum fratrem.in vlti.col.in ver. Dubi-
tari cōsueuit.C.de his quib.vt indi.⁊ in.c.ad nostrā.el.iij.de iure-
iuran.post glo.ibi.in ver.oppo.scđo ⁊c.vbi no.loquit᷑. ⁊ idem vo-
luit Bal.in Margarita sua in verbo citatio.in vlti.col. in duob9.
ver.vbi allegat Inno.hoc tenuisse in pluribus locis,⁊ idē etiā te-
net do. Alex.in.l.emptorē.ff.de actio.emp.⁊ Abb. in cōsil.suo.iij.
incip.Nitar.in.ij.col.in.iij.volu.⁊ in eodem volu.in cōsi. lxviij. in-
cip.Quanq̄ super vocatione.in.ij.col.⁊ idem voluit Specu.in ti.
de noto.crimine.in.§.j.ver.Scias ergo.⁊ in.d.tit.in.§. iam de no-
torio.in.vij.col.⁊ Bald.in.l.nā ita diuus.ff.de adop.⁊ l3 aliqui te-
neāt cōtrarium.s.qđ in notorijs nō requirat᷑ citatio. Dicas tu qđ
vbicunq3 absenti potest aliqua defensio competere,tunc requirit᷑
citatio,l3 delictum seu factum sit notoriū.Secus aūt est quādo su
mus in notorio in quo nulla defensio potest cōpetere reo:q2 tunc
nō requirit᷑ citatio,ita dixit Abb.in.d.suo cōsi.iij.in.vij.col.versi.
Ad octauam questionē.⁊ Abb.met in.c.cum olim.in.v.col.in ver
si.Nota singu.extra de re iudi. Ad que etia3 vide dicta per domi.
Maria.soci.in sua repe.rubri.de dilatio.in.xv.char.in.ij. col. ver.
xxxvj.⁊ per Soci.in consi.iiij.incip.super ⁊c.in pe. col.in.iij. volu.
10 ¶ †Amplia scđo regulam huius.l. vc3 qđ adeo requirit᷑ citatio
partis ad validitatē actus vel ꝓcessus qđ etiā papa nō pōt ꝓcede
re parte nō citata nisi hoc faciat de plenitudine potestatis. Ita di
xit Host.⁊ Jo.and.in.c.vestra.extra de procu. qđ dictum refert et
sequit᷑ do. Alex.in cōsi.suo.lxxxvij.inci.visis codicillis.in.ij.char.
in vlti.col.in.ij.vol.vbi dicit qđ ꝑ hoc dicto facit qđ voluit Bal.
in.l.fi.circa fi.versi.extra opp.C.de fruc.⁊ lit.expen.Et facit opti-
me glo.no.in.l.fi.C.de legi.q̄ dicit qđ snīa principis sine citatione
est nulla.quā glos. ibi approbat Bal.⁊ Abb.in.c.venerabilē.in.ij.

colũ.ver. Nota tertio de elect. vbi subdit qd perperam procedit
iudex, etiã si sit legatus pape parte nõ citata, ⁊ hanc partẽ qd pa-
pa nõ possit procedere parte nõ citata firmauit do. Fely. in. c. cuz
olim. in. x. col. ver. processus pape. extra eo. de re iudi. vbi etiã for-
tius dicit, vcz qd papa etiã de plenitudine potestatis non potest
procedere cõtra nõ citatũ. Et ad hoc allegat Abb. ibi. ⁊ in. c. j. in
ij. colũ. de causa pos. ⁊ proprie. ⁊ hoc per tex. in cle. pastoralis. in fi.
de re iudi. ⁊ in. l. fi. C. de legi. Et pro ista opi. adducit ipse do. Fran.
de are. qui pro hac parte consuluit in cõsi. clxv. inci. Sicut Jo. ⁊c.
in. ij. col. in ver. Circa scdm ⁊c. cũ quo scdm eũ cõsuluerunt plures
graues doc. de quo ibi latius per eum. adducit etiã pro hac parte
Oldra. in cõsi. suo. xliij. in. j. col. ⁊ Lud. roma. in ꝯsi. ccclxix. ⁊ Guil.
de cu. in. l. de quibus. in pe. col. in ver. Itẽ querit̃ cõsuetudo est in
Britãnia ⁊c. ſ. de legi. ⁊ Ange. in. l. princeps post prin. eo. titu. et
Pau. de cast. in. l. fi. in fi. C. de legi. ⁊ Jo. de imol. in. d. c. cum olim.
et Abb. in. c. in causis. eo. titu. de re iudi. ⁊ in. c. cum inter. R. in. iij.
col. de elec. ⁊ in. c. causam. in. j. col. de rescrip. ⁊c. do. Maria. soci. in
rubri. de dilatio. arti. vij. in prin. Et Ludo. roma. in sing. suo. 668.
incip. Tu scis qd nedũ iudex. ⁊ Alexã. in hac. l. in pe. col. ⁊ ex istis
ſm eum dixit Jo. de imol. ⁊ do. An. in cle. j. in antepe. col. de iure-
iuran. ⁊ in. d. cle. pastoralis. in. v. col. qd nõ potuit papa declarare
quãdam domũ priuatam pauperũ Florẽtie esse hospitale publi-
11 cum nõ citata parte. † Adducit etiã Car. in cõsi. suo. lxxxv. incip.
venerabilis vir ⁊c. vbi dicit quod sñia inferioris lata sine citatiõe
non validat̃ ex cõfirmatione apostolica etiã cũ clausula supplen-
tes ⁊c. p. d. cle. pastoralis. Adducit etiã Bal. in. l. rescripta. in. iiij.
col. C. si contra ius vel vti. pub. vbi dixit qd corã principe cõsiderã-
tur oĩa que sunt de iure gentiũ. Adducit etiã Joan. and. in addi.
Specu. in tit. de pla. sententie. in. §. iuxta. in ver. Est etiã nulla in
addi. incip. Albertus galeoti ⁊c. vbi dixit qd imperator de iure or-
dinario nõ potest procedere cõtra nõ citatũ, sed bene de plenitu-
dine potestatis. pro quo dicit facere tex. in. c. nos in quẽq. ij. q. j. ⁊
in. c. j. de causa pos. ⁊ proprie. ⁊ in. c. inter quatuor. de maio. et obe.
et in. c. iudicas. iij. q. ix. Et sic ex istis ptz qd etiã Papa nõ potest
12 ꝓcedere sine citatione partis, aľs non vz qd agit̃. ¶ † Nec hz ob-
stare si in cõtrariũ adducat̃ Bal. in ꝓhemio feudorũ. in. §. aliqua.
in. j. col. vbi dicit qd papa potest ferre sententiam contra tenẽtes
terras ecclesie illis nõ citatis. Et allegat ad hoc Jo. an. in. c. cum
olim. de re iudi. in nouella. ⁊ eos refert ⁊ sequitur Jaſ. in. l. j. in. ij.
col. ſ. de consti. prin. ⁊ in. l. ne quicq. in. vj. col. versi. iiij. limita. ſ. de
offi. ꝓcõsul. qꝛ hoc in tali casu facit ex causa propter vtilitatẽ eccle-
sie. Et ideo valet talis sententia qꝛ princeps ex iusta causa potest
ꝓcedere parte non citata. glos. est nota. in. l. antepe. ſ. ex quibus
causis maio. Et voluit Bald. in. l. ij. circa prin. C. quomodo et qñ
iud. de quo est tex. i. c. in causis. extra de re iudi. in fi. ⁊ voluit Jaſ.
in. d. l. j. in. ij. col. ſ. de consti. prin. ⁊ Alexan. in consil. ij. incip. visis
codicillis. in. xj. col. in. j. vol. ⁊ Soci. in consi. cxx. incip. memini me
13 aľs ⁊c. in. iiij. col. in. iij. volu. ¶ † Quinimo etiam princeps potest
ex causa disponere cõtra ea que sunt de iure diuino vel gentiũ ſm
Barto. in. l. omnes populi. in. iij. q. prin. ſ. de iusti. ⁊ iur. ⁊ Cy. in. l.
rescripta. in. iij. col. C. de preci. impera. offe. ⁊ Bald. in. l. j. C. de iure
aureo. anul. Et volunt canoniste maxime do. Anto. ⁊ Jo. de imo.
in. c. que in ecclesiarum. de consti. Quos refert ⁊ sequitur Alexan.
in consi. lxxxvij. incip. visis codicillis. in. xv. col. in versi. rursus ⁊c.
14 in. ij. vol. † Et iusta causa semper presumit̃ in principe. Adeo qd
nõ admittit̃ ꝓbatio in cõtrarium ſm Cy. in. l. rescripta. C. de pre-
ci. imper. offe. ⁊ in. l. fi. C. si contra ius vel vti. publi. Et do. An. in
c. que in ecclesiarũ. de consti. ⁊ Ludo. roma. in consi. suo. ccccxxxvj.
☞ incip. qd indultum ⁊c. in. iiij. col. (vide Alexan. in consi. clv. inci.
videretur in. iij. col. in. iij. col. in. vj. volu.) De quo latius per do.
Fely. in. d. c. que in ecclesiarum. in. ij. col. Et dixi ego in singu. meo
vj. incip. in principe ⁊c. ⁊ habetur etiã per do. Hierony. tor. in con-
si. suo qd fecit pro cõmune Florentie apud Sixtum ponti. maxi.
in. xix. col. ⁊ per Alexan. in consi. suo. ij. incip. visis codicillis in. xj.
col. ⁊ in eo. consi. in penul. col. ⁊ in eo. vol. in cõsi. cj. incip. visis in-
strumentis in. iij. char. in. j. col. ⁊ per Jaſ. in. l. si testamentum. in. j.
co. C. de testa. vbi videas. ⁊ per Jaſ. in. l. quominus. in. ij. col. ſ. de
15 flumi. ¶ † Nec etiã habet obstare qd voluit Bal. in. l. nec causas.
C. de appella. vbi dixit qd cõtra subditũ valet sentẽtia principis
parte nõ citata. qꝛ hoc ꝓcedit similiter quãdo ipse princeps ꝓce-
dit sine citatione partis motus ex iusta causa vt dicit ibi Bal. al-
legãdo glo. in. d. l. penul. ſ. ex quib. cau. maio. ⁊ sic remanet in hac
cõclusione qd regulariter loquẽdo nõ cõcurrẽte iusta causa papa
nec imperator ꝓcedere nõ possunt parte nõ citata. Et inquantũ
do. Fely. in. d. c. cum olim. in. x. col. verum ꝓcessus pape dixit ⁊ qd
16 † ꝓcessus pape etiã cõtra subditũ, etiã de plenitudine potestatis
nõ valet cõtra nõ citatũ. Ad quod allegat Abb. ibi. ⁊ in. c. j. de cau-
sa pos. ⁊ ꝓprie. Dico ego qd illud dictum mihi nõ placet ex pluri-
bus. Primo qꝛ Abb. ibi, nec in. d. c. j. de causa pos. ⁊ ꝓprie hoc nõ
dicit. ⁊ casu quo ipse Abb. vel alius ibi vel alibi hoc diceret nõ bñ
loquerent̃. Et ratio est qꝛ vbi princeps aliqd facit de plenitudine
potestatis nihil opponi potest ſm Bald. in prohemio decreta. in
iiij. col. vbi ad hoc allegat collecta. Et nõ potest dici principi cur
ita facis ſm Bal. in preludijs feudorũ in. ix. col. in ver. Sed pau-
ca de principe dicam⁹. Et plenitudini potestatis nihil resistit ſm
Bal. in. c. j. in pe. col. de cõsti. itẽ de plenitudine potestatis proce-
dit̃ parte nõ citata ſm Hosti. Jo. an. Ant. de but. ⁊ Jo. de imol. in
pe. col. in. c. ad nostrã. de ꝓcu. Et nõ debet quis audiri cõtra illud
qd facit princeps ex certa scientia vel de plenitudine potestatis,
immo debet repelli, ⁊ ei perpetuũ silentiũ imponi ſm Bal. in. c. j.
in. §. si quis autẽ. in prin. per illũ tex. in tit. de pace cõstã. ⁊ de ple-
nitudine potestatis potest princeps etiã sine iusta causa rẽ suam
alteri auferre ſm Bal. in. l. rescripta. in vlti. col. ver. Tertio queri-
tur. C. de preci. impera. offe. ⁊ in. l. ij. in. iij. col. ver. itẽ nota qd si pa-
17 pa. C. de serui. ⁊ aqua. † Et hoc etiã expresse tenet Ange. in. l. itẽ si
verberatũ. §. j. ſ. de rei vendi. vbi dicit qd imperator de plenitudi-
ne potestatis põt nobis auferre dñiũ rei nostre etiam nulla causa
subsistẽte, ⁊ qui cõtrariũ dicũt ſm eum mentiunt̃, ⁊ idẽ tenet ipse
Ange. in. l. ij. C. de quadri. prescrip. ⁊ in. l. iij. in. §. is pro quo. ſ. qd
quisqz iuris que oĩa pro maiori parte refert ⁊ sequit̃ Barba. in cõ-
si. suo. lxiiij. in pe. col. in. iiij. vol. ⁊ do. Philip. deci. in cõsi. suo. cxcj.
☞ incip. in causa. in. ij. col. ⁊ in consi. cxcviij. in. ij. col. (de qua clausu-
la vide etiã Alex. in cõsi. cxj. incip. perspectis. in. ij. col. in. vj. volu.
et do. Philip. deci. in consi. cclxij. incip. in causa. in vlti. col. ad fi. ⁊
in suo cõsi. cclxix. incip. consultus. in iiij. col. vbi not. loquit̃, ⁊ vide
in reperto. meo. in litera. p. in. xxxj. char. in. v. not.) Et idẽ est di-
cendum qd princeps aliquid facit ex certa scientia ſm do. Phili.
deci. in. d. suo cõsi. cxcviij. i. ij. col. vbi pro hoc allegat plura de qui-
18 bus ibi per eum. ¶ † Itẽ ⁊ vltra predicta pro hac parte faciũt di-
cta per Alex. in consi. suo. ij. incip. visis codicillis in. xj. col. in. j. vo-
lu. vbi dicit qd princeps de plenitudine potestatis habet potesta-
tem legitimandi spurios etiã in preiudiciũ illorũ quibus iã esset
ius quesitũ etiã illis irrequisitis. ad qd allegat Barto. ⁊ alios in. l.
gallus. in. §. ⁊ quid si tñ. ſ. de libe. ⁊ posthu. ⁊ do. And. in. c. per ve-
nerabilem. in prin. qui filij sint legitimi. Et Bal. in. l. nã ita diuus.
ſ. de adop. ⁊ in. l. ij. in. viij. colũ. C. de serui. ⁊ aqua. ⁊ Abb. in. d. c. cũ
olim. de re iudic. in iiij. co. vbi refert se ita cõsuluisse. Et alia addu-
cit de quibus ibi per eum, de quo etiã per Soci. in cõsi. cxx. incip.
memini me aľs. in. iij. colũ. in. iij. volu. Et faciũt optime dicta per
eũdẽ Alex. in cõsi. suo. cj. inci. visis instrumẽtis in. iij. char. in. j. col.
post prin. in. j. volu. ⁊ in cõsi. cxciiij. inci. assumo ⁊c. in. j. col. in. ij. vo-
lu. ⁊ in cõsi. ccxv. incip. Nec arguendi ⁊c. in. iiij. colũ. in prin. vbi di-
cit qd princeps de plenitudine ptãtis etiã sine cã põt auferre ius
tertij, allegat q̃ plura de quib⁹ ibi per eũ, de quo etiã p Lud. ro. in
cõsi. suo. cccx. inci. in casu ⁊c. Pro quibus etiã facit. Nã in princi-
19 pe est pro rõne volũtas, ⁊ † voluntas principis dꝛ iusta cã in prin-
cipe ſm glo. no. in. l. relegati. ĩ. de pe. que reputat̃ ad hoc singula-
ris de iure ciuili. Alia tñ est similis de iure canonico. in. c. si eo tpe.
in verbo ex quauis. de electio. in. vj. Et alia similis est ĩ. c. si gratio-
se. in verbo a Romano põtifice. de rescrip. in. vj. ⁊ illam glo. in. l. re-
legati. alleg. do. Alex. in. l. quidã cõsulebant. in. iij. col. ĩ. in hoc tit.
⁊ Jaſ. in. l. si testamentũ. in. j. col. C. de testa. de qua glo. etiã not. lo-
quit̃ Jaſ. in. l. quominus. ff. de flumi. in. ij. col. Et sic ex oĩbus istis
cõcludo qd princeps de plenitudine ptãtis põt ꝓcedere vel face-
re actũ validum sine citatione partis ⁊ per cõsequẽs sequit̃ neces-
sario qd excellentissim⁹ preceptor meus do. Fely. in. d. c. cũ olim.
est male loquutus inquantum dixit qd princeps etiã de plenitu-
dine ptãtis nõ põt ꝓcedere parte nõ citata: qꝛ veritas est in con-
20 trariũ vt clare ptz ex supradictis. ¶ † Et teneas mẽti vnã nouam
cõsideratiõnẽ meam in hac materia, vcz qd lz vera sit illa cõclusio
quã. ſ. feci. vcz qd regulariter loquẽdo papa vel princeps nõ põt
procedere parte non citata, aľs nõ valet qd agit̃ vt. ſ. late dixi tñ
videt̃ dici posse contrariũ audacter. s. qd immo ꝓcessus vel actus
factus a principe sine citatione partis valeat. Et hoc ostẽdo du-
plici mõ. primo si princeps facit actũ parte non citata talis actus
non valet, vt dixi nisi hoc faciat ex cã: qꝛ tũc valet vt. ſ. dixi. Sed si
ipse princeps simpliciter facit actũ sine citatione partis debet va-
lere: qꝛ in principe semper presumitur causa vt. ſ. late dixi, ergo se-
quitur qd actus simpliciter factus a pricip e sine citatione partis
debet valere cũ presumat̃ illũ fecisse ex causa sine citatione partis.
¶ Secũdo ad hoc dicẽdũ moueor alio medio, ⁊ dico qd qñ prin-
ceps facit aliquẽ actum de plenitudine potestatis sine citatione
partis talis actus valet ⁊ tenet vt. ſ. ꝓxime dictũ ⁊ cõclusum est,
ergo qñ princeps simpliciter ⁊ nõ de plenitudine potestatis facit
actũ sine citatione partis debet valere ⁊ tenere oĩno. ratio est quia
qñ princeps facit aliquẽ actũ qui nõ potest valere nisi fiat de ple-
nitudine potestatis semper intelligitur tunc facere de plenitudi-
ne potestatis vt actus magis valeat q̃ pereat ſm Pau. de cast. in
cõsi. suo. cclxxxiiij. incip. in facto presenti nõ intendo adulari ⁊c. ⁊
idem dixit ipse Pau. de cast. in. l. ex imperfecto. C. de testa. ⁊ eũ re-
fert ⁊ sequitur Alex. in. l. ij. C. de testa. mili. in versi. iuxta predicta:
et do. Fely. in. c. j. in prin. ix. col. de cõstit. ⁊ in. c. cũ inter priorez. de
excep.

excep.in.v.col.in prin.⁊ in.c.in causis.in.ij.col.circa fi.de re iudi.⁊
do.Alexan.in.l.idem vlpianus.in.§.sunt ⁊ alij.ff.de excusa. tuto.
et idem in simili dixit Domi.de sancto Gemi.in consi.suo.xv.in-
cip.Pro declaratione in fi.ij.col.⁊ do. Phili.deci.in cõsi.suo.cxl.
in.ij.col.⁊ in cõsi.lxxvij.incip.viso in fi.j.col.⁊ ibi in illo cõsi.in.iiij.
col.refert ⁊ sequit̃ Paul.de cast.in dictis locis,⁊ idem videtur fir-
mare docto.in alijs pluribus locis quos ego retuli in singu. meo.
21 lxxxiiij.inci.princeps ⁊c.ergo † qñ princeps simpliciter facit actũ
sine citatione qui nõ potest valere nisi eũ faciat de plenitudine po
testatis intelligit̃ facere de plenitudine potestatis vt sustineat̃ et
magis valeat ꝙ pereat,ergo sequit̃ qꝺ semper actus factus a prin
cipe simpliciter sine citatione partis valebit ⁊ tenebit ꝑ predicta.
Tene menti qꝛ ista sunt dicta ⁊ cõsiderata a me tãtum vsqꝫ in pre-
sentem diẽ.vide tñ quo ad primã consideratione quã ꝓxime dixi
de iusta causa que semper presumitur in principe dicta per domi.
Fely.qui videtur illud limitare ⁊ restringere in.c. que in ecclesia-
rum.in.xxj.colũ.ver.recipit tamẽ ista conclusio ⁊c.de constitu.vbi
notãter loquitur. ⁊ Soci.in consi.xxvij.inci.in presenti in.iij.col.
in fi.in.iij.volu.Et circa illud qꝺ.ff.dixi qꝺ valet actus seu sentẽtia
pricipis parte nõ citata qñ ꝓcedit de plenitudine potestatis, ad-
de hic not.verba Soci.in.d.cõsi.suo.xxvij.in.iij.col.in ver.respon
detur ⁊c.vbi dicit qꝺ talis actus fact⁹ de plenitudine potestatis
parte nõ citata vꝫ cõtra subditũ naturaliter,sed secus dicit esse
si fiat cõtra nõ naturaliter subditũ.ad qꝺ allegat plura de quibus
22 ibi per eũ qꝺ est no.verbum in materia. ¶ † Modo vlterius ⁊ ter
tio.Amplia hunc text.nostrum ⁊ hanc regulã, vcꝫ qꝺ etiã stante
statuto qꝺ arbiter seu iudex possit cognoscere de causa nõ obstan
te aliqua iuris solẽnitate,nõ tñ poterit ꝓcedere sine citatiõe par-
tis,ita no.dixit Ludo.ro.in rubri.ff.de arbi.in.vij.col. in ver.xvij.
Ad qꝺ allegat Barto.in extraua.ad reprimendũ in ver. videbit̃.
Et in.l.j.ff.de test.mili.⁊ in.l.filiusfa.ff. de dona. de quo ego dixi in
23 singu.meo.lxxv.incip.citatio ⁊c. ¶ † Amplia quarto hanc regu-
lam in compromisso in quo esset dictũ qꝺ arbitri possent lauda-
re seu ferre sententiam absentibus partibus,qꝛ nõ obstantib⁹ ta-
libus verbis debebunt citare partẽ,al's sentẽtia seu laudum esset
nullũ nõ obstantibus dictis verbis,ita dixit Specu.in ti.de arbi.
in.§.excipit̃.in fi.qꝺ dictũ pro valde notabili refert ⁊ sequit̃ Joã.
de imol.in.c.cũ dilectus.extra de arbi.Et Alexã.in.l.si quis arbi-
tratu.in.v.col.ver.limita.ff.de verbo.obli.⁊ do.Fely.in.c.cũ olim.
in.ix.col.de re iudi. De quo etiã dixi in sing.meo. clxxiij. incipiẽ.
Fiũt quotidie ⁊c.ad que vide etiã do.Maria.soci. latius loquen-
24 tẽ in rub.de dila.in.xv.char.in.iiij.col.versi.xlij. ¶ † Quinto am-
plia hanc regulam etiã si statutũ extaret qꝺ ad meram voluntatẽ
creditoris debitor capiatur.Nam etiam hoc casu nõ poterit capi
debitor nisi primo citet̃ et discutiat̃, an sit debitor in veritate,nec
ne. ita dixit Bal.loquens in cessionario in.l.per diuersas.in.x.q.
C.mand.ad quod allegat Inno.in.c.qꝛ.V.de iudi.qꝺ dictũ refert
⁊ sequit̃ Alexan.in cõsi.suo.ccxliij.incip.visis narratis ⁊c.ꝺm ordi
nem meũ in.ij.col.pro quo etiam faciũt optime dicta per Bal. in
cõsi.suo.xlix.incip.ad euidẽtiam.in.ij.col.in.j.volu.Et facit etiaꝫ
quod voluit Bal.in.l.j.in fi.verbis.C. de iur. ⁊ fac.igno. vbi dixit
quod quis non potest personaliter capi nisi primo cõtra eum fiat
excussio bonorũ in qua excussione requirit̃ citatio partis.allegat
glo.in.l.iij.§.tutores.ff.de suspec. tuto.⁊ facit etiaꝫ pro hac parte
dictum eiusdem Bal.in.l.j.in.ij.col.C.quomodo ⁊ qñ iud. vbi di-
xit qꝺ nõ valet statutũ volẽs qꝺ absens nõ citatus possit cõdẽna
ri,ergo a fortiori nõ debet valere qꝺ sine citatione possit capi.arg.
aut̃.multo magis.C.de sac.san.eccle.cum si.item pro predictis fa
cit etiã qꝺ voluit Ludo.roma.in cõsi.suo.ccxxiiij.incip.ista captu
ra ⁊c.in.j. col. vbi dixit qꝺ nõ potest quis neqꝫ ex vi cõstitutionis
neqꝫ ex vi iuris cõis ad partis petitionem capi nisi prius fuerit ci
tatus ⁊ in contumacia ꝯstitutus aut de fuga suspectus. de primo
dicit esse casum:vbi hoc habet̃ per Bar.⁊ alios in.l.cõsentaneum.
C. quomodo ⁊ qñ iud.scꝺꝫ dicit qꝺ ꝓbat̃ ex plene notatis in.l.ait
pretor.in.§.si debitoreꝫ.ff.que in frau.cre.⁊ in.l.generali.C. de de-
cur.lib.x.⁊ ex glos. insti.de actio.in prin.⁊ in.c.j.§.iniuria.de pace
iuramẽto fir.in vsi.feu.Fateor tñ qꝺ cõtra predicta tenuit Ange.
in.l.si sic.in prin.ff.de lega.j.⁊ Ludo.roma.in cõsi.suo.cxlij.inci.qꝺ
cessionarius ⁊c.Sed prima opi.cõmunior est ⁊ equior ⁊ magis cõ
cordat cum regulis iuris cõmunis,ideo illam sequor quicquid di
xerit Ange.in.d.l.si sic.Et Lud.roma.sibi contrarius in.d suo cõ-
si.cxlij. (et vide Alexan.in consi.ccxxv.incip.põderatis.in.ij.col.
25 in.vj.volu.) ¶ † Sexto amplia regulam huius.l.⁊ similiũ etiam
si esset statutum excludẽs omnes exceptiones. Nam tali statuto
non obstante poterit semper opponi exceptio citationis non fa-
cte.Et per consequens inualiditatem eius qꝺ actum est.ita mul-
tum no.dixit Joan.cal.in consi.suo.viij.inci.an sententia. ⁊ est in
titu.de re iud.⁊ idem dixit Pet.de ancha.in consi.ccxij.incipiẽ.de
iure cõmuni.vltra me.⁊ idem dixit Abba.in suo consi.xcvij.incip.
attingam iuxta ordinem.in.ij.col.ante me.in.iij.volu. ⁊ do. Fely.
in.c.qualiter ⁊ quãdo.in.§.debet.in prin.de accusa.⁊ in.c.cũ olim.

in vlti.col.circa me.de re iudi.⁊ idem dixit do.Philip.deci.in con
si.xxxviij.incip.circa primam.in penulti.col.vbi dicit hoc etiã vo
luisse Bald.in.l.j.in.iij.col.C.quomodo ⁊ qñ iud.⁊ Angel. in suo
consi.cclix.incip.punctus est per dominũ Obiciũ ⁊c. de quo dixi
satis late in repe.mea.l.fi.C.de proba. in. xxxviij.char. ⁊ in singu.
meo.lxxiij.citatio ⁊c. (Et vide Alex.in cõsi.suo.ccxxv.inci.pon-
deratis.in.ij.col.in.vj.volu.⁊ in consi.lxj.incip.in causa ⁊ lite in.ij.
26 col.in.vij.volu.) ¶ † Septimo.Amplia regulam huius.l. et di-
cas qꝺ citatio non solum requiritur in iudicialibus:sed etiam in
extraiudicialibus debet citari is cuius interest,ita dixit Inno.et
Joan.and.ibi in nouella.in.c.ratione.de appel.allegant.l.in con-
cedendo.ff.de aqua plu.arcen.⁊.l.fi.C.de auto.prestan.⁊.l.naꝫ ita
dinus.ff.de adop.⁊.c.ad hec.de offic.archi.⁊.c.fi.de maio. ⁊ obe.et
eos refert ⁊ sequitur Bald.in.c.ij.in.§.sancimus.in.ij.colum.quo
temp.miles.⁊ in.c.j.circa fi.de inuesti.in mari.facta.vbi etiã alleg.
Bar.in.l.si quis arbitratu.ff.de verb.obli. Ex quibus infert Bal.
vbi.ff.qꝺ etiam arbitrator qui extraiudicialiter procedit tenetur
citare parteꝫ, al's si ex abrupto procederet parte non citata nõ va
leret arbitramentum seu laudum per eum latum.de quo etiã per
Bar.in.l.ex consensu.in.ij.col.C.de episco.audien.⁊ per do. An.
in.c.veniens.el.j.in.iij.col.de testi.de qua materia etiam habetur
per Pau.de cast.in consi.suo.lj.incip.videtur dicẽdum. ⁊ per do.
Maria.soci.in.d. sua repe.rub.extra de dilatio.in.xvj. char. in.ij.
col.in ver.iij.probatur, ⁊ ibi in versi. sequenti cum pluribus alijs
versiculis sequentibus ibi maxime in ver.xlvij.⁊ vide etiam Ang.
in cõsi.suo.clxxix.incip.visis predictis instrumentis in fi.vbi dicit
qꝺ quando donatarius vult facere insinuare donationem debet
citare donatorem vel eius heredem,⁊ tamen talis actus est extra-
iudicialis. (Vide tñ.ff.in.xlvij.limita.ad hanc legẽ.) ¶ † Octa
27 uo.Amplia hac.l.⁊ eius regulam,vcꝫ qꝺ adeo est vera hec regula
quod citatio partis requiritur in vno quoqꝫ actu qꝺ etiam nedũ
si fiat in damnum partis,debet ipsa pars citari:sed etiam debet ci
tari si fiat ad eius vtilitatẽ ⁊ beneficiũ vtputa si pro absente ferat̃
sentẽtia eo nõ citato,nam talis sentẽtia nõ valet,ita dixit glo.no.
in.l.ea que.C.quomodo ⁊ quando iud.quam ibi no.Bar.⁊ Abb.
in.c.quoniã cõtra.super glo.in verbo citationes.de ꝓba.⁊ in ꝯsil.
suo.iij.incip.nitar ⁊c.in.xx.col.in.iij.volu. (Vide Alex.in consi.
cxiiij.incip.viso.in.j.col.in.vj.vol.) Et illam etiam refert ⁊ sequi
tur do.Maria.soci.in.d.sua repe.rubri. de dilatio.in.lx.char.in.j.
col.ꝓ qua glo.facit tex.⁊ glo.in.l.furioso.ff.in hoc ti.Et huius ra-
tio est ꝺm Abb.in.d.consi.qꝛ de iure non potest alteri absenti per
alterum acquiri.l. absenti.ff. de dona.et pro istis faciunt plenius
dicta per Bartol.in.d.l. ea que. ⁊ facit.l. quecunqꝫ gerimus.ff.de
actio.⁊ ob.⁊ vide do.Alexan.in.d.l.ea que.vbi circa hanc materiã
aliqua dicit.Et inter alia dicit qꝺ glo.in.d.l. ea que non habet lo-
cum in causa criminali:qꝛ in ea valet sententia absolutoria lata ꝓ
reo eo non citato per.l.ꝗuis indubitati.C.de adult. ⁊ dicit quod
ita voluit Ange.in.l.properandum.in.§.si autem reus.ff. de iu-
di.item dicit etiam do.Alexan.in.d.l.ea que.qꝺ predicta glos.d.l.
ea que non habet locum in sententia interlocutoria qꝛ talis sentẽ
tia lata in fauorem non citati valet.⁊ allegat ad hoc Ange. in.l.j.
C.quib.nõ obst.lõgi tẽp.prescrip.⁊ Inno.in.c. auditis. de procu.
dicit etiã ipse do.Alexan.in.d.l.ea que.qꝺ dicta glo.illius.l.nõ ha
bet locũ in iudicijs summarijs,qꝛ in illis valet sentẽtia in fauoreꝫ
nõ citati,ad qꝺ allegat Bart.in tracta.ad reprimendum in ver.fi-
gura.in fi.Item alleg.etiam do.Alexã.Bal.in.l.si accusatoribus.
in vlti.col.C.de accusa.qui tenet qꝺ sentẽtia lata pro absente non
citato vꝫ,⁊ sic cõtra glo.in.d.l.ea que.Sed ipse nõ recordatus est
de dicta glo.⁊ ideo nõ facit aliquã mẽtionem de ea,nec etiã respõ
det ad rationem allegatã pro dicta glo.per do.Abb.in.d. suo cõ-
si.iij.⁊ contra dictam glo.etiã tenet Bal.Ange.⁊ Pau.de cast. in
d.l.ea que.sed Sali.ibi sequitur.d.glo.⁊ pro ea adducit rationes ⁊
28 plura iura de quibus ibi per eũ. ¶ † Nono.Amplia regulam hu-
ius.l.⁊ dicas qꝺ adeo est necessaria citatio de vno quoqꝫ actu qꝺ
etiam citatio requirit̃ ad reuocandum vel inualidãdum illud qꝺ
nulluꝫ vel inualidũ est,⁊ potest poni exemplum.si tractatur de re
uocando factum de facto qꝺ est nullum iuxta glo.in.l. si minor.ff.
de euictio.Et voluit Bald.in.l.si pacto quo penam..C. de pac. nã
isto casu in tali reuocatione requiritur citatio partis, ita probat
tex.⁊ hoc voluit ibi Bald.in.l.ij.C.si propter publi.pen.et voluit
Flo.in.l. lege aquilia si deletum.ff.ad.l. aquil.ad que vide tamen
dicta ꝑ do.Maria.soci.in.d.sua repe.rub.extra de dilatio.in.xvij.
char.in ver.vicesimus casus ⁊c.⁊ ibi omnino in ver.seq.potest etiã
poni exemplum in illo qui iniuste ⁊ de facto aliquam rem possi-
det,nam possessio talis licet sit iniusta non tamen est ei auferẽda
eo non citato,ita dixit Inno.in.c.inter quatuor. de maio. et obe.
quem sequitur Bald.in.d.l.ij.C.si propter pub. pen. ⁊ Barto. in
l.fi.C.de edi.diui adria.tol.in vlti.col.in versi.extra glo.quero ⁊c.
Et ibi Bald.in.iiij.q.⁊ Inno.in.c.j.in.ij.glo.de conces. prebẽ. in
vj.⁊ in.c.cum olim.el.j.de priuileg.⁊ Ang.in l.ordo. C. de execu.
rei iudi.et Bald.in.l.ij.C.vbi in rem actio. Et Ludo. roma.in.l.

iuste possidet. ff. de acqui. pos. pro quo facit tex. cum glo. in verbo
vocato. in c. licet eps. de preben. in vj. et tex. in l. fi. C. si per vim vel
29 alio modo. et in l. meminerint. C. vñ vi. † Et pro istis etiã facit qđ
voluit Pet. de ancha. in cõsi. suo. cclxxv. incip. ad declarationem.
vbi dixit qđ etiã iniustus detẽtator bñficij nõ remouet iuris ordi
ne non seruato, et sic eo nõ citato. Et facit quod voluit Joan. cal.
in titu. de dilatio. in consi. iiij. vbi dixit qđ si papa scribit qđ quis
se informet an aliquis iuste teneat beneficium, et si constat qđ iniu
ste ipsum amoueat summarie, et de plano tamẽ etiam hoc casu ille
erit citandus personaliter vel saltem per edictum publicũ. itẽ vl
tra predicta qđ iniustus detentator beneficij sit citandus, voluit
Car. in cõsi. suo. liiij. incip. in causarum apostolico palatio &c. et in
cõsi. lxxxvj. incip. reueren. pater &c. vbi etiã tenet qđ merus execu
tor nõ remouet possessorẽ eo nõ citato, et dicit qđ si expulsus sine
citatione appellat statim obtinebit in curia reuocari possessionẽ
ei ablatam, et idem tenet ipse do. Car. in cõsi. suo. x. incipiẽ. Jacob.
executor &c. item ad predicta facit etiam quod voluit Bald. in l.
si maritus. la. j. C. de dona. inter virũ et vxo. vbi dicit qđ lz aliquis
clericus cõmittat aliquod delictum propter qđ sit depositus ipso
iure tamen nõ debet spoliari bñficio suo nisi eo citato et causa co-
gnita, et idem tenet ibi Ange. et ista refert pro maiori parte do. Fe
ly. in c. dudum. in vij. col. de presum. Et adde ad predicta Pet.
de ancha. in cõsi. suo. ccccij. incip. videret prima facie &c. circa me.
vbi dicit qđ ille qui vult autoritate alicuius sñie ingredi posses-
sionẽ alicuius rei debet diligẽter inquirere quis sit possessor et eũ
debet facere citare, et si hoc neglexerit dz puniri, ita dicit voluisse
Bar. in l. meminerint. C. vñ vi. Et subdit Pet. de ancha. in d. con
si. qđ si aliter fiat qđ talis possessor nõ dicer priuat᷑ sua possessio-
ne, et dixit Car. in cõsi. suo. lxxvj. inci. do. Abb. &c. in primo dubio
30 qđ † vasallus nõ petẽs inuestiturã tẽpore debito nõ potest priua
ri feudo sine citatione. Et faciunt etiam late dicta in hac materia
per do. Fely. in c. cum olim. in ix. col. de re iudi. et c. ij. post alios
ibi extra de symo. et per me in singu. meo. cxcv. incip. nemo priuã-
dus est. Et per Soci. in consi. suo. xxxvj. incip. ex his que superius
in pe. et vlti. col. et per Bal. in cõsi. suo. cccxxxvj. incip. articulus. in
j. col. in j. volu. vbi dixit qđ decretum seu statutũ nõ põt dispone-
re qđ aliqs nõ citat᷑ debeat spoliari possessione sua: qz hoc est cõ-
tra iustitiã naturalẽ. Et ibi subdit Bal. qđ qlibet possessor quã-
tũcunq̃ iniustus, et de facto possidens est citandus anteq̃ priuet
sua possessione, et in materia vide etiã Alex. in cõsi. suo. ccvij. inci.
viso summario &c. in vlti. col. et Ludo. ro. in sing. suo. incip. posses-
sio &c. qđ est in xxij. char. in fi. vlti. col. in formis. et do. Lan. calca. in
31 cõsi. suo. lxxvij. incip. cõtra. in j. col. ¶ † Decimo. Amplia regulã
huius l. et dicas qđ adeo pars est citãda in vno quoq̃ actu qđ etiã
si talis actus nõ faciat preiudiciũ graue parti tñ ipsa pars debeat
citari vt est qñ fertur sñia absolutoria ab obseruatione iudicij in
qua aliqua pars grauiter nõ leditur nec ad aliquid condẽnatur.
Ita dicit Inno. in c. cõsuluit. de officio delega. et Bar. in l. titia. in
iij. col. ver. quero vtrũ. ff. de accu. et in auth. qui semel. in iij. colũ. in fi.
in ver. Ulterius venio. C. quomodo et quãdo iud. et in l. post edi-
ctum. in prin. ff. de iudi. et in l. ne quicq̃. in §. vbi decretũ. ff. de offi
cio procon. et in l. si quis. ff. de oper. no. nũ. et Lu. ro. in singu. cccc v.
incip. sententia absolutoria &c. et Pau. de ca. et Ang. in l. ij. C. quo-
modo et qñ iud. et Inno. in c. aduersarius. in j. col. in ver. et hec in-
telligimus vera de eo qui mittit᷑ in pos. rei seruan. causa. et in c. ad
petitionem. in ij. col. in ver. item nota q̃ iudex &c. extra de accusa.
et Bald. in l. properandum. in §. et si quidem. in j. colũ. in versi. re-
deo ad primum. C. de iudi. Bal. in c. j. in prin. in titu. de milite va-
sallo qui cõtu. est. et in l. vt perfectius. in ij. col. ver. cõtra actorẽ ve-
32 ro. C. de ãna. excep. ¶ † Undecimo amplia regulam huius tex. vt
non solum habeat locum qñ tractat᷑ de plena pbatione. Sed etiã
qñ tractat᷑ de indicijs ad tortu. Nam etiã tali casu citãda est pars
ad videndũ iurare testes al's tales testes non nocerent reo, ita di-
xit Angel. de are. in trac. suo malefi. in verbo fama publica. in ij.
char. in ver. Quero qualiter probetur. ad quod allegat Bar. in l.
fi. in fi. ff. de qđ. Sed vltra Ange. dicas tu qđ hoc voluit Gandy. in
trac. malefi. sub rub. quomodo de maleficijs cognoscat᷑ per inqui-
si. in ij. col. in versi. Sed nunquid in introduc. et voluit Sali. in l. fi.
in fi. C. de questio. et Bal. in l. iubemus. in iij. col. versicu. Item di-
xi. C. de proba. et Ange. in repetitio. l. si vacantia. in xxvij. colũ. C.
de bo. vacan. lib. x. et voluere alij plures docto. quos retuli in l. j. in
prin. in fi. ij. col. in versi. Et aduertas ne erres. ff. de questio. vbi late
33 loquutus sum in materia ista &c. ¶ † Duodecimo amplia hunc
tex. in hanc regulam qđ etiam requiritur citatio partis quãdo iu
dex ecclesiasticus vult inhibere iudici seculari ne procedat in cau-
sa cũ ipsa causa sit vsuraria in qua debet procedere ipse iudex eccle
siasticus, al's emanente tali inhibitoria parte non citata illa non
valet, ita dixit Fede. de se. in cõsi. suo. cccxx. incip. Factũ proponi
tur esse tale debitor &c. et Joã. de imol. in c. debitores. circa me. de
iureiuran. et Joan. de imol. in l. iiij. in §. condẽnatum. ff. in hoc ti.
et Abb. in d. c. debitores. circa. vj. col. et Pet. de ancha. in cõsi. suo
ccxxxv. incip. casus talis est preceptũ &c. et Laurẽ. de rodul. in suo
tracta. de vsur. in q. cxxxj. et voluit do. Alexan. in consi. suo. ccclij.
ẽm ordi. meum. incip. prestantissime doc. vbi alleg. predictos doc.
hoc tenentes, et in cõsil. suo. xcj. incip. visis actis &c. in iiij. col. in ij.
volu. (Uide Alexan. in consil. clxix. incip. in causa inquisitionis
in ij. col. in vj. volu.) et idem dicas in iudice appellationis qui nõ
potest inhibere primo iudici sine citatione partis ẽm do. Fran. de
are. in consi. suo. xx. incip. in q. et causa. in iiij. col. in fi. et idem tenet
Jaẽ. in l. ne quicq̃. in vij. col. in versi. viij. fallit. ff. de offi. presi. vbi
late loquitur, et in materia inhibitorie vide Bal. in addi. Spec. in
tit. de citatiõe. in ij. col. in ver. inhibitio. et vide tamẽ que dicam. j.
in lv. limitatione ad hãc. l. aliquos etiã alios casus et aliquas etiã
alias ampliationes ad regulã huius. l. colligere poteris ex dictis
34 Bertachini in reperto. suo. in versic. citatio requirit᷑. ¶ † Et vl-
tra omnes ampliationes ad hanc. l. scias. vnum vcz qđ iudex qui
tulit sñiam debet citari qñ tractat᷑ de reuocando sñiam suam, ita
dixit do. An. in c. cũ ab ecclesiar. in iiij. no. de officio or. et in c. qua
fronte. in iij. colũ. de appel. et Abb. in c. dilectus filius. in vlti. not.
de rescrip. glo. et Abb. in c. cũ speciali. §. porro. in ver. superiore. de
appel. Abb. in c. sacro. de senten. excom. quos oẽs refert et sequit᷑
do Philip. deci. in cõsil. suo. cxliij. incip. in casu &c. in fi. peñ. col. et
in ij. col. ibi vbi ad hoc etiã allegat tex. in c. venerabilibus. in ver.
actum. de sñia excom. in vj. et idem voluit Lud. roma. in consi. suo
ccclij. incip. ex proposito themate in pe. col. et Bal. in l. nam ita
diuus. ante fi. ff. de adop. de quo etiã per do. Maria. soci. in d. sua
repe. rub. de dilatio. in ij. col. versi. x. et per Bald. in l. sancimus. in
35 iij. col. versi. xiij. querit᷑. C. de iudi. ¶ † Et scias qđ licet ex regula
huius. l. pars sit citãda ad vnũquẽq̃ actũ preiudicialẽ, al's nõ va-
let actus, tñ sentẽtia lata cõtra aliquẽ eo nõ citato, lz cõtra eũ non
faciat plenũ preiudiciũ, tamẽ facit cõtra eũ aliqualẽ presumptio
nem ẽm Alex. in cõsil. suo. lxx. incip. viso processu in v. col. in fi. in
j. volu. allegat ad hoc Bar. et alios in l. lucius. ff. de his qui not. in-
fa. per id qđ habet᷑ in l. j. cum glo. C. de fal. et in l. si duo patroni. in
prin. ff. de iureiur. et dicit qđ ita probat᷑ in l. a sñia. in prin. et ibi doc.
j. de app. et not. Bar. ẽm eũ in l. admonẽdi. in ver. quero quid si di-
36 cta testiũ. ff. de iureiu. et do. Ant. in c. j. de re iud. et in c. fi. de iureiu.
¶ † Modo vltra supra dictas ampliationes scias qđ nedũ in di-
ctis casibus requirit᷑ citatio vt dixi. Sed etiã necesse est qđ talis ci
tatio sit valida et legitima: qm̃ si citatio nõ est legitime facta pro-
cessus et sñia et oĩa inde sequnta sunt nulla, ita dixit glo. not. in l. si
accusatorib᷒. in glo. fi. C. de accu. quã glo. refert et sequit᷑ Bal. in c.
si clericus. in j. col. de pace tenen. et in l. cum fratrem. in vlti. col. C.
de his quibus vt indig. et in consi. suo. clxxiij. incip. Presupposi-
to &c. in iij. volu. pro quo faciũt optime dicta per eundem Bal. in
Marga. sua. in ver. citatio. in j. ver. et in auth. si omnes. C. si se ab he
redi. absti. in vlti. col. vbi dicit qđ qñ vitium est in citatione nunq̃
tenet processus in preiudicium absentium, et idem dixit ipse Bal.
37 in l. testamenta. in iij. col. C. de testa. et pro istis facit etiam, † nam
sicut confessio torti legitimis indicijs non precedẽtibus nõ valet
etiam si ipse tortus in ea perseueret vt late habetur, et ibi dixi in l.
pe. ff. de questioni. ita nec etiam valet ipso iure quicquid postea se
quitur, ita dixit do. Paris de puteo in trac. suo sindi. in cij. char.
in iij. col. i ver. an ɔfessio torti &c. allegat. l. nõ dubiũ. C. de legib᷒.
l. j. C. de fide istru. et iure haste fis. li. x. et l. diu᷒. ff. de resti. in integrũ.
et in l. nominationes. et ibi Barto. C. de appella. de quibus dixi
in l. penulti. in v. col. versi. vlterius amplia &c. ff. de questionibus.
Item facit etiam pro predictis singulare verbũ Bal. in additio.
Specu. in titu. de inquisi. in j. ver. vbi dixit qđ si non valet denun-
tiatio maleficij, non valet etiam inquisitio propter eam formata
quod dicit esse summe not. et facit etiam notabile verbum eiusdẽ
Bald. in l. si filius. ff. de interroga. actio. vbi dixit qđ accusatus a
bannito qui ex forma statuti non debet audiri licet patiatur labi
terminum banni non habebitur pro confesso et ex forma statuti vo
lentis quod contumax habeatur pro confesso. quod dictũ refert
et sequitur Catal. in tracta. sindica. in ver. cccxc. incipien. adde qđ
accusatus ab aliquo &c. de quo latius dixi in practica mea causa-
rum criminalium in lxxviij. char. et in repe. mea rub. ff. de fideius.
in l. q. principali. et faciunt singularia verba Soci. in consilio suo
xcix. incipien. serenissimus &c. in x. colum. versi. confirmantur pre
38 missa &c. in iij. volu. † et faciunt etiam ad predicta que dici solent
videlicet quod nulla et inualida non sunt in consideratione, et nul
lum operantur effectum, de quibus latissime loquutus sum in re-
petitio. mea l. fina. C. de probatio. in xxxviij. char. et in l. penul. in
v. et vj. colum. et in l. fi. in iiij. colum. ff. de questionibus, et in singula
ri meo. clxxiij. incipien. licet &c. et ratio predictorum, scz qđ cita-
tio debet esse valida et legitima, al's totus processus corruit potest
39 esse, quia † citatio est fundamentum iudicij vt in. §. fi. insti. de pe
na temere litigan. et voluit glos. in cle. j. in verbo citationis. de in-
di. et glo. in c. ecclesia sancte Marie. de constitu. et Specu. in tit. de
citatione. in prin. et Abb. in c. quoniam cõtra. de probatio. super
glo. in ver. citationes. et ideo vbicunq̃ exigitur citatio si illa omit-
tatur

tatur ꝓcessus est nullus.ẜm Abb.in.c.qm̃ frequēter.in.§.porro.
extra vt lit.non cōtesta.⁊ Joā.de imol.in.c.cum speciali.de appel.
quos refert et sequitur do.Maria.soci.in dicta sua repeti.rubric.
40 de dilatio.in.lx.char.in.j.col.† vbi subdit qᵭ ex istis videt̃ qᵭ cita
tio dicatur de ꝓcessu.ad qᵭ allegat glo.in.c.prudentiā.§.j.de offi-
cio delega.per illum tex.et ꝑ tex.in.c.pastoralis.§.j.eo.titu.et per
d.c.qm̃ cōtra.vbi etiam Abb.⁊ tenent docto.in.d.c. prudentiam.
et Bar.in rubri.ſ.in hoc titu.de quo etiam ꝑ Bal.in addi.Spec.
41 in titu.de citatione.in.vj.additio.post Specu.ibi.† et in hac ma-
teria illegitime citationis addas vnum,vcȝ ꝙ si schedula citatio-
nis affigatur ostio illius qui citatur ⁊ statim eleuatur qᵭ non dici
tur cōpetenter nec legitime facta citatio.ita dixit do.Feli.in.c.ex
parte decani.in.iiij.col.de rescri.vbi alleg.ad hoc Bal.et alios de
quibus ibi per eum:et tali casu ex supradictis iuribus processus
esset nullus.qᵭ est not.qꝛ quādo pars citans aliqueȝ facit qᵭ ali-
quis eius amicus eleuat talē citationem affixam ostio vt talis ci-
tatus dicatur cōtumax,et cōtra eū tanꝙ̄ cōtra cōtumacem proce-
datur:talis citatio nō valet,et taliter citatus nō dicitur cōtumax
42 si nō comparet.† Jstud tamen qᵭ supra dixi vcȝ ꝙ si citatio non
sit valida,sed sit minus legitima ꝙ nō valet processus nec aliqua
inde secuta,limita ⁊ restringe nō habere locum vbi non esset ne-
cessaria citatio:naȝ tali casu si citatio minus legitima interueniat
nō vitiatur actus nec ꝓcessus,nec alia inde secuta vitiātur.ita pro
batur ex glo.in.l.vinum.in fi.ſ.si certum peta.quam glos.in simili
ꝓ no.allegauit Lud.roma.in cōsilio suo.cccc xcvij.inci.diligenter
perscrutatis ⁊c.circa me.et ad idem est glos.institut.de liber.in.§.
multis.in verbo,transitu.quam ꝓ singu.alleg.Bal.in.l.consenta
neum.in.iiij.col.C.quō.⁊ quādo iud.⁊ in.l.ne quicꝙ̄.in.§.vbi de-
cretum.ſ.de offic.ꝓcōsu.⁊ Bal.in.l.ob maritorum.ne vxor ꝓ ma-
rito.⁊ in.l.ij.in.iij.colū.C.de iure emphy.⁊ in.l.edem.in pe.col.C.
loca.⁊ Bal.in.c.j.in.§.si quis vero.in.ij.col.de pace iura.firman.et
Lud.roma.in.l.de pupillo.in.§.meminisse.ſ.de ope.noui nun.et
Bal.in.c.j.in.iiij.colū.de mili.vasa.qui cōtu.est.et idem voluit gl.
in.l.qui testamento.in.§.ꝓ cōtrarium.ſ.de testa.quam glo.ꝓ sin-
gula.allegauit do.Catal.in suo tractatu sindica.in ver.cccc xxvj.
incipien.adde qᵭ vbi actus ⁊c.et Ludo.roma.in dicto cōsilio suo
cccc xcvij.ꝓ quibus etiam adduci potest glos.in.§.fuerat.instit.de
actio.in ver.transtulimus.⁊ glo.in.l.iij.in.§.si causa.ſ.de bon̄.pos.
tit.generali.quam ꝓ singula.allega.Bal.in.c.cum in iure.in fi.de
offic.delega.⁊ in.c.fi.in.ij.colū.de transla.epi.⁊ in.c.preterea.in.iij.
col.de dilatio.⁊ in.c.si qui testium.in fi.de testi.⁊ Bal.in.c.fi.in vlt.
colū.de fide instrumē.⁊ in.c.tenor.in.j.colū.de re iudi.et in.l.termi
nato.in.ij.col.de fruc.⁊ lit.expen.⁊ in rubri.C.qui admitti.⁊ in.l.j.
in fi.eo.titu.⁊ in.l.nam ita diuus.ſ.de adoptio.not.etiam Ludo.
roma.in cōsi.suo.lj.incipien.licet mihi ⁊c.et ꝓ dictis glo.est opti-
mus tex.in.l.j.in princi.C.de rei vxo.actio.⁊ in.l.cum tabule.ſ.de
bono.pos.ẜm tabu.et facit in argu.tex.in.§.affinitatis.institu.de
nupt.Pro quibus glo.et iuribus faciunt alia plura et plura que
ego posui post ista superius adducta in.l.vnius facinoris.in.§.cu
stodie.in.j.ij.⁊.iij.colū.j.de qōni.vbi latissime locutus sum in ma-
teria de qua vide etiam per Jaso.in.l.vinum.in pe.colū.ſ.si certū
43 peta.¶ † Iteȝ circa illud qᵭ supra dixi de citatione inualida que
nihil operatur,et omnia inde secuta sunt nulla ⁊c.limita ⁊ restrin
ge nisi ad talem citationem inualidam pars citata cōpareat,qm̃
tunc illa talis citatio inualida validat̃.ita dixit glos.no.in.l.j.ſ.de
fer.et ibi docto.et habetur in.l.si vt ꝓponis.la.ij.ſ.quomo.⁊ quā.
iudex.quam.l.ad hoc allega.Jo.an.in.c.fi.de elec.et ita firmat do.
Alexan.allegans predicta in cōsilio suo.cxxiij.incipi.viso ꝓcessu.
in.ij.colū.in.ij.volu.⁊ do. Feli.in.c.illud.in.v.colū.ver.quarta de-
44 claratio.de prescrip.vbi † etiam adducit cōsi.Joā.Calde.in tit.
de iurepatro.in.xj.consi.vbi dicit qᵭ inepta vocatio illorū de vni-
uersitate nō nocet si ex ea se congregent in numero sufficienti qᵭ
☞ dicit esse aureum. (Vide in repertorio meo in litera.C.in.xiiij.
char.in vlt.nota.) Jtem alleg.etiā decisio.Rote.in titu.de dolo
et contu.deci.xj.in nouis.et Egi.deci.cclxiiij.incipien.qui per se.
et deci.439.incipi.licet citatio.vbi dicitur ꝙ inepte citatus si dat
ꝓcuratorem ad aliā causam videtur sciuisse de citatione adeo qᵭ
sufficit deinceps citare ꝓcuratorem etiam ad excōmunicationeȝ
audiendā.item adducit etiam do.Feli.vbi.ſ.Bal.in addi.Spec.
in titu.de reo.in ver.presumitur quis citatus ⁊c.vbi dicit qᵭ libel
lus etiam ineptus datus presenti in iudicio ⁊ non citato interrū-
pit prescriptionem.Jtem adducit etiam Dn̄icum post Lappuȝ
in.c.ꝙ̄uis.in.ij.colū.de offic.delega.in.vj.vbi dicit qᵭ licet cōmu-
niter dicatur qᵭ sola citatio perpetuat iurisditionem,vt habetur
late in.c.licet.de officio delega.tamen fallit vbi partes vadūt ami
cabiliter ad iudicem causa euitandi expensas et procedunt sine
citatione:quia talis actus non perpetuat iurisditionem,quod est
45 nota.¶ † Ulterius nolo omittere vnum in ista materia citatio-
nis,videlicet qᵭ adeo iura requirunt citationem ad omnē actum
preiudicialem quod non valet actus factus parte non citatata si
fiat ille actus alia hora quā hora citationis:nam tunc dicit̃ actus
factus parte non citata.ẜm Barto.per illum tex.in.l.fi.§.fi.et ibi
Ange.ſ.qᵭ vi aut clam.et Bart.in.l.si finita.§.iulianus.in.v.col.
de damno infecto.et in consilio suo incipien.iudex.et Bal.in.l.si
vt proponis.la.ij.et in.l.j.in penulti.colū.C.quomodo et quando
iudex.et in.l.terminato.in.iij.colū.versic.sed nunquid.C.de fruc.
et lit.expen.et Alexan.in consilio.xlvj.incipien.viso.in.ij.colū.in
fi.in.vj.vol.de quo dixi latius in repetitio.mea.l.fi.in.xxxix.char.
☞ C.de proba. (Vide.j.in.xlj.colū.versi.dicit postea ipse Bald.et
Alexan.in consilio.lxxix.incipien.in causa.in.j.colū.in.vij.volu.)
46 † Et ideo si iudex dixit se velle facere actum vel ferre sententiam
tali die:et ego constituo procuratorem ad illum actum ꝓ illa die:
puta ad audiendum sententiam ⁊ iudex illa die non tulit senten-
tiam,sed alia die citato tamen ꝓcuratore meo talis sententia nō
valebit,sed dicetur lata parte non citata:qꝛ mādatum per me fa-
ctum illi procuratori meo pro illo die finito ipso die expirauit.ita
singu.dixit Joan.an.in additio.Specu.in titu.de ꝓcura.in.§.ra-
tione forme.versi.quid si constitutus est ⁊c.qᵭ dictum refert et se-
quitur Pau.de cast.in.l.si procurator.in fi.C.de procurat̃.de quo
latius dixi in singula.meo.xlviij.incipien.actus factus ⁊c.et idem
dicendū est de loco:nam si est citata pars ad audiendum sentētiaȝ
in vno loco et sentētia feratur in alio loco nō valet.ita dixit Soci.
in cōsilio suo.xcix.inci.serenissimus.in.x.colū.in.iij.volu.itē adde
vltra predicta ꝙ adeo lex ⁊ iura fauent citationi:et volūt qᵭ pars
habeat scientiaȝ fiendorū ⁊ agitandorum ꝙ quando actus potest
fieri sine citatione partis:tū postꝙ̄ ille actus fuerit fact⁹ sine cita-
tione partis debebit intimari parti.ita dixit Bal.in.l.eos.§.apo-
stolos.in.j.colū.in fi.versi.quero nunquid iudex.C.de app.vbi di-
cit qᵭ vbicūqȝ termini assignatio facta parte nō citata potest ali-
quem ledere debet ei terminus solenniter notificari.ad qᵭ alleg.
47 glos.in cle.j.de appel.† Et ideo dicit se consuluisse qᵭ si ex pote-
state data in compromisso arbitris,ipi arbitri possunt prorogare
compromissum absentibus et ignorantibus partibus:tamen nisi
hoc notificent partibus videntur dolose processisse:⁊ talis proro-
gatio non astringit litigatores,quia ita demum illa valet si notifi
cetur litigatoribus seu partibus.et hanc doctrinam Bal.refert ⁊
sequitur Ludo.roma.in repetitio.rubric.ſ.de arbi.in.vij.colū.in
versi.xvij.⁊c.et idem dixit Bal.in.l.j.in.iij.colū.in versic.quero an
interlocutoria ⁊c.C.de senten.ex periculo reci.⁊ in aut̃.ei qui.in.ij.
colū.in versi.idem dico.C.de tempo appel.et profecto verum di-
cit Bal.qᵭ pro hac parte consuluit:et tale consiliuȝ suum est in.j.
vol.in consilio.ccc.et incip.omnis potestas.in.iij.colū.vbi hoc di-
cit.et hoc voluit etiam Bart.in consilio suo incipi.Tallionus de
spoleto.in.j.colū.et do.Alexan.in consilio suo.cclxxxvij.incipiē.
in causa et lite.in.ij.col.et voluit do.Hiero.tortus.in consi.suo qᵭ
fecit in fauorem populi seu ciuitatis Florentie,qᵭ inci.Domine
deus meus ⁊c.in.iij.colū.in princi.de quo etiam latius et melius
per do.Alexan.in consi.suo.xxxiiij.incipien.viso themate.in vlti.
colū.in.j.volu,vbi alia plura in simili adducit.et per do.Philip.
48 decium in consi.suo.xxxix.incip.iuridicam.in prin.† Quomodo
autem sit fienda intimatio vide Ludo.roma.in cōsi.suo.cccxxxvj.
incipien.circa propositam ⁊c.ante fi.et per do.Alexan.in consilio
suo.xcv.incipi.visis processibus.in penult.⁊ antepe.col.in.ij.vol.
quando autē aliquo casu constat de actu facto ⁊ non apparet de
citatione partis:an in dubio presumatur qᵭ citatio interuenerit
vide Abb.in consilio.xxix.incip.Jn Christi nomine cōtra senten
tiam latam ⁊c.in.j.colū.circa fi.¶ Modo visis dictis ampliatio-
nibus et aliis supradictis queri potest:an regula huius legis q̄ est
qᵭ de vno quoqȝ actu pars debet citari patiat̃ aliquam limitatio
nem seu restrictionem:in quo dicas ꝙ sic,qᵭ limitatur ⁊ restringi
tur pluribus modis et casibus in quibus nō requiritur citatio,et
valet tamē actus parte nō citata:quos casus hic simul reduxi ꝓut
49 melius potui,ideo attende.¶ † Et primo limita hanc legē ⁊ ei⁹
regulam ẜm do.Alexan.hic:nisi periculum esset in mora per cita
tionem ⁊ expectationē:quia tunc actus poterit expediri sine cita
tione partis.ad quod alleg.Jnnocē.in.c.significauit.in fi.de testi.
pro quo dicit facere.l.ait pretor.§.si debitorem.ſ.que in frau.cre.
et faciunt optime que ego latissime dixi in.l.qui cedem.in.j.col.j.
de sica.et in repetitio.mea.l.fi.C.de proba.in.xl.char.et in.l.j.C.de
execu.rei iudi.et faciunt dicta per do.Hiero.tortum.in dicto con-
50 silio quod fecit ꝓ cōmune Florentie.in.xj.col.¶ † Secūdo fallit
ẜm eum nisi ageretur de captura suspecti de fuga,quia tunc valet
actus sine citatione partis.ẜm Bart.in.d.§.si debitorem.in pe.q.
per rationem ibi allegatam ab eo.et not.idem Barto.in.l.cōsen-
taneum.in.iiij.colū.C.quomodo et quando iudex.et in.l.si credi-
tor.ſ.si certum peta.et in.l.si curialis.C.de episco.et cleri.in princ.
et habetur per Ange.in.l.nemo carcerem.C.de exacto.tribu.li.x.
ad quod vide omnino do.Feli.in.c.quoniā frequenter.in princi.
in penulti.colū.vt lite non contesta.vbi notan.loquitur.
51 ¶ † Tertio fallit ẜm eū,quando vltima die cōpromissi fertur sen
tentia seu laudū:qꝛ tunc non requiritur alia citatio.ita no.voluit
Bald.in aut̃.ei qui.C.de tempo.appel.et idem dixit Bal.in.c.fi.

quo tēpo.miles.et ibi vide an idem sit si feratur sentētia a iudice
in vltima die instātie,de quo etiam per Pau.de castr.in.l.admo-
nendi.§.de iureiurā.⁊ in.l.si quis arbitratu.ſ.de verbo.oblig.et p
Jas.in.l.ne quicq̄.in.vj.col.§.de offic.proconsu.versi.tertio prin-
cipaliter.et per do.Maria.soci.in dicta sua repeti.rubri.de dilat.
52 in.xvij.char.in.ij.colū.in versi.xiij.casus ⁊c.¶ † Quarto fallit vbi
committitur alicui examinatio:an quis sit idoneus vel dignus:
quia tunc nō requiritur citatio partis.fm glo.not.in.c.j.de offic.
delega.et no.docto.in.c.fi.de presump.et habetur per Bal.in.l.si
qua per calūniam.C.de epis.⁊ cleri.⁊ in.l.non dubium.in.viij.col.
C.de legi.⁊ in.l.neq̄ natales.C.de pba.⁊ in.l.certum.in.iij.col.C.
53 vnde legi.¶ † Quinto fallit in processu principis in quo nō re-
quiritur citatio fm Bal.in.l.ij.C.quomodo ⁊ quā.iudex.in prin.
vbi alleg.glo.in.l.antepe.in fi.§.ex quibus cau.maio.⁊ idem tenet
Bal.in.l.nec causas.C.de app.sed dicit hic ipse do.Alex.qd cōtra
istud est text.in.l.nam ita diuus.§.de adoptio.et ibi not.Bart.et
est bonus tex.in.c.j.de cā pos.⁊ proprie.et voluit Bal.in.l.ij.C.de
tempo.appel.⁊ in.l.gallus.in.§.et quid si tm̄.§.de libe.et posthu.
et Bald.in.l.fi.C.de fruc.⁊ lit.expen.⁊ Cano.in.c.cum olim.extra
eo.et in.c.in nostra de pcu.⁊ in.c.inter quatuor.de maio.⁊ obe.sed
q̄ opinio sit verior refero me ad ea que dixi.§.satis late circa hoc
in secūda ampliatione ad hunc tex.vbi videas.et vide Jaso.in.l.
ne quicq̄.in.vj.colū.versi.septimo fallit.§.de officio proconsu.
54 ¶ † Sexto limita hunc tex.fm do.Alexā.met.quādo pnuntia-
retur pcessus cause nullus qui vere esset nullus:quia tunc nō re-
quiritur citatio partis fm Abb.antiquum.in.c.cāmq̄.per illum
tex.extra de rescrip.de quo ibi per doc.et voluit Joā.an.in.c.cām.
de rescrip.⁊ glo.fi.in.c.tua.de offi.vica.de quo etiam p do.Maria.
soci.in dicta sua repeti.rubric.extra de dilatio.in.xvij.char.in.iij.
colū.ver.xviij.casus.et per Jaso.in dicta.l.ne quicq̄.in.vj.col.ver.
quinto singu.limita ⁊c.Pro quo facit text.in.l.fi.§.qd met.causa.
de quo tex.dixi plura in.l.patre vel marito.in.xij.colū.ſ.de donī.
55 ¶ † Septimo fallit quādo interdicitur administratio furioso:et
sibi datur curator.ita fm eū dixit Bal.⁊ Ange.in.l.is cui bonis.ſ.
de verbo.obliga.qr tunc nō iudex sed lex differt administra.l.j.in
56 princi.⁊ ibi glo.§.de cura.fu.¶ † Octauo fallit seu limitatur tex.
noster quādo citatus post citationem ascēdit equum ⁊ iuit vltra
mare,quia nō erit vlterius citādus:quasi videatur dicere se nolle
comparere.ita notanter fm eum dixit Bal.in.l.ij.circa fi.C.qn̄o et
quā.iudex.vbi alleg.no.per Jnno.in.c.ad petitionem.de accusa.
et idem dixit Jas.in.l.ne quicq̄.in.vj.colū.§.de offic.proconsu.ad
qd faciunt optime dicta p do.Maria.soci.in dicta rubri.de dilat.
in.xvij.char.in.iij.colū.ver.decimus sextus casus.scias tamen qd
ille qui semper fuit contumax in toto processu,tamē debet citari
tempore ferende sententie:al's nō valet sententia.fm Jnno.in.c.
cum olim.in fi.de testi.et in.c.ad petitionem.de accusa.et glo.in.c.
ij.de dolo et contuma.in.vj.et glos.in aut.iubemus.in glo.fi.C.de
iudi.que omnia ponit Jas.in.l.ne quicq̄.in.xiij.col.ver.item not.
57 §.de offic.proconsu.⁊c.¶ † Nono limita fm eundem do.Alexā.
hanc legez in eo de cuius preiudicio principaliter non tractatur:
nam nō requiritur eius citatio in actu fiendo.fm glo.no.in hac.l.
pro qua fm eum benefacit.l.j.§.pen.§.de ven.inspi.et text.in.l.in
diem.§.de aqua pluuia.arcen.et faciunt dicta per Bal.in.l.ab eo.
in vlti.colū.C.quomodo ⁊ quādo iudex.vbi alleg.dictum Jnnoc.
in.c.fi.de maio.⁊ obe.et idem voluit Jas.in.l.si quis nec causam.
in.ij.col.ff.si certum peta.hoc tamen intelligit verū ipse do.Alex.
quantum ad hoc vt sententia ⁊ actus valeant:sed quantū ad hoc
vt preiudicent illi de cuius preiudicio agitur:tenet qd requiratur
citatio saltem per generalia proclamata.ita fm eum not.Barto.
per illam.l.in.l.si cum tempore.C.de remis.pigno.et in extrauag.
ad reprimendū.in ver.per edictum.⁊ bene facit glo.in.l.cū miles.
58 in ver.facienda.§.ex quibus cau.maio.† et fm eum ista faciūt fm
Ang.hic ad qōnem.vcz an quando excussio fit cōtra principalez
vt deueniatur cōtra fideiussores requiratur citatio ꝯtra fideiusso
res,in quo se remittunt ad nota.in.l.decem.ſ.de verbo.oblig.vbi
per Barto.⁊ alios.et per Bal.in.l.j.C.ne fil.pro pa.et in.l.ij.C.qn̄
fis.vel priua.et in.l.fi.§.si certum peta.et in.l.j.C.de conuenien.fis.
debi.lib.x.de quo etiam habetur per Ange.in.§.j.in aut.de fide-
iusso.et in aut.hoc si debitor.C.de pigno.et in.l.si perlusorio.ſ.de
appel.et per Ange.et Jmol.in.l.stipulatio.§.j.§.de operis noui
nuntia.⁊ in.l.cum filius.in princi.ſ.de verbo.obliga.et ibi Barto.
et subdit ipse do.Alex.hic,q veritas videtur qd requiratur cita-
tio.per nota.per glo.in dicta.l.si miles.cuz simili.ad que vide etiā
Jaso.in.l.ne quicq̄.in.viij.colū.§.de officio proconsu.et iste sunt
omnes limitationes quas dat hic do.Alexan.ad hanc legem.
59 ¶ † Sed vltra eum ego dico qd pluribus aliis modis potest limi
tari lex ista fm Ludo.roma.in singula.suo.ccclxvj.fm ordinem
meum incipien.vnus ex vobis ⁊c.vbi dicit qd quando mulier de-
bet examinari in testem in aliqua causa qd iuramētum debet sibi
prestari in domo eius sine citatione partis,et valet talis exami-
natio.ita dicit voluisse Bar.post Guil.in.l.ad personas egregias.

§.de iureiurā.sed hanc limitationem reprobat ipse Ludo.roma.
in dicto suo singula.et hoc per text.in.l.ij.in.§.si autem vel digni-
tas.C.de iura.calū.de quo vide per docto.in dicta.l.ad personas.
¶ Dicit postea Ludo.roma.in dicto suo singula.qd est alius ca-
sus:et sic vndecimus in quo non requiritur citatio partis,vcz qn̄
testis recipitur in causa inquisitionis.fm Hostien.et Jo.an.in.c.
qualiter et quādo.le.ij.de accusa.et ibi do.Anto.sed hoc dictum
merito reprobat Ludo.roma.in dicto suo singula.bonis iuribus,
quem vide.dicas tamen qd si iudex inquirens facit hoc ad suam
informationez tm̄ pōt hoc facere sine aliqua citatione partis.fm
Jnno.in.c.j.de postula.p̄la.quem refert et sequit̄ Barb.in repe.c.
60 testimonium.in.v.col.de testi.¶ † Jtez dicit postea Lud.roma.
vbi.§.qd est alius casus:et sic duodecimus in quo non requiritur
citatio partis,vcz vbi agitur de examinatione testium ad ppetuā
rei memoriam cōtra illum cuius tyrānides seu potentia timetur.
verbum est singu.Hostien.⁊ Joā.an.in.c.qm̄ frequenter.extra vt
lit.non cōtesta.circa qd plura singularia dicit do.Feli.in.d.c.qm̄
frequenter.in princi.in pe.col.item ponit postea Ludo.roma.illā
limitationem datam ab Alexā,vcz qn̄ agitur de cognoscendo an
quis sit idoneus ad dignitatē vel bn̄ficium.(De materia exami
nationis testiū ad perpetuā rei memoriā vide Floria.in.l.in lege
61 aquil.si delictū.in.ij.col.ff.ad leg.aql.) ¶ † Jtē limitat etiā Lu.
ro.vbi.§.hanc.l.nō habere locū in cā heresis:qn̄ in ipsa causa sunt
recipiendi testes cōtra inquisitū potētem:de quo dicit esse casum
62 in.c.fi.de hereti.lib.vj.¶ † Jtem alius est casus fm eum,et sic de-
cimus quartus,vcz vbi iudex recipit testes ex officio suo sup no-
torio vel fama publi.ad eius informationē:an fama vel notoriuz
precedat.fm Jnno.in.c.bone.⁊ in.c.cū in tua.de sponsa.qd dictū
refert Bal.in.l.qui testamēto.§.p cōtrarium.§.de testa.et voluit
63 Barba.in.c.cū inter.in.xv.colū.de cōsue.¶ † Ultimus casus fm
Ludo.ro.in dicto singu.est vbi vltima die termini in cōtumaciaz
citati recipiūtur testes.qd optime probatur ex his que dicit ipse
Lu.roma.post Bar.in.l.qui ante calēdas.ſ.de verb.oblig.ita resi-
det Ludo.ro.in dicto suo singu.ccclxvj.incip.vnus ⁊c.de quo dixi
etiam.§.in tertia limitatione data hic p do.Alexan.tu aūt dicas
inq̄tum ipse dicit de examinatione ad ppetuam rei memoriam.
qd ad hoc poterat allegare casum in.d.c.fi.de hereti.in.vj.q qua-
liter intelligatur vide plene p do.Abb.in.c.preterea.le.ij.in fi.de
sponsa.vbi alleg.Hosti.⁊ Joā.an.in.d.c.qm̄ frequenter.vt lite nō
cōtest.vbi dicūt fm Abb.q si actor timet cōuenire reum propter
ipsius potentiā possunt testes de quoꝝ morte vel absentia timet̄
recipi in priuato ⁊ facere fidem tempore quo lis poterit inchoari.
64 ¶ † Jtem predicta de examinatione testiū ad ppetuam rei me-
moriam intellige esse vera q in tali examinatione non requiritur
citatio partis,hoc intellige esse verū ⁊ habere locū quando timet̄
potentia aduersarij vel aliqua alia iusta causa occurrit:secus aūt
si nulla causa adsit,qr tunc debebit pars citari in tali examinatiōe
testium ad ppetuam rei memoriā:qm̄ regulariter in tali examina
tione requiritur citatio partis.ita pbat tex.in.c.significauit.extra
de testi.et not.glos.et Jnno.in.c.Albericus.et ibi Abb.eo.tit.de
testi.et voluit do.Maria.soci.in repeti.dicte rubric.de dilatio.in
xiij.char.in ver.xiij.Jtem adde tu inq̄tum dicit Ludo.roma.de
examinatione testium quā facit iudex ex officio suo ad informa-
tionem an fama vel notorium p̄cedat ⁊c.qd cōtrarium scz qd tali
casu requiratur citatio partis videtur tenere Joā.an.in additio.
Spec.in tit.de teste.in.§.nunc tractandū.in princ.vbi dicit qd qn̄
iudex procedit ex offi.tunc etiam debet citare partē.et dicit istud
65 fuisse dictū Guid.de suza.in.l.iurisiurādi.C.de testi.† Sz teneas
tamen cōtrarium,vcz qd in his que potest facere iudex ex officio
nō requiritur partis citatio.qd etiam tenet Bal.in.l.non dubiū.
in.vj.colū.versi.iuxta hoc quero.C.de legi.vbi dicit qd hoc voluit
Jnno.in.c.dudū.de prescri.⁊ voluit etiā Bal.in.l.neq̄ natales.C.
de pba.in fi.et Bal.in.l.certū.in.iij.col.C.vnde cogna.et in.l.ptz.
§.de testa.tuto.⁊ in.l.quinquaginta.§.de excusa.tut.⁊ in.l.j.in pe.
colū.§.de leg.ij.et Bal.in.l.si qua p calūniam.in.ij.colū.de episco.
et cleri.⁊ Ludo.roma.in repe.l.j.ff.de arbi.in.ix.colū.in versi.item
in officio iudicis.ad qd alleg.glo.quam dicit sing.in.l.j.in.§.si cā.
§.de bo.pos.titu.generali.et idez voluit Bal.in.l.j.§.j.§.de ferijs.
et Oldra.in cōsilio.ccxciij.incipi.verbū aliquādo ⁊c.circa princi.
Pro quo facit optime qd voluit Jnno.in.c.j.de postu.prela.quē
refert et sequitur Barba.in repe.c.testimoniū.in.v.colū.de testi.
vbi dicit qd quādo iudex inquirit ad informationez suam potest
recipere testes parte non citata.et pro hoc facit glo.not.in.c.j.§.si
duo.de pace tenenda.quā ibi Bal.reputat singu.que glo.dicit qd
quando iudex procedit ex officio suo pro informatione sua tunc
potest recipere testes sine iuramento.Modo vltra casus enume-
ratos hic a do.Alexā.⁊ Ludo.ro in dicto suo singu.in quibus nō
66 requiritur citatio partis.¶ † Ego adduco alios casus in quib9
nō requiritur citatio partis,⁊ tamen vz actus:vnus est ⁊c.xvj.qn̄
pducūtur tales testes qd certū est qd eis non pōt aliquid oppo-
ni:tūc tales testes possunt examinari parte nō citata.ita dixit do.
An.in.c.

An.in.c.veniēs.le.j.in.iij.colū.extra de testi.quē refert ⁊ sequitur
Alexan.in consi.suo.cxxx.inci.difficultas huius ⁊c.circa me.in.j.
vol.et hoc fuit etiam de mēte Bar.in.l.theopompus.post me.in
versi.item quero quādo aliquis.ff.de dote prelega.⁊ do.An.in.c.
ij.de testi.ꝑ quo faciunt dicta ꝑ Pau.de cast.in consi.suo.cccxvij.
67 incipi.sup primo dubio.in pe.col.† Et facit optime not.verbum
Bart.in.l.ij.in.§.qd de frumentaria.ff.de administra.rerū ad ciui.
perti.vbi dicit qd vꝫ actus factus parte nō citata quādo si fuisset
citata,vel ꝑsens nō potuisset aliquid allegare in cōtrarium.quod
etiam voluit Abb.post Jo.an.in.c.olim.in.vj.col.ver.scda causa.
de re iud.⁊ in.c.cām que.in.j.col.post do.Anto.ibi extra de rescri.
et.in.c.auditis.in.ij.col.de ꝑcu.et sentit Abb.in.c.accepta.in fi.de
appel.et hoc etiam voluit idem Abb.in.c.bone.le.j.in.iiij.colū.in
versi.item not.de elec.et idem tenet Oldra.in cōsilio suo.xcv.inci.
ex forma istius statuti ⁊c.in fi.verbis.⁊ Jo.calde.in consi.suo.viij.
inci.qd statutum.⁊ Pau.de cast.clarius in cōsi.cccvj.incipiē.circa
primum ⁊c.in pe.col.Pro quibus etiam facit dictum Bal.in.c.cū
sicut.in.ij.col.de eo qui mitti.in possess.rei seruan.cā.et per Alexā.
in.l.si pacto quo penam.in.j.col.in versi.limita tamē ⁊c.C.de pac.
et faciunt dicta per Soci.in cōsilio.iiij.incip.super ⁊c.in pe.col.in
iij.volu.et que ego dixi in repetit.mea.l.fi.C.de probatio.in.xxix.
char.⁊ in singu.meo.xxx.incipiē.tu scis ⁊c.⁊.l.j.§.fi.in.v.colum.in
ver.et facit etiam.ff.de qōnibus.⁊ in repetitio.mea rub.C.de pro-
68 batio.in.xliiij.col.ante fi.in ver.ad que etiam faciūt ⁊c.¶ † Item
alius est casus,et sic.xvij.in quo valet actus parte non citata,vcꝫ
quando talis actus ipsi non citato nō facit preiudicium.fm Bal.
in.l.ab eo.C.quomodo ⁊ quā.iud.⁊ Inno.in.c.humilis.de maio.
et obe.⁊ Bal.in.l.fi.in.§.cum igitur.in versi.quero igitur nūquid
de necessitate.C.de iure deliber.⁊ in auꝫ.si omnes.C.si se ab here.
absti.et facit qd no.Bar.in auꝫ.sed cū testator.in versi.sed quero.
C.ad leg.fal.et bene facit.l.nō idcirco.ff.de iudi.et faciunt dicta ꝑ
Oldra.in cōsilio suo.cccxix.inci.quidam Hugo.⁊ ꝑ Pau.de cast.
in cōsilio suo.xcj.inci.videť dicendū.in.ij.col.et hanc partē etiam
tenuit do.Alexā.in cōsilio suo.lxxxvj.incipi.visis dubitationib⁹.
in.ij.colū.in versi.fortifico ⁊c.in.ij.volu.vbi predicta alle.ꝑ maiori
parte.de quo etiam dixi in repeti.mea.l.fi.in.xxxix.char.in versic.
secūdo qd citatus ⁊c.C.de probatio.et in dicto singula.meo.xxx.
69 inci.tu scis ⁊c.¶ † Alius est etiam casus in quo valet actus parte
nō citata,vcꝫ quando examinantur testes in casu naufragij:nam
isto casu potest fieri probatio ꝑ testes qui interfuerunt naufragio
parte nō citata:puta si esset in lōginquis partibus.ita dixit Bar.
in.l.ij.C.de naufra.lib.xj.et idem dixit Joā.de ana.in.c.excōmuni
cationi.in antepenulti.colū.extra de rap.ad qd etiam vide Ang.
70 et Pau.de cast.in.l.cum hi.§.transactiones.ff.de eden.¶ † Itē
est etiam alius casus:et sic decimus nonus,vcꝫ quando agitur de
probanda cōsuetudine inducta a populo cuiusdam ciuitatis:naꝫ
tunc poterunt recipi testes parte non citata.ita dixit do.Ant.in
reperto.c.fi.in antepenul.colū.in versi.venio ad scdm principale.
71 de consuetu.¶ † Uigesimus casus est in quo valet act⁹ parte non
citata,vcꝫ vbicūqꝫ ꝑceditur inspecta naturali equitate ⁊ iure gen
tium:nam tunc nō requiritur partis citatio ad vidēdum iurare
testes.fm Bar.in.d.l.ij.C.de naufra.vbi ita itelligit text.in.l.scire
72 oportet.ff.de excusatio.tut.¶ † Uigesimus primus casus in quo
non requiritur citatio partis est vbi iudex ꝑcedit ad se informan
dum de absentia rei:nam tunc nō requiritur citatio partis ad vi-
dendum iurare testes.fm Bar.singu.in extrauagan.ad reprimen
dum.in ver.per edictum.circa princi.per text.in auꝫ.de exhiben.
reis.in.§.si non administrat.de quo etiam habeť per do.Maria.
soci.in dicta repetitio.rub.de dilatio.in.xvij.char.in.ij.col.in ver.
73 decimus casus ⁊c.¶ † Uigesimus secundus casus in quo vꝫ act⁹
parte non citata est vbi lex in aliquo actu non exigit plenam pro-
bationem:sed contentatur solis articulis vel argumentis.ita no.
dixit Hemi.post Hostien.in.c.pro humani.in.§.fi.in antepenult.
columna.de homi.in.vj.ad quod vide Ange.in.l.fi.C.de testa.
74 ¶ † Uigesimus tertius casus est quando partes dederunt licen-
tiam iudici qd possit recipere testes in absentia ipsarum,tunc,enī
non requiritur citatio ad videndum iurare testes.fm Bal.in.l.si
75 quando.in.ij.colū.versi.sed quero.C.de testi.¶ † Uigesim⁹ quar
tus casus in quo valet actus parte non citata est vbi fit actus in
quo non requiritur cause cognitio:naꝫ in tali casu possunt recipi
testes parte non citata.fm glos.in.l.iij.in.§.si causa cognita.ff.de
bono.possess.titu.generali.quam glos.ad hoc alleg.Bald.in.l.ne
quicqꝫ.in.§.vbi decretum.in princip.ff.de officio ꝑconsu.et de ea
facit etiam festum Bal.in rubri.C.qui admitti.in.iij.colū.⁊ in.l.j.
in.xxj.colū.eo.titu.et in.l.fi.eo.titu.et in.c.cum olim.de re iudi.et
in.c.preterea.de dilatio.et Bal.met.in.l.nā ita diuus.ff.de adop.
in penulti.colū.et illam glo.sequitur etiam Ludo.roma.in consi.
suo.lxj.incipiē.licet mihi ⁊c.in.j.colū.dicens ꝙ eam sequiť Bart.
ibi.et in.l.j.C.quorum bonorum.et Bald.in dicta rubri.⁊ in.d.l.j.
et.fi.C.qui admitti.de qua glos.etiam ego locutus sum in repeti.
mea.l.fi.in.xxxvij.char.C.de probatio.et qd in casu scilicet vbi nō
requiritur cause cognitio nō requiratur citatio.tenet.d.Maria.
soci.in dicta rubri.de dilatio.in.xiij.char.in.j.colū.in versi.primus
76 casus ⁊c.¶ † Uigesimus quintus casus est quando testis qui de-
posuit parte citata vult declarare dictum suum:nam tunc non est
necessaria citatio partis ad talem declarationem.ita dixit Bald.
in auꝫ.hodie.circa princi.C.de iura.calū.qd dictum refert ⁊ sequiť
Ludo.roma.in consilio suo.cccclxxxij.incipiē.in casu premisso ⁊c.
circa finem.de quo latius dixi in.l.j.in.§.fi.in.x.colum.ff.de qōni.
77 ¶ † Uigesimus sextus casus in quo nō requiritur citatio partis
est quando pars ipsa euidenter caret defensione:et ꝑ consequens
nulla sibi competit defensio:nam tali casu valet actus ipsa parte
non citata.ita dixit Bal.in.l.vt vim.ff.de iusti.et iure.per.l.in cri-
mine.ff.de adul.vbi etiam ipse dixit ꝙ vbi qs euidenter caret de-
fensione nō est citādus.et idem dixit Bal.in.l.iubemus.C.de de-
fen.ciui.et in auꝫ.sed nouo iure.C.de ser.fugi.ꝑ quo facit tex.in.c.
83 bone memorie.de elec. (Uide Deciū in cōsi.cclxxiiij.incipi.viso
decreto.in fi.) Et faciunt dicta ꝑ do.Feli.in.c.cū olim.in.vj.colū.
in fi.de re iudi.et ibi in seq.col.vbi inquit qd nō est necessario citā-
dus absens cui certum est defensionem non cōpetere alle.hoc vo-
luisse glo.ibi.⁊ Abb.post alios.et do.Anto.in.c.ex insinuatione.
circa fi.de appel.et alios etiam alleg.ad hoc,de quibus ibi ꝑ eum.
et subdit etiam circa materiam istā ꝙ intrusus notorie in bñficio
pōt spoliari nō vocatus.alle.Inno.et Host.in.c.accepta.de resti.
spol.et in.c.ordinarij.de offi.ordi.in.vj.et adducit etiaꝫ Lap.in.c.
fi.de elec.in.vj.vbi dicit qd non citatur electus,de cuius non iure
cōstat notorie.et adducit etiam plura.et plura alia singularia di-
cta plurium docto.in vtroqꝫ iure sparsa.de quibus ibi ꝑ eū.et ego
quāplura dicta ibi ꝑ retuli in repeti.mea rub.C.de ꝑba.in.xlv.
col.in versi.facit etiam ad ꝑdicta:et vltra supradicta qd in supra-
dicto casu non requiritur citatio.firmat do.Maria.soci.in dicta
sua repe.rub.de dilatio.in.vij.char.in.j.col.in versi.octau⁹ casus.
78 sed vide tamen que dixi.ff.in.ix.limitatio.¶ † Uigesimus septi-
mus casus in quo nō requiritur citatio partis est quādo nō dirigi
tur citatio cōtra certam ꝑsonam,nec aliquid petitur a parte sed a
iudice:vtputa si petatur a iudice ꝙ ꝑnūtiet aliquē ꝑcessuꝫ nullū,
vel qd simile.ita dixit do.Maria.soci.in dicta sua repeti.rubri.de
dila.in.xvij.char.in.j.colū.in ver.tertius casus ⁊c.vbi ad hoc alle.
text.in.c.in nostra.de procu.fm vnum intellectum Inno.ibideꝫ.
79 ¶ † Uigesimus octauus casus in quo nō requiritur citatio par-
tis est quādo petitur missio in possessionem rei q̄ a nemine possi-
detur:puta ex edicto diui Adria.tollen.fm Bar.in.l.fi.C.de edic.
diui adria.tollen.et sic etiaꝫ sola agnitio bonoꝝ pos.pōt fieri corā
iudi.absente parte,vt habeť in.l.fi.C.qui admitti.qd ꝑcedit etiaꝫ
in bonoꝝ pos.cōtra tabu.lꝫ illa veniat ad rumpendū testamentū,
vt est glo.sing.in.l.fi.§.sed cū antiquitas.C.de cura.fur.⁊ tenet
Joā.de imol.in.l.filio preterito.in.xlviij.et.xlix.colū.ff.de inoffic.
test.et ita etiā dicendū est in bono.pos.fm tab.vt tradit Bar.in.l.
impubes.in.§.fi.ff.de car.edic.et tenet Jmo.in.d.l.filio preterito.
et Maria.soci.in dicta rubri.de dilatio.in.xvij.char.in.j.col.versi.
80 quartus casus ⁊c.vbi refert predicta.¶ † Uigesimus nonus ca-
sus in quo nō requiritur citatio partis est i his q̄ sunt preambula
citationis seu preambula ad citationem,vt est in petitione venie
quā debet facere filius a iudice,vel libertus volens in ius vocare
patrem vel patronuꝫ:et sic in similibus personis,qm̄ in tali impe-
tratione venie nō requiritur parentum vel patronoꝝ citatio.fm
Bald.in.l.ea que.C.quomo.⁊ quā.iud. et voluit Oldra.in consi.
suo.cxx.quos refert et sequitur do.Maria.soci vbi.ff.in ver.quin
tus casus ⁊c.vbi subdit idem esse quando filius emācipatus petit
sibi decerni bonoꝝ possess.cause litis agnoscende et sibi dari licen-
tiam vt possit ꝑponere querelam inofficio.testa.cōtra testamentū
patris,qm̄ tunc non teneť citare partem.fm Oldra.in dicto cōsi.
cxx.per tex.in.l.ij.C.de inoffi.testa.de quo latius ꝑ do.Maria.in
81 dicto versi.quintus casus ⁊c.¶ † Trigesimus casus in quo non
requiritur citatio partis est quando iudex facit sibi dare licentiaꝫ
a reo ꝑcedendi cōtra eum non citato vel eo absente:nam tunc va-
lebit actus sine ipsius citatione,qm̄ valet talis cōcessio licētie fm
Bal.in.l.vt ꝑfectius.C.de annali excep.et voluit Bart.⁊ Joā.de
imol.in.l.qui reus.ff.de publi.iudi.et habetur per Bar.in.l.pe.
eo.titu.ita dixit do.Maria.vbi.ff.in versic.sextus casus.pro quo
82 faciunt dicta.ff.in.lij.fallen.vbi videas.¶ † Trigesimus primus
casus est quando partes a principio inter se paciscuntur ꝙ valeat
iudicium sine citatione partis.fm Ange.de are.in tracta.malefi.
in versi.qui iudex fecit sibi dare licētiam ⁊c.vbi ad hoc alleg.Bal.
in.d.l.vt perfectius.de anna except.et subdit do.Augu.de ari.in
dicto versi.qui iudex fecit sibi dare licētiam ⁊c.qd pro hoc faciunt
dicta per Bal.in.l.diem proferre.in.§.si quis litigatoꝝ.ff.de arbi.
vbi dicit pōderandū esse glo.ibi,ad hoc qd tenet ꝑcessus sine cita
tione partis qn̄ partes renūtiant citationi:et ideo dicit qd in cri-
minalibus videmus practicare qd iudices faciūt sibi dare licētiaꝫ
ꝑcedendi sine citatione ⁊ in absentia partis.alleg.Spec.in tit.de
citatione.in.§.viso.in ver.pone qd partes,et iō fm eū dicit Bal.

in.l.si qñ.C.de testi.ꝙ in criminalibus videmꝰ practicari qđ iudi-
ces faciūt sibi dare licētiaꝫ ꝙ iudex possit recipere testes sine pre-
sentia partis.et ꝑ cōsequens sine aliqua alia citatione.et idem in
effectu tenet Bal.in.l.si accusatoribus.C.de accu.et ideo dicit qđ
cauti assessores semper faciunt scribi qđ pars dat licentiam iudici
explendi ꝓcessum in absentia ipsius rei,que datio licentie valet:
qꝛ hoc respicit fauoreꝫ ipsius partis,vt habeť in.l.diem ꝓferre.§.
si quis litigator.ff.de arbi.et dicit qđ hanc partem tenet Specu.
in.d.§.viso.et ista refert et sequitur do.Augu.de ari.in dicta sua
additio.de quo etiam per Ludo.roma.in cōsi.suo.cxlij.incipiē.ꝙ
cessionariꝰ ⁊c.ego aūt predicta approbo ⁊ credo vera esse in causis
ciuilibꝰ,sed secus credo esse in criminalibꝰ:nec credo ꝙ valeat ta-
lis practica in criminalibus quā semꝑ improbaui:nec talis datio
licētie in criminalibꝰ valet vt possit ꝓcedi reo non citato:qm̄ cita
tio est defensio vt de se ꝑtꝫ et ꝓbat tex.in cle.pastoralis.in.§.verū.
de re iudi.et voluit Bal.in.l.cum fratrem.in pe.col.C.de his qui.
vt indi.ꝫ.sed in causis criminalibus reus non pōt renuntiare suis
defensionibus,vt est glo.not.in.l.pactuꝫ inter heredem.ff.de pac.
de qua glo.et eiꝰ materia late locutus sum in.l.j.in.§.fi.in antepe.
colū.j.de qōni.et in.l.vnius facinoris.§.cognituru.in.ij.col.eo.
83 titu.¶ † Trigesimus secūdus casus in quo nō requiritur citatio
partis est vbi de stilo vel de cōsuetudine curie nō fit citatio,vtpu-
ta ad examinandū testes.ita dixit Bal.in auť.si quis in aliquo.in
pe.col.versi.scđo requiritur.C.de eden.⁊ Alex.in consi.lxv.incipi.
habita suꝑ cōtentis.in vlti.colū.in.j.volu.⁊ do.Philip.decius in
cōsi.suo.clxiij.inci.in causa.in.vij.colū.versi.et non est dubitandū.
Pro quo facit:nā stilus seruādus est,vt habeť in.l.fi.C.de iniur.
et in.l.iij.§.fi.ff.de testi.⁊ in.c.quaꝫ graui.de cri.fal.et per Cy.in.l.
ij.C.que sit long.consue.et ꝑ doct.in.c.fi.de cōsue.et dixi in singu.
meo.cxviij.inci.stilus.et latius dixi in repe.mea.l.fi.C.de probať.
in qōne illa extraordinaria,vcꝫ an cōsuetudo excuset a delicto ⁊ a
☞ pena,vide ibi latissime. (Et vide etiā aliqua in materia q̄ ponit
84 Alexā.in cōsi.ccxl.inci.Perspectis.in.j.col.in.vj.vol.) ¶ † Tri
gesimus tertius casus est vbicūqꝫ potest inchoari ab executione
tunc nō requiritur citatio partis.Ita dixit Bal.in.l.de pupillo.
in.§.meminisse.ff.de ope.noui nūtia.et in reperto.l.ne quicq̄.in
§.vbi decretum.ff.de offic.ꝓcōsu.et voluit do.Maria.soci.in rub.
de dila.in.xvij.char.in.ij.col.in ver.octauus casus ⁊c.vbi etiaꝫ ali-
qua alia adducit ⁊c.Hunc tamē casum non audeo affirmare indi-
stincte nisi qñ periculum esset in mora:nā videmus etiā qđ merus
executor qui necessario incipit ab executione in aliquibus casibꝰ
teneť citare partem,vt habeť in.c.lꝫ eṗs.de preben.in.vj.⁊ Inno.
in.c.cū olim.de priuileg.⁊ in.c.j.de cōces.preben.in.vj.et ꝑ docto.
in.l.fi.C.si per vim vel alio modo.⁊ in.c.nouit.de appel.⁊ ꝑ Oldr.
in consi.ccxxvj.et ꝑ do.de Rota.in decisio.cccviij.in nouis.incipi.
si executor.et ꝑ Bart.in.l.a diuo pio.in prin.ff.in hoc titu.et in.l.
iij.in.xiiij.colū.versi.mihi aūt.C.de pigno.in repe.et Ange.in.l.j.
C.de indi.et ꝑ Alexan.in consi.suo.xlv.inci.visis verbis.in.vj.vol.
85 ¶ † Trigesimus quartus casus est vbicūqꝫ statutum exigit iusti-
ficationem actus iam celebrati post ipsius actus celebrationem:
quia tunc in ipso actu celebrando non exigitur citatio ꝯm Bald.
in.l.ne quicq̄.in.§.vbi decretum.ff.de offic.ꝓconsu.vnde dicit qđ
ex quo Florentie viget statutū qđ captura debitoris debeat iusti-
ficari infra triduū pōt debitor capi nulla p̄cedente citatiōe.et hoc
dictū refert ⁊ sequitur do.Maria.soci.in dicta rubri.de dilatio.in
xvij.char.in.ij.colū.in ver.nonus casus ⁊c.et ex hoc dicit ipse qđ si
statutum dicit qđ viso publi.instrumēto precipi debeat debitori
ꝙ soluat vel non recedat de palatio qđ hoc casu non requiriť cita
tio sed poterit fieri preceptum ꝑ nuntium vel ꝑ epistolam.ad qđ
etiam alleg.Bal.in rubri.C.cōmina.vel episto.de quo latius per
86 eum vbi.ff.¶ † Trigesimus quintꝰ casus est in alienatione iuris
sui in qua non requiritur citatio possessoris,sed do.Maria.soci.
in dicta rubri.in ver.vndecimus ⁊c.ad quod alleg.dicta per eum
in dicto.c.de mulcta.de preben.in.iij.qōne princi.in.xx.declara.
87 ¶ † Trigesimus sextus casus est vbi cognitio aliqualis requiriť
super habilitate persone.exemplum cū fit examinatio vtrum mo
nachus admitti debeat ad accusandū abbatem:nā talis examina
tio fit etiam non citato abbate.ꝯm Inno.et Jo.an.in.c.ex parte.
de accu.quos refert et sequitur do.Maria.in.d.loco.in ver.duo-
88 decimus casus ⁊c.¶ † Trigesimus septimus casus est vbi a iure
imposita est alicui pena ip̄o iure:qꝛ talis pena poterit peti ⁊ exeq
a tali ipso aliter nō citato.tex.est ꝯm intellectum Abb.antiqui.
in.c.reprehensibilis.de app.qui tex.non est alibi ꝯm do.Abb.ibi.
quos refert ⁊ sequitur do.Maria.vbi.ff.in.iij.col.in ver.decimus
quartus casus.vbi etiam dicit qđ ꝓ hoc facit glo.in cle.ij.de pe.et
qđ voluit.d.An.in.c.vestra.de coha.cle.et mulie.in primo mēbro.
et Semi.in.c.que Lotharius.ij.q.j.et Car.in.c.extirpanť.de pre-
ben.et idem tenet Lud.roma.ꝯm eum in.l.is cui bonis,in ver.sed
circa predicta dubitatur vtrum sit necessaria citatio.j.de verbo.
oblig.per.d.c.reprehensibilis.et per alia iura que ipse allegat ibi.
vide tñ Cardi.in cle.in plerisqꝫ.in.x.q.de elec.vbi tenet cōtrariuꝫ.

quem vide.Ego aūt circa hoc adducebam in argu.nota.verbum
pone:statuto cauetur qđ bona homicide sint cōfiscata ipso iure.
Alia:statuto cauetur qđ cōfitenti delictū tertia pars pene remit-
tatur.modo quidā homicida cōfiteť delictum.An tertia pars bo
norum suor ꝑ talē confessionē sibi remitteť:dicas qđ non,qꝛ tale
statutum dꝫ intelligi in casu in quo pena nō sit cōmissa ipso iure.
ita dixit Bart.in.l.id qđ.in.§.j.ff.de penu lega.quē refert ⁊ sequiť
Bal.in.l.ea que.in.ij.col.C.de condi.inde.et idem etiā dixit Bar.
☞ in.l.qui ob rem.ff.de cōdi.indebi. (Et Flo.in.l.lege aquilia.la.ij.
ff.ad leg.aquil.) Ex quibꝰ apparet qđ qñ quis incurrit penā ip̄o
iure ex post nō iuuať ex bñficio alterius legis,ideo merito nō iu-
uatur bñficio legis requirentis citationē fieri qñ tractať de preiu
dicio alicuius.ad que vide dicta ꝑ.d.Feli.in.c.ij.in.ij.no.de spōsa.
89 ¶ † Trigesimus octauꝰ casus est in declaratione quā facit iudex
cōtra monitum ⁊ iussum rñdere positionibꝰ qui fuit cōtumax et
noluit rñdere qđ habeať ꝓ cōfesso:nā in tali declaratiōe nō requi
ritur alia citatio.ita dixit Joā.de imol.in.l.si finita.in.§.si plures.
ff.de dā.infect.vbi dixit qđ si statuto caueť qđ oīs citatꝰ ad rñdeñ.
positionibꝰ si nō venerit habeať ꝓ cōfesso,ꝙ tūc iudex absqꝫ alia
citatione illo sic existente cōtumace pōt declarare ipsas positiōes
haberi ꝓ cōfessatis.qđ dictum refert do.Maria.vbi.ff.in ver.xv.
casus ⁊c.de quo etiā ꝑ Jaso.in.l.ne quicq̄.in.ix.col.in ver.fallit.ff.
90 de offi.ꝓcōsu.¶ † Trigesimus nonꝰ casus est in admissione arti
culor qñ iudex examinauit an capitula essent ꝑtinētia vel impti-
nentia:nā potest hoc declarare sine aliqua citatione partis.ꝯm.d.
de Rota.quos refert ⁊ sequiť.d.An.in.c.ij.de testi.et hanc parteꝫ
tenet ibi Abb.de quo tamē latius ꝑ.d.Maria.soci.vbi.ff.in.xviij.
91 char.in.iij.col.versi.xxiij.casus ⁊c.¶ † Quadragesimus casus est
in depositione testis:cuius dicto standum est ex dispositione testa
toris,in quo partis citatio nō requiriť necessario.ita dixit Bart.
in.l.theopōpus.ff.de do.p̄le.quē refert ⁊ sequiť Alex.in ꝯsi.cxxx.
incip.Difficultas huius.in.j.vol.et.d.Maria.soci.vbi.ff.in versi.
92 xxv.casus ⁊c.¶ † Quadragesimus primus casus est in relatione
nūtij:nā illa nō requirit partis citationeꝫ cū ꝑsona ipsiꝰ nūtij iam
fuerit approbata.ita dixit Bart.in.d.l.theopōpus.⁊ Bal.in.l.in
minor.in vlt.col.C.de in inte.resti.mino.et.d.Maria.soci.vbi.ff.
in ver.xxviij.casus ⁊c.et in eodē tra.in.xv.char.i.iij.col.ver.xxxvij.
93 ꝓcedit ⁊c.¶ † Quadragesimus scđs casus est qñ alicui est datus
terminꝰ a lege vel ab hoīe ad ꝓducendū instr̄m vel aliqđ aliud:nā
ad satisfaciendūꝫ tali p̄cepto sufficit sola ꝓductio absqꝫ citatione
aduersarij.ꝯm Bar.in.l.mariti.in.§.hoc quinquēniū.j.de adul.quē
refert ⁊ sequiť Bal.in.l.si ea.in vlt.verbis.C.q accu.nō pos.et vo-
luit.d.Maria.soci.vbi.ff.in.xix.char.in.j.col.ver.xxxj.casus.⁊ vo-
luit etiā Bal.in.l.si qñ.in fi.C.de testi.et in.l.j.ad fi.ff.de fer.⁊ Ang.
in.l.oīm.C.de testa.⁊ Jas.in.l.j.ante finem.C.qñ libel.prin.datur.
94 ¶ † Quadragesimus tertius casus est in absolutione sn̄ie excōi-
cationis in qua nō requiritur citatio partis.ꝯm Bal.in.l.si pacto
quo penā.C.de pac.ꝓ quo facit tex.i.c.olim ex lr̄is.extra de rescri.
de quo etiā ꝑ.d.Maria.soci.in rub.de dila.in.xix.char.in.ij.col.in
95 ver.xxxiij.casus ⁊c.¶ † Quadragesimus quartꝰ casus est in prin-
cipe faciente actū ꝑ quē pōt p̄iudicare alicui inuito.et cōstat qđ ei
vult p̄iudicare tūc valet ille actꝰ sine citatiōe partis.ita dixit Ab.
in.c.inter quatuor.in.j.col.de maio.⁊ obe.⁊ Lu.ro.in cōsi.ccclxix.
inci.circa primū.in.xj.col.⁊ Abb.in.c.olim.de re iudi.⁊ ex hoc con
suluit Alex.in cōsi.suo.ij.inci.visis codicillis.in.x.col.in.j.volu.qđ
est repetitū in cōsi.lxxxvij.in.ij.vol.qđ si apparet ṗncipē adeo di-
spositū fuisse ad aliqđ oīno faciendū qđ etiā pn̄tes nō potuissent
eiꝰ volūtatē impedire valebit actꝰ eis nō citatis.et iđ dicit Alex.
in dictis cōsi.ꝙ legitimatio spurij vel naturalis q̄ de plenitudine
ꝑtātis fieri pōt a ṗncipe etiā in p̄iudicio eor quibꝰ est q̄situ ius in
spe.pōt fieri ipsis nō citatis.et ita firmat Bar.⁊ cōiter alij in.l.gal-
lus.in.§.et qđ si tm̄.ff.de lib.⁊ posthu.et hāc partē tenet etiam.d.
☞ Feli.in.c.cū olim.in.x.⁊.xj.col.de re iudi. (Et Alexā.in cōsi.ccij.
inci.ꝑspectis ⁊c.in pe.col.in.vj.volu.et Decius in cōsi.suo.cclxix.
inci.cōsultꝰ.in vlt.col.) Et ꝓ hac parte etiā ꝯsuluit.d.Frā.de cur.
in cōsi.suo.j.in.xij.col.ver.facio tñ aliā ⁊c.de quo etiā ꝑ Bal.in ꝯsi.
suo.clxxij.inci.statuto caueť.in vl.col.in.j.vol.et ꝑ.d.Phili.deciū
in cōsi.suo.lv.in.j.col.et ꝑ.d.Maria.soci.in.d.rub.in.xviij.char.in
96 iiij.col.cū seq.¶ † Quadragesimus quintus est qñ ꝓcediť cōtra
vnū et finis illiꝰ ꝓcessus tēdit in cōsequētiā cōtra aliū:tūc si respi-
cit publicā vtilitatē ꝓbationes cōtra ṗncipalē et sententia cōtra
eū lata facit p̄iudiciū etiā illi cōtra quē in cōsequētiā tēdit,etiaꝫ si
nō sit citatꝰ.l.qsqs.C.ad leg.iul.maie.⁊ habeť i.l.j.C.vbi cau.fisca.
et ꝑ gl.in.l.in cognitiōe.ff.ad sylle.et hoc voluit Bar.in dispu.sua
inci.Perusine ciuitatis.⁊.d.An.in.c.j.de re iudi.circa pe.colū.et
Bal.in.l.j.C.ne fi.ꝓ pa.⁊ in.l.fi.in.§.necessitatem.in.vj.colū.C.de
bo.qꝫ lib.et ita ꝑ illa iura ⁊ doctrinas tenet.d.Alexan.in cōsi.suo
cclxxxiiij.inci.visis dubitationibꝰ.in vlt.col.⁊ idē dixit ipse Alex.
in cōsi.suo.cccviij.inci.in cā q̄ vertiť inter agētes ⁊c.in.ij.colū.vbi
dicit hoc esse verū qñ ille ṗncipalis ꝯtra quē agebať fuit pn̄s,secꝰ
aūt si fuisset absens:qꝛ tunc etiam nō p̄iudicaret illi tertio ipso nō
citato

97 citato, de quo ibi latius per eum &c. ¶ † Quadragesimus sextus
casus est sm do. Alexan.in cōsilio suo.lxxxvj.incipien.visis dubi-
tationibus.in.j.colū.in.ij.volu.vbi dicit q licet sentētia posset in
cōsequentiam facere preiudicium alicui, tamē nō debet citari nisi
illud iudicium de sui natura tēderet principaliter in dānuz illius
tertij, de quo dicit esse glos.not.cōmuniter approbatam in hac.l.
nostra.p quam dicit Ang.hic.et Joan.de imol.q si facio condem
nare debitorem meum non poterunt alij creditores opponere qd
ipsi nō fuerunt citati ad pcessum, ex quo lis nō ordinatur princi-
paliter cōtra eos: sed si agebatur p creditorem cōtra debitorez fa-
ciendo excussionez in bonis cōtra eū: et sic ad finem vt possit per-
uenire ad pignorum possessionem, tunc qz iudicium excussionis
principaliter ordinatur in preiudicium possessorum illi citādi erūt.
sm Ang.et Joan.de imol.ibi, qd latius psequitur ipse Alexan.in
98 dicto suo ɔsi.vbi videas. ¶ † Quadragesimusseptimus casus est
in insinuatione donationis: nam in ea fienda citatio alicuius non
requiritur, licet ipsa donatio sit in piudicium futurorum heredū do-
natoris.ita dixit Bart.in.l.in hac.p illum text.C.de dona.et in.l.
modestinus.ff.eo.de donat.et voluit Bal.in aut.eo decursum.C.
de dona.ante nupt.& in.l.illud.C.de sacrosanc.eccle.& in.l.fi.C.qui
admit.& in.l.j.in prin.C.de lit.cōtest.& in.l.fi.in.§.illud.C.de tēpo.
app.et voluit Pau.de castr.in.l.testamenta omnia.C.de testa.et
voluit Jas.referēs pdictos doc.i.l.j.in fi.C.qn lib.pn.dat. (Vide
99 tamē que dixi.ff.in.vij.ampliatione. ¶ † Quadragesimus octa-
uus casus est quando causa est cōmissa vt iudicet cōmissarius sm
cōscientiam suam: nā hoc casu nō requiritur citatio partis.ita di-
xit Bal.in.l.certuz.in.iij.colū.C.vnde cogna.et Lu.roma.in rub.
sua.ff.de arbi.in.ij.col.ver.tertio.vide tamē circa hoc Jaso.latius
loquētem in.l.ne quicq.in.ix.colū.in versi.xiiij.fallit.ff.de officio
pcōsu.&c.et Alexā.in cōsi.xlv.inci.visis verbis.in.ij.col.in.vj.vol.
100 ¶ † Quadragesimus nonus casus est quando pceditur contra
rebelles ecclesie retinētes res ecclesie vel imperij: nā sentētia cōtra
tales vz sine eorum citatione.ita not.dixit Joan.an.in.c.cū olim.
de re.iudic.in nouella.qd dictum refert & sequitur Bal.in pe.feu-
dorum.in.§.aliqua.in.j.colū.et Lu.roma.in singu.suo.688.inci.
tu scis qd nedū iudex &c.de quo dixi etiam.ff.in scda ampliatione
101 ad hanc legez. ¶ † Quinquagesimus casus est quando procedit
cōtra aliquem de enormissimo delicto: nā tali casu possunt recipi
testes lite non cōtest.et parte nō citata sm Archi.in.c.j.de homi.
in.vj.vbi dicit qd in casu illius.c.et sic in enormi crimine possunt
recipi testes lite nō cōtesta.et parte absente & nō citata.et hoc di-
ctum sequitur Gemi.ibi, in.§.fi.et eos refert et sequitur do.Feli.
in.c.qm frequēter.in prin.in pe.colū.vt lit.nō cōtesta.pro quibus
facit in argu.regula illa, vcz q ppter enormitatem delicti licitum
est iura transgredi, vt habetur in.c.cū omnes.de cōsti.et dixi ego
in singu.meo.ccxliiij.incipi.tu scis.& in.l.j.in princi.in.viij.colū.ff.
de qōni.et in.l.vnius.in.§.cogniturum.in.xiij.colū.versi.et ratio
102 predictorū.eo.titu. ¶ † Quinquagesimus primus casus est qn
dubitatur de scandalo futuro veniendo, vtputa quādo est dubiū
qd partes veniāt ad arma: nam tali casu vz preceptum iudicis fa-
ctum sine citatione partis.ita dixit Joā.de imol.hic.ad qd alleg.
in ar.l.de pupillo.in.§.si quis riuos.ff.de ope.no.nūtia.&.l.equissi
103 mum.ff.de vsufruc. ¶ † Quinquagesimus scds casus est quando
fertur sentētia capitalis in aliqua causa criminali: nā valebit talis
sentētia, lz ipse reus nō fuerit citatus ad talem sentētiam audien-
dam. Ita dixit Ange.de are.in tracta.malefi.in ver.qui iudex cō-
misit.l.preconi &c.in prin.et hoc dicit pcedere et locum habere in
criminalibus quādo reus dedit licētiam iudici pcedendi contra
eū in illa causa vsqz ad sentētiam exclusiue absqz alia citatione, de
qua licētia habetur per Bart.in.l.is qui reus.et in.l.inter accusa-
torem.ff.de pub.iudi.et etiam dicit Ang.hoc pcedere ppter mo-
nitionem iudicis subsecutam, in qua monuit reū p singulis dieb9
et horis ad comparendū coraz eo: que monitio iudicis habet vim
peremptorij, vt in.l.ij.et ibi glo.& doc.C.quomodo & quando iud.
et voluit Bar.in.l.et post edictum.et in.l.ad peremptorium.ff.de
iu.de quo etiam dicā.ff.latius.ideo talis licentia & cōminatio siue
monitio sufficit ad validitatē sentētie.ar.not.p Bar.in.l.si finita.
in.§.iulia.in.ij.colū.ff.de dam.infec.et subdit Ange.vbi.ff.predi-
cta pcedere & locum habere quando reus comparuit & dedit licē-
tiam iudici procedendi & monitus fuit vt supradictū est: secus aūt
si reus fuit absens et cōtumax: quia tunc nō valeret sententia ipso
non citato per regulam huius legis & similium.ita finaliter dicit
Ange.in loco prealleg.de quo etiam vide Bal.in cōsilio suo inci-
piente, Reperitur quedam sententia &c.de consuetudine autem
quando reus est carceratus ducitur personaliter coram iudice et
in faciem suam fertur sententia, precedente tamen sono campane
qui sonus campane videtur quodāmodo quedam tacita citatio
que nō requiritur nec tacite nec expresse: quia cum sit presens ipe
reus non videtur necessaria alia citatio, cum presens regulariter
non sit citādus, vt dixi.ff.in notabilibus. ¶ † Quinquagesimus
tertius casus in quo non requiritur citatio partis est in casu.c.si.
extra qd me.causa.et.l.si quādo.C.vnde vi.in quibus dicit qd si qs
passus sit violentiam ab aliquo & fuit spoliatus bonis suis q pōt
probare res sibi ablatas per eius sacramētum premissa taxatione
iudicis: que iura licet loquātur in rebus ablatis per violentiam,
tamen extenduntur ad res furto subtractas.sm Joan.de ana.in
cōsilio suo.lv.incipiē.quia dubia &c.ante fi.versi.circa quartam.et
Bal.in.l.j.in.ix.colū.versi.modo contra hoc oppo.C.de sentē.que
pro eo qd interest.et Alexan.in.l.ij.ff.de dam.infect.& Abb.in.d.
c.fi.qd me.causa.in pe.colū.et volunt alij quos ego retuli in repe-
titio.mea rubri.C.de proba.in.xxix.colū.et in tali iuramento de-
ferendo damnuz passo non est necessaria citatio partis. Ita dixit
Joan.de imol.in.d.c.fi.et do.de Rota.quos refert et sequitur do.
Feli.in.c.cum olim.in.vij.colū.de re iudi.et do.Alexan.in consilio
suo.cxxx.incipiē.difficultas huius &c.in.j.volu.et Jas in.dicta.l.si
quando.C.vnde vi.in.iiij.colū.et do.Nico.millus in suo reperto.
versi.citatio.in.vij.colū.in.viij.versi.de quo dixi etiam in dicta re-
petitio.mea rubri.de probatio.in.xxx.col.in versi.et scias qd vio-
105 lētus &c. ¶ † Quinquagesimus quartus casus est in domino rei
emphytheotice postq emphytheota cecidit a iure suo: naz pote-
rit talem rem emphytheoticam alteri locare etiaz non citato di-
cto primo emphytheota, licet tractetur de eius preiudicio.ita di-
xit Lud.roma.in consilio suo.ccxij.incipien.quo ad primum.in.j.
colū.quem refert et sequitur Alexan.in cōsilio suo.cxxx.incipiē.
difficultas huius in.j.volu.et idem etiam tenet Alexan.in cōsilio
suo.cclxvij.incipiē.visa facti.in.j.col.vbi dicit hanc partē tenuisse
Bal.in.c.que in ecclesiarum.in.ix.colū.de constitu.et idem tenet
Alexan.in cōsilio suo.ccxxvij.incipien.Circa processum &c.in vlt.
colū.vbi etiam alleg.Ludo.roma.in dicto cōsilio.ccxij.Idē tenet
106 Jason.in.l.ij.in.vj.col.versi.item quinto.C.de iure emphy. † Et
predicta etiam haberent locum in feudo cum procedat argu.de
feudo ad emphytheosim et econtra, vt not.glo.in.c.j.in fi.in titu.
an agna.vel fil.et not.Bart.in.l.si mihi & Titio.ff.de verbo.oblig.
et voluit Alexan.in.d.cōsilio.cclxvij.incipien.visa facti narratio-
ne.in.j.colū.et vide que ego dixi in practica mea causarum crimi-
107 nalium.in.lxxij.char.et ibi etiam in.lxxiiij.char. ¶ † Quinqua-
gesimus quintus casus in quo non requiritur citatio partis est
quando clericus est captus a iudice laico et accusatus de delicto:
nam tali casu si vult ostendere et docere se esse clericuz non requi-
ritur citatio partis. Ita singula dixit Bal.in.l.si qua per calum-
niam.in.ij.colū.in versic.sed pone qd si iste &c.C.de episco.et cleri.
108 ¶ † Quinquagesimus sextus casus est quando iudex absoluit
presentem a termino cita.sibi facte: nam hoc potest fieri sine cita-
tione partis aduerse. Ita dixit Specu.in titu.de ɔtuma.in.§.nūc
vobis vidēdum.in fi.qd dictum refert & sequitur Bal.ibi in addi.
109 in scda additio.quod est not.in practica. ¶ † Quinquagesimus
septimus casus est vbi non est aduersarius: nam quando quis nō
habet aduersarium valet actus parte non citata. Ita nota.dixit
Bal.in.l.fi.in.iij.col.versi.sed pone qd altera pars.C.eo.de re iud.
ad quod alleg.text.in.l.iij.in.§.penulti.ff.de bo.pos.tit.generali.
110 ¶ † Quinquagesimus octauus casus est in illo qui potest facere
actum et tamen non habet iurisditionem nec potestatem citādi:
nam tunc valet actus factus parte non citata: et potest poni exē-
plum ex forma statuti. Data est potestas siue arbitrium alicui ta-
bellioni transcribendi instrumenta paterna: an tali exemplo da-
bitur plena fides parte non citata: et videtur primo dicendum q
non, vt not.in.c.pastoralis.de re iudic.in cle. Sed contrarium est
verius, quia citatio non pertinet ad notarium cum ipse non ha-
beat iurisditionem, vnde quecunqz facit ex generali commissione
ex sola vi tabellionatus valēt etiam nemine citato: quia impossi-
bilis est citatio, ergo non requiritur. Ita not.dixit Bal.in aut.si
quis in aliquo.in.iij.colū.ver.sed hic quero vnum.C.de eden.vbi
hoc voluit Joan.an.in.c.cum.P.tabellio.in suis antiquis addi.
111 de fi.instrumē. ¶ † Quinquagesimus nonus casus est quādo ali-
quis est citatus cum cōminatione.q si erit contumax in illa cita-
tione procedetur cōtra eum ad vlteriora eo aliter nō citato: nam
isto casu si erit contumax in illa citatione poterit procedi contra
eum ad vlteriora ipso iure non citato. Ita not.dixit Barto.in.l.
impuberibus.in.§.item si quis.ff.de suspec.tuto.exemplum po-
nit in tutore suspecto qui nō comparet citatus, sed est contumax:
nam poterit remoueri a tutela sine alia citatione, si in prima cita-
tione in qua fuit cōtumax fuit apposita dicta cōminatio: qz talis
cōminatio videtur ipsuz citare de nouo sm eum.ad qd alle.plura
iura de quibus ibi p eum latius.et idem dixit ipse Bart.in.l.sta-
tuliberos.in.§.stichus.ff.de statu liber.& ad hoc alleg.Inno.in.c.
finem litibus.de dolo et contu.& idem dixit Barto.in.l.consenta-
neum.in pe.colū.C.quō & qn iudex.& Car.in cle.j.in.vij.q.de foro
112 cōpe.et Bar.in.l.si aperitor.C.de cohartali.lib.xij. ¶ † Sexage-
simus casus in quo nō requiritur citatio partis est in cōdēnatio-
ne expensaruz faciēda: nam pōt fieri sine citatione partis. Ita di-
xit Bal.in.l.sancimus.in.x.qd.C.de iudi.& in Marga.sua.in ver.
citatio.in.xvj.versi.incipiē.Citatio specialis &c.alle.hoc voluisse

Inno.in.c.querelam.de pcu.et alleg.etiam no.in.c.sup eo.qđ me.
causa.et dicta p se in.l.terminato.C.de fruc.ꝛ lit.expen.ꝛ idem vo-
luit do.Ant.in.c.vestra.in.ij.colũ.in versic.nunquid aũt notorie-
tas ꝛc.de cohabi.cle.ꝛ mulie.et voluit etiaꝫ do.Nico.millus in re-
perto.suo.in ver.citatio.in.vj.col.in versi.incip.citatio non requi
ritur ꝛc.De quo etiam per Jaso.in.l.ne quicq̃.in.x.colũ.in versi.
decimoseptimo fallit.ff.de offic.procõsul.et isti sunt omnes casus
quos hactenus repperi,in quibus valet actus parte non citata:
qui casus multum sunt notandi in practica.et etiam ad limita-
tionem huius legis not.Et forte hos casus simul cumulatos,vt
ff.per me,alibi nõ inuenies apud aliquem nec antiquum nec mo-
dernum.¶ Modo visis predictis limitationibus sequit̃ videre
de aliquibus circa materiam citationis:qꝛ ipsa citatio est princi-
113 palis materia huius legis.† Et ideo primo scias qđ citatio non
valet nisi fiat ad instantiam partis.ſm Joan.an.et alios in.c.qm̃
contra.de proba.et Cy.in.l.fi.C.de exhi.reis.et doc.in.c.j.de iudi.
et Specu.in tit.de citatione.in.§.sequitur.versi.illud aũt not.ꝛc.
et Bal.in.l.cũ clericis.ante fi.de episco.ꝛ cleri.et Bal.in.l.cõsenta
neum.in.j.colũ.C.quomo.ꝛ quãdo iud.et hoc pbat tex.in.c.signi
ficasti.in versi.ad petitionem.de foro cõpe.ꝛ in.c.pe.versi.ad peti-
tionem.eo.tit.et in.l.ad peremptorium.ff.de iudi.et habet̃ in.l.fi.
C.de bo.auto.iud.possi.De quo latius per do.Maria.soci.in di-
cto reperto.de dilationi.in.xij.col.versi.sexto principali articulo.
114 Et p istis etiam a simili facit:† nam sentẽtia debet ferri ad instã
tiam partis,al's non valet.ſm Bal.in.l.j.C.vt que desunt aduoc.
parti.quem sequitur Pet.de ancha.in consi.suo.clxvj.incip.visis
diligenter.in.j.col.et voluit glos.et ibi docto.in.l.pperandum.in
princi.in glo.magna.C.de iudic.et Bal.in consi.suo.lxj.incip.sup
cõtentis.in.vj.volu.et hinc sumpta occasione insurrexit practica
pcuratorum.Nam dicunt iudici quãdo sunt p parte actoris:dñe
iudex peto sentẽtiam ferri in tali causa,de quo etiã dixi in.l.vni⁹.
in.§.cogniturum.in.iiij.col.in fi.ver.et ad superius dicta.j.de qõ-
nibus.et habetur etiam per Ludo.roma.in rubri.ff.de arbi.in.ix.
char.in.iij.colũ.et de primo dicto de citatione dicas idem esse in
criminalibus.ſm Bal.in.d.l.cum clericis.et in.l.si accusatoribus.
115 in.ij.colũ.C.de accusa.et† talis citatio debet fieri de commissione
iudi.al's nõ valet ſm docto.in.l.neminem.C.de exhiben.reis.per
illum tex.et voluit Inno.et Joan.an.in.d.c.quoniam cõtra.vbi
dicit.d.Anto.ꝛ Joan.de imol.ꝙ citatio est nulla si de cõmissione
ipsius facta per iudiceꝫ nõ apparet in actis.et voluit Bal.in.d.l.
cum clericis.in.ij.colũ.de quo etiam per do.Alexan.in.l.qui no-
mine.j.de fal.et vide Bal.in.l.si quando.in.xij.qõe.C.de testi.vbi
querit:an citatio possit fieri per nuntium sine speciali cõmissione
iudi.et dicit qđ Innoc.in.d.c.qm̃ cõtra.et ibi Joan.an.post eum
dicunt qđ nuntius publicus generalis põt citare sine speciali cõ-
missione:sed Cy.in.d.l.neminem.C.de exhiben.reis.dicit cõtra-
rium,soluit ipse Bal.et dicit qđ in citatione reali vt est captura
requiritur cõmissio iudicis,vt in.l.neminem.sed in citatione ver-
bali distinguit hoc modo,vcꝫ aut talis citatio requirit cause co-
gnitionem ꝛ iudicis motum,et tunc requiritur monitio seu com-
missio iudicis:aut nõ requirit cause cognitionem,sicut est citatio
simplex ad cõparendum coram iudice:et tunc potest saluari opi-
nio Inno.vt sufficiat generalis autoritas nuntij sine speciali cõ-
missione.et dicit Bal.qđ hoc seruatur Florentie de cõsuetudine,
que ſm eum est sequenda.ita residet Bal.in dicta.l.si quando.de
quo etiam per Jo.de imol.in.l.ex cõsensu.in.§.eum qui.j.de app.
et per Pau.de cast.in cõsi.suo.50.incipi.in causa que vertitur ꝛc.
et vide oĩno.d.Maria.soci.not.loquentem in dicta rub.de dilat̃.
116 in.xij.char.in.ij.colũ.in ver.sexto principali ꝛc.† Et adde p̃dictis
qđ si est de consuetudine qđ nuntius citet sine cõmissione iudicis
ꝙ si vigore talis consuetudinis citat aliquem sine cõmissione iu-
dicis non poterit citare die feriata p non feriata,al's citatio' esset
nulla:sicut iudex nõ potuisset die feriata committere citationem
faciendam.ita dixit Bal.in dicta.l.cum clericis.C.de epis.ꝛ cleri.
et vide etiã Bal.in.l.in minor.C.in quibuscausis in inte.resti.nõ
est neces.et Alexan.in cõsi.cxxiij.incipien.viso pcessu.in.ij.volu.
117 ¶ † Et scias etiam qđ quilibet bonus iudex non debet commit-
tere primam citationem nisi prius videat petitionem actoris an
sit honesta ꝛ iusta.ſm Oldra.in.d.l.cum clericis.qđ ibi Bal.repu-
tat no.dignũ.quos refert ꝛ sequit̃ Jas.in rub.C.de eden.in.j.colũ.
in versi.sed bonus iudex ꝛc.Item circa predictam materiaꝫ com-
missionis citationis fiende p iudi.adde not.verbũ Bal.in addit̃.
Specu.in titu.de citatione.in.iij.colũ.ver.si sunt tres iudices ꝛc.
vbi dixit ꝙ si sunt tres iudices delegati simpliciter duo nõ citant
absente tertio,nec pdest ratificatio iudicis absentis.alleg.Spec.
in titu.illo.in.§.iam de citatione.in.viij.colũ.versi.hoc autem vbi
Specu.hoc restringit nisi in delegatione esset clausula,ꝙ si non
omnes ꝛc.De qua clausula habetur p scribentes in.c.prudẽtiam.
in princi.de offi.delega.ꝛ in.c.cũ causam.eo.tit.de quo latius ibi
per eũ.Et facit in simili:nã si tres sunt iudices delegati ꝛ cõfessio
fiat coram duobus non valet vt confessio iudicialis si simpliciter
sint dati.ita not.dixit Abb.in.c.olim ex literis.in fi.de rescrip.qđ
dicit esse singulariter not.allegat iura de quibus ibi per eum.
118 ¶ † An aũt quando in actis constat de citatione ꝛ relatione:an
presumatur tunc qđ precesserit cõmissio iudicis de citando.Joã.
de imol.in.d.c.qm̃ cõtra.et Ang.in.l.scieñ.j.de verbo.oblig.et ibi
Alexã.in pe.col.dicunt qđ nõ.Sed.d.An.in.d.c.qm̃ cõtra.ꝛ Ab.
in.c.j.in.ij.colũ.in versi.tertio nota.de iudi.et Gui.de suza.in.l.ad
peremptorium.ff.de iudi.dicunt contrarium,scilicet qđ presumi-
tur commissio quando nuntius est bone fame:et agitur de mo-
dico preiudicio.per notata per Innocen.in.c.j.de cleri.peregri.et
in.c.ea noscitur.de his que fiunt a prela.de quo vide Alex.in con-
silio.cxxiij.incipien.Viso pcessu.in.ij.colũ.in.ij.volu.de quo etiaꝫ
vide vnum verbũ qđ dixi in.l.de minore.in.§.plurium.in.iiij.col.
119 versi.et facit qđ not.j.de q̃stionibus.¶ † Ulterius scias qđ ad va
liditatẽ citationis requiritur qđ iudex videat relationem nuntij:
al's actus fiendus esset nullus.Ita voluit Barto.in.l.multum in-
terest.ff.de condi.ꝛ demon.ꝛ in.l.si finita.in.§.iulianus.ff.de dam.
infec.Pro quo dicto ipse Barto.allegat Inno.in.c.cum contin-
gat.de officio delega.et text.in.l.hec autem.in.§.j.in ver.constare
liquereq; preto.ff.ex quibus causis in pos.eatur.Et illud dictum
Barto.refert et sequitur.d.An.in.c.dilecti.in.ix.colũ.de dolo et
contu.et in.c.cum dilecti.in.iij.colũ.de elec.et Cal.in consilio suo
vltimo.in titu.de dila.et Car.post Pe.de anchara.in cle.ij.vt lit.
penden.in fi.et Abb.in cle.presenti.de censi.et in.c.ad nostram.el
terzo.in.v.colũ.de iureiuran.et in.c.si.in.ix.colũ.de foro compe.et
Pet̃.de anchara.in.c.ij.de officio delega.et Bal.in.l.generaliter.
in.§.his de presentibus.C.de re.credi.et in authen.matri et auie.
C.quando mulier officio tuto.fungi potest.ꝛ in.l.cum qui res.ad
fi.versic.anteq̃ nuntius.C.de procur.et in.l.ij.C.de spor.et Imol.
in.c.ex tenore.de foro competen.et Bald.Imo.et Ludo.roma.
in.l.sed si de sua.in.§.cum autem.ff.de acquiren.heredi.et Bal.et
Imo.in.c.sepe.de appel.vbi est optima glos.ad hoc.et Lu.roma.
☞ in consilio.ccccliiij.incipien.in re presenti.in.iij.colũ. (Et Alex.
in consilio.cj.incipien.circa primum.in pe.colũ.in.vj.volu.) de
quo dicto Barto.vlterius me non extendo hic,quia de eo latius
locutus sum vltra omnes antiquos ꝛ Moder.in.l.patre vel ma-
120 rito.in.ix.x.ꝛ.xj.colũ.cum seq.j.de q̃stio.¶ † Ulterius scias etiã
qđ si citans ipse sit cõtumax et non compareat,perinde est acsi nõ
citasset:et illa citatio est nulla.ita dixit Bal.in.l.et post edictum.
in.§.j.ff.de iudi.ex quo dicit qđ per talem citationem actore non
comparente non interrumpitur prescriptio.allegat ad hoc Guil.
de cu.in.l.sicut.C.de prescrip.triginta anno.qđ dicit esse nota.di-
gnum.et idem dixit ipse Bal.in.l.j.ff.de in ius voc.pro quo facit
optime glo.in.l.si pater.C.ne de sta.defun.ꝛ pro hac parte est tex.
in.l.item illa.ff.de constit.pecu.et hanc partem etiam tenuit Lu.
roma.in consilio suo.ccccliiij.incipien.in re presenti.in.iij.col.Et
faciunt optime dicta per Jaso.in rubri.ff.de in ius voc.vbi plura
ad hoc adducit.et faciunt etiam dicta per Pet̃.de anchara.in cõ-
silio suo.xcvj.incipien.in questione que vertitur.et faciunt etiam
not.verba Alexan.in cõsilio suo.xc.incipien.viso processu.in vlt.
colũ.in.v.volu.in versic.nec obstat si diceretur:vbi omnino vide.
Aduerte tamẽ qꝛ istud pcedit quo ad partem,sed secus esset quo
121 ad iudicem:† nam si citatus non comparet potest mulctari,licet
illo die iudex non sederit quando causa est talis ꝙ in ea pceditur
a iudice non ad instantiam partis sed ex officio suo.ita not.dixit
do.An.in.c.si.circa fi.de dolo et contu.licet glo.ibi sit in cõtrariũ.
et glo.in.l.ij.ff.si quis in ius voc.nõ ierit.Mihi tamen magis pla-
cet opi.do.An.et hoc per text.not.in.l.qui cõmeatus.j.de re mi-
lita.vbi dicitur ꝙ quis debet pbare se venisse vsq; ad locũ in quo
fuit impeditus vt se excuset a contu.pro qua opi.facit etiam:naꝫ
citatus a iudice incompetenti si non cõparet potest mulctari,vt
habetur in.l.si quis ex aliena.ff.de iudic.et in.l.ex quacunq;.ff.si
quis in ius voc.non ierit.et facit quod voluit.d.Ant.in.c.si.circa
fi.extra de clandest.despon.vbi dicit qđ citatus qui est contumax
122 potest mulctari,etiam si actor nullum ius habeat.† Et facit in
arg.nam si extat statutum qđ sindicus ville teneatur denuntiare
omnia maleficia sub pena tunc tenetur denuntiare etiam malefi-
cia non punibilia,quia ad ipsum non pertinet cognitio:an sint
punibilia necne,sed spectat ad iudicem.Et ideo si non denuntia-
uerit etiam maleficia nõ punibilia cadet in penam.ita dixit Bar.
in.l.j.§.accusationem.circa fi.j.ad turpi.et Ange.in.l.fi.ff.de pu-
blica.et Ange.de are.in tracta suo maleficio.in verbo,necnon ad
denuntiationem.in.j.char.in.iiij.colũ.versi.quero an iste denun-
tiator.et Pet̃.de ancha.in cle.presenti.de censi.et idẽ tenet Ang.
de are.in.d.verbo,necnon ad denuntiationem.in.vij.char.in ver-
bo,quid si statuto cauetur.et in eadem char.in versi.quero vnum
maleficium ꝛc.et vide.d.Augu.de ari.in suis addit̃.super.d.versi.
quero an iste denuntiator ꝛc.vbi adducit aliqua in cõtrarium,sed
postea firmat hanc opi.et vide etiã ad supradicta Barba.in.c.ve-
niens.in.v.col.in fi.de accu.ꝛ Pe.de ancha.in cõsi.suo.xcvj.incip.
in q̃stione que vertit̃.in.ij.col.ꝛ Bal.sup statutis.in ver.capere.in

ver.statutum

versi.statutum quod homines ⁊c.⁊ do.Fely.qui aliqua in contra-
riũ adducit ⁊ tamẽ hanc partẽ firmat in.c.si perfodiens.in.ij.col.
123 de homici.¶ †Item vltra premissa scias ꝙ si citatus nõ compa-
ret nõ potest dici contumax si pars aduersa non accusauit contu-
maciã suam in iudicio,ita dixit Bald.Raph.⁊ Pau.de cast.in.l.
prouidendũ.in.§.⁊ si quidem.C.de iudi.de quo ibi latius per Ja
so.in.ij.colũ.⁊ per Bart.in.l.ij.in vlti.col.ff.si quis in ius voc.⁊ in
l.arbi.la premiere.ff.de arbi.⁊ in.l.cõsentaneum.in vlti.col.C.quõ
124 ⁊ quãdo iud.⁊ in aut.ei qui.in fi.C.de tẽp.appe.†Et facit in simi
li qd voluit Bal.in.l.suus.C.de repu.heredi.in.ij.nota.et Cyñ.in
l.j.in.vj.q.C.de cõfes.vbi dicunt ꝙ cõfessio nõ nocet cõfitenti nisi
sit acceptata per partẽ,quod etiã dixit Saly.in.l.j.in.xv.oppo.et
in.l.iubemus.C.de libera.causa.⁊ in.l.generaliter.in.xvj.qõ.C.de
nõ nume.pecu.vbi refert sepius cõsuluisse pro hac parte,⁊ ita te-
nuisse.d.suũ Richar.de saly.⁊ hanc partẽ etiã tenẽt Moder.in.l.
certũ.in.§.si qs absente.ff.de cõfes.⁊ idẽ tenet Alexã.in consil.suo
ccclxiiij.incip.in causa appellatiõis.in.j.col.⁊ in cõsi.cccxxxv.inci.
viso superiori themate.in fi.v.col.⁊ in cõsil.ccccxxix.inci.in causa ⁊
lite vertẽte inter prouidũ mercatorẽ.in.ij.col.⁊ in cõsi.xc.incip.fe-
re omnis vis istius cõsultationis ⁊c.in.j.vol.⁊ Soci.in suis fallen.
in.lxix.fallẽcia incip.primo fallit nisi post dictã ⁊c.⁊ do.Fely.in.c.
capitulũ sancte Crucis.in.xij.col.in fi.extra de rescri.⁊ voluit Lu-
do.ro.in.l.j.§.si qs simpliciter.ff.de verbo.obli.⁊ voluit Jaso.in.l.
error.in.j.colũ.C.de iur.⁊ fac.igno.vbi late loquitur circa hãc ma
teriã ⁊ inter alia dicit ꝙ nõ sufficit qd testes dicãt cõfessionẽ fuisse
factã parte presente nisi etiã dicãt ⁊ expresse acceptante,ad quod
125 allegat Saly.in.d.l.iubem⁹.in fi.C.de libe.cau.†Itẽ adducit etiã
in simili not.verbũ Bal.in.c.cũ venissent.in.iiij.col.de causa poss.
⁊ ppriе.vbi dixit ꝙ renuntiatio non nocet renuntianti si nõ fuit
acceptata per partẽ aduersam quod est singu.not. (Vide Alex.
in cõsi.clxxiiij.incip.in causa.in.vj.vol.⁊ ibi in consi.ccxij.inci.pon
deratis.in.vij.col.) Adducit etiã Bald.in.d.l.iij.C.de repu.here
di.vbi dicit ꝙ qui nõ acceptat verba aduersarij non potest se ex il-
lis iuuare.Itẽ adducit Bart.in.l.postꝙ liti.in peñ.col.C.de pac.
vbi dixit ꝙ renuntiatio facta absente parte in presentia iudicis,
ita demũ preiudicat si per iudicem sit expresse acceptata nomine
absentis,al's secus.Et idẽ quasi per omnia dixit ipse Jaso.in.d.l.
postꝙ liti.in.j.colũ.ad que etiã vide que ego dixi in repetitio.mea
rubri.C.de proba.in.xxv.col.versi.itẽ scias ꝙ confessio ⁊c.⁊ in sin-
gu.meo.cccxv.incipi.acceptio.⁊ vide Barba.in cõsil.suo incipiẽ.
Prope est dominus inuocantibus eum ⁊c.in.iiij.col.⁊ do.Franc.
de curte in consi.suo.lxxvij.incip.super articulo ⁊c.⁊ do.Fely.in.c.
si cautio.in.vj.colũ.de fide instru.⁊ Lud.ro.in consi.suo.ccccxxxiij.
incip.quo ad primũ ⁊c.in vlt.col.⁊ Barba.in.c.cũ olim.le.ij.in.iij.
126 col.in fi.de offic.deleg.¶ †Istud tamen quod dixi.ff.videlicet ꝙ
ad hoc vt non comparens dicatur cõtumax debet per aduersariũ
accusari contumacia sua,al's non dicetur contumax.istud est verũ
nisi ex forma statuti caueretur quod contumax haberetur pro cõ
fesso.Nam tunc citatus non comparens dicitur contumax,etiã
si eius contumacia non sit accusata per partem,ita no.dixit Bal.
in.l.si tutor.C.de interdicto matrimonio.quem refert et sequitur
Alexan.in.l.absentem.in.vij.apostil.ff.de penis.⁊ voluit etiã Bar
to.in.l.inter accusatorem.in vlti.colum.ff.de publi.iudi.Pro qui-
bus faciunt optime que dixi.ff.in.xxxvij.limita.huius.l.vbi vi-
127 deas.¶ †Vlterius circa principalem materiam huius.l.adde ꝙ
citatus ad hoc vt sit cõtumax debet ter citari vel semel peremptо
rie.l.contumacia.§.j.ff.in hoc tit.⁊ habetur per docto.in hac.l.no-
stra.⁊ in.l.consentaneũ.C.quomodo ⁊ quãdo iud.⁊ in.l.tres denũ
tiationes.eod.titu.⁊ habetur in.l.nonnunquam.ff.de iudi.⁊ per
glo.⁊ docto.in.l.ij.C.quomodo ⁊ quando iud.hoc tamen ꝙ iudex
possit facere quod vnica citatio tantũ habeat vim perẽptorij limi
128 ta seu declara quatuor modis.¶ †Primo nisi requirantur tres
citationes pro forma,nam tunc nõ poterit iudex facere quod vna
citatio tantũ habeat vim peremptorij.ita dixit Bald.in.l.ij.in.ij.
col.C.quomodo ⁊ quãdo iud.⁊ do.Anto.in.c.extunc.de cler.non
resi.⁊ sentit etiã in.c.quoniã frequenter.§.porro.vt lite nõ cõtest.
129 ¶ †Secũdo limita quando tractatur de pena imponenda:quia
tunc requiritur trina citatio,⁊ tũc vna nõ potest sufficere perẽpto
rie pro omnibus.ita not.dixit.d.Ant.in.d.c.extunc.in penul.col.
de cle.non residen.allegat ad hoc glo.in cle.j.in versi.tertio.de vi-
130 ta ⁊ hone.cleri.quam dicit perpetuo menti tenendam.¶ †Ter-
tio limita et dicas ꝙ non requiritur trina citatio,sed sufficit vna
etiam peremptoria quando pars citat parem,vtputa si sunt duo
arbitri,⁊ vnus velit ferre laudum vel facere aliquẽ actum.Et de-
bet requirere seu citare socium arbitrum,nam tũc sufficiet vna ci-
tatio etiam non peremptoria.ita singu.dixit glos.in cle.j.de here
ti.in versi.requirantur.Et idem dixit Bald.allegans illam glo.in
l.ad peremptoriũ.circa fin.ff.de iudi.⁊ illam gl.etiã refert ⁊ sequi-
tur Lanfran.brixieñ.in suo tracta.de arbi.sub rubri.quot modis
cõpromissuz seu arbitramentũ annulletur.in.xj.col.De quo ego
131 dixi in singula.meo.liij.incipien.Ad hoc vt quis ⁊c.¶ †Quarto
limita seu declara ⁊ dicas ꝙ sufficit vnica citatio,etiam nõ perem
ptoria quando citatur persona potens,ita not.dixit Joã.and.in
c.non minus.de immu.eccle.quem sequitur Bald.in.c.j.in princ.
in.ij.colũ.de mili.vassal.qui contu.est.⁊.d.Fely.in.c.in nomine do
mini.in.v.colũ.de testi.de quo dixi in singu.meo.xcj.incipi.regu-
132 lariter ⁊c.¶ †Modo vlterius adde ꝙ monitio iudicis habet viz
peremptorij.text.est ⁊ ibi glos.clarior in.l.ij.C.quomodo ⁊ quãdo
iud.⁊ ibi Bart.⁊ alij.⁊ voluit Barto.in.l.si finita.in.§.iulianus.ff.
de dam.infec.⁊ in.l.post edictũ.⁊ in.d.l.ad peremptorium.ff.de iu
di.de quo etiam dixi.ff.in.lij.limita.⁊ hoc habet locum non solũ
quando iudex ore proprio monet partes.Sed etiam habet locuz
quando nuntius presente iudice de mandato suo monet partes.
Nam etiam talis monitio habet vim peremptorij.ita dixit Bal.
133 in.d.l.ij.in.j.colum.C.quomodo ⁊ quando iudex.†Pro quo fa-
ciunt dicta per do.Anto.in.c.cum causam.in fi.penul.colũ.de iu-
ra.calum.vbi dixit ꝙ licet.c.ij.de confes.in.vj.velit quod reus de-
beat esse iussus ⁊ monitus a iudice vt habeatur pro confesso si nõ
responderit positionibus,tamen sufficit quod fiat per nuntium
de mandato iudicis,quod dictum ibi refert ⁊ magnifacit Joã.de
imol.⁊ facit quod voluit Angel.in autẽti.hoc amplius.in.j.colũ.
C.de fideicõ.vbi dicit se habuisse de facto quod licet in casu illius
aut.requiratur fieri monitio a iudice,tamen si fuit facta monitio
de mandato seu nomine iudicis.dicitur facta per ipsum iudicem,
allegat ad hoc glos.in autẽti.de heredi.⁊ falci.in.§.illud quoqꝫ.in
verbo de certo.⁊ pro istis faciunt etiam dicta per Barto.in consi.
suo incipien.in questione preposita solum examinare intendo ⁊c.
vbi dixit,ꝙ si duo testes deponant in iudicio,⁊ vnus dicat ꝙ ego
mutuaui seu numeraui Titio centum,alius dicit ꝙ ego numera-
ui Gaio centum presente ⁊ volente Titio,quod isti testes sunt cõ
testes et plene probant quia non refert an numeratio fiat Titio,
an alij eo presente ⁊ volente.Et illud consilium Bart.refert et se-
quitur Ludo.roma.in.l.singularia.in vlti.colum.ff.si certũ peta.
Pro quo dicto est text.in.l.quod statuliberum.in fin.ff.de donat.
causa mor.vbi text.dicit ⁊ quod ab alio nomine ipsius eo presente
datur prope est vt ab ipso datum intelligatur ⁊c.Et dixit do.An.
in.c.quotiens.de pact.ꝙ stante statuto quod cõtra gesta per iudi
cem sententiando vel alio modo procedendo nihil possit opponi
quod si contractus fuit celebratus inter partes in presentia iudi-
cis eo autorante quod perinde opponi nõ poterit,ac si cõtractus
esset factus a iudice.Et dixit Bart.in.l.ciuitas.in vlti.q.ff.si certũ
peta.quod si pecunia sit mutuata administratori ciuitatis vel col
legij presente collegio,quod propter presentiam probatur pecu-
niam versam in vtilitatem collegij,⁊ collegiũ obligatur,que om-
nia refert ⁊ sequitur Jaso.in.l.si procuratori presentis.ff.de verbo.
obligatio.Et faciunt etiam dicta per docto.ibi,⁊ maxime a Bal.
⁊ Joan.de imol.vbi dicunt ꝙ si notarius presente potestate vel iu
dice legit sententiam ꝙ valet talis sentẽtia:quia videtur ipse po-
testas legere,quod reputat Imo.ibi menti tenendum.Attamen
domi.Jaso.in.d.l.si procuratori presentis,reprobat hoc dictum
per text.in.l.ij.C.de senten.ex peri.recit.et per text.in.c.fina.de re
iudi.in sexto.de quo latius ibi per eum. (Vide Corsetum in no.
in verbo citatio incipien.si nuntius ⁊c.et Alexan.in cõsil.clxxvij.
134 incipien.visis.in.j.colum.in.vij.volu.) ¶ †Scias vlterius ꝙ in
causis summarijs vnica citatio habet vim peremptorij.sm Lud.
roma.in repeti.rubri.ff.de arbit.in.ix.char.in.ij.colum.in versi.et
vide quod no.⁊c.vbi dicit ꝙ hoc tenent Domini de Rota,quos
refert ⁊ approbat Bal.in rubri.C.cõmina.vel epist.ad quod dicit
etiam videnda esse dicta per Barto.in extrauagan.ad reprimen-
dũ.in verbo summarie.Et subdit Ludo.roma.in dicta rub.in.iij.
colũ.ix.char.quod idem est in extraiudicialibus,in quibus vnica
citatio vel vnica monitio etiã nõ peremptoria sufficit.Ad qd al-
legat Bart.in.l.Titia.in.§.vsuras.ff.de lega.ij.que doctrina fuit
originaliter Inno.in.c.cum nobis olim.de electio.sm Ludo.ro-
ma.vbi.ff.Nec est admiratiõe dignum ꝙ in causis summarijs vni-
ca citatio habeat vim peremptorij,quia in summarijs admittun-
tur ⁊ tolerantur aliqua que nõ tolerantur in plenarijs,vt patet ex
his que habentur in cle.sepe.de verbo.signifi.⁊ in clemen.dispen-
diosam.de iudi.⁊ per Bart.in extrauagan.ad reprimendũ.in ver.
summarie.et in.l.ne quicꝙ.in versi.de plano.ff.de offic.proconsu.
135 †Et ideo dixit Abb.antiquus ⁊ Joã.and.in.c.veniens.le secõd.
extra de testi.quod in iudicio summario nõ potest obijci exceptio
in personam testium,quod dictum refert ⁊ sequitur ibi do.An.in
iij.colũ.⁊ Lud.roma.in singu.suo.cclxxxvj.incip.reprobatio pso
narũ ⁊c.⁊ do.Francis.de are.in cõsil.suo.lxj.incipien.in causa illo-
rum ⁊c.circa fin.Pro quo dicto faciũt optime dicta per.d.Fely.in
d.c.veniens.in.v.col.in versi.quinta cõclusio ⁊c.quod dictum ta-
men intellige ⁊ exemplifica vt per Lud.roma.in dicto suo singu-
lari.Et vide Bald.omnino.in.l.prescriptione.in.xj.col.in versic.
quarto quero.C.si cõtra ius vel vti.publi.Vide tamen Bar.in.l.
iudices.C.de iudi.⁊ in.l.j.ff.de testa.mili.⁊ in extrauagan.ad repri
men.in verbo summarie,⁊ omnino eundem Barto.in.l.si quis a

liberis in.§.si qs ex his.in versic.quero in istis summarijs ⁊c.ff.de
libe.agno.vbi in hac materia multū no.loquitur.Et vide que ego
136 dixi in repetitio.mea rub.C.de proba.in vlti.colū.in prin.†Et li-
cet plura admittātur in causis summarijs,que non admittuntur
in plenarijs vt dixi.ff.Attamen tene mēti quod in summarijs etiā
non proceditur sine qualiquali petitione fm doct.in clemē.sepe.
de verbo.signifi.Et voluit Jaco.butri.in autēti.offeratur.Et ibi
etiam per alios.C.de lit.contesta.⁊ Specu.in titu.de libelli cōcep.
in.§.nunc dicendum.in primo versi.⁊ domi.Ant.post alios in.c.
j.de libel.obla.⁊ Bald.in.l.ab executione.C.quorū appel.non re-
ci.quos ad hoc refert ⁊ sequitur Soci.in consil.suo.xcvj.incip.vi-
so processu.in.j.colū.De quo etiam per.d.Alexand.in consil.suo
137 lxvj.incip.viso processu ⁊c.in.iij.colum.in.j.volu.† Et ideo dixit
singu.verbū Alberi.de rosa.⁊ Oldra.in.l.iusiurandum ⁊ ad pecu-
nias.§.ait pretor.ff.de iureiuran.quos refert etiam Jas.in repeti.
l.admonēdi.in.xxxij.colū.versi.item in quātum in superioribus.ff.
de iureiur.videlicet qđ si actor facit citare reū ⁊ petit ab eo centū,
⁊ offert se velle stare iuramento suo,vel ꝙ ipse reus ei referat iura
mentū,reus autē dicit offeras primo libellum tuū,postea vel iura
bo vel tibi referam iuramentū.Actor autem dicit.Jam tu intelli
gis petitionē meā.Ego nolo offerre libellum qr nolo litigare.Di
cunt predicti doct.qđ si actor nō porrigat libellū,nō poterit reus
dici esse in manifesta turpitudine,nec in eo habebit locum.l.mani
feste.ff.de iureiurā.quod est singu.verbū quod nō habet contradi
ctorem fm Jaso.vbi.ff.licet hoc dictum sibi non placeat per iura
per eum ibi adducta,attamen in cōtingentia facti forte pro ipso
dicto iudicaretur per rationes ⁊ iura concludentia pro ipso dicto
138 que nō exprimo,cū presentialiter nō expediat.¶†Scias etiam
ꝙ licet vt dixi in causis summarijs requiratur qualis qualis peti
tio,attamen in ipsis causis summarijs rescriptū succedit loco pe-
titionis fm Inno.in.c.dudū.le second.de electi.⁊ Specu.in titu.
de libel.cōcep.in.§.nūc dicendum.ver.vj.⁊ in tit.de preben.§.j.ad
finem.⁊ Bal.⁊ Joan.de imol.in.l.si quis filio exheredato.in.§.hi
autem.ff.de iniusto rup.irritoq; testa.Et volunt Cano.⁊ maxime
do.Ant.in.c.preterea.de dilatio.⁊ voluit do.Alexan.allegans ad
hoc predictos doctores in consilio.cc.incipien.in causa ⁊ lite ⁊c.in
princip.in.ij.volu.An autem cause summarie habeant instantiā.
139 vide Alex.in cōsi.suo.l.incipiē.visis actis.in.ij.volu. ¶†Modo
vlterius progrediendo scias ꝙ citatus simpliciter in causis pecu-
niarijs intelligitur citatus vt compareat per se vel per procurato
rem.l.fin.C.de procura.quod est verum etiam si in citatione dictū
esset ꝙ deberet personaliter cōparere nisi iusta causa suaderet ad
personaliter cōparendū fm Alberi.Pet.⁊ Bald.in.d.l.fi.de quo
etiam habetur per glo.⁊ doct.in.c.humilis.in versi.personaliter.
de maio.⁊ obediē.⁊ in.c.j.⁊ ibi glo.in verbo delegatum.de iudi.in
vj.Attamē licet vt dixi citatus in causis pecuniarijs teneatur cō-
parere per se vel per procuratorem,tamē si talis citatus timet in-
ferri vim nedum persone,sed etiam cause non tenetur tunc cōpa-
rere etiam per procuratorem.Ita dixit Ange.in.l.ij.in.§.quod di
ximus.post medi.ff.si quis cautio.quem refert ⁊ sequitur.d.Fely.
in.c.accedens.le second.in.iij.colū.versi.secūda conclusio ⁊c.extra
140 vt lit.nō cōtesta.¶†Adde etiā in hac materia citationis aliud
ꝙ citatio incerta ratiōe loci vel tēporis est nulla.Ita habetur in
l.aut qui aliter.in.§.j.ff.quod vi aut clam.⁊ not.Bartol.in.l.si vt
proponis.la seconde.C.quomodo ⁊ quando iudex.⁊ Specu.in ti
tu.de citatione.in.§.j.versi.item qđ ciuitas.⁊ Ange.in.l.vt perfe-
ctius.C.de anna.excep.⁊ do.Alexan.referens predictos in consi.
suo.cxxiiij.incip.in causa ⁊ lite.in vlti.col.Quod tantū ego credo
esse verū respectu loci,quo ad iudicē delegatum vel quo ad arbi-
tros,qui nō habent certum ⁊ firmū locuz.Sed secus credo esse in
iudice ordinario,qui habet locū solitum ⁊ consuetū ad reddendū
ius omnibus,ita dixit Bar.Ang.⁊ alij in.l.si vt proponis.la secō
de.C.quomodo ⁊ quando iudex.⁊ Angel.in.l.j.§.hec stipulatio.
in.viij.col.ff.si cui plusꝙ per leg.falci.⁊ facit text.⁊ ibi ponunt do-
cto.in.c.cum parati.de appellatio.Et faciunt dicta per.d.Phili.
decium in consi.suo.clxiij.incipiē.in causa matrimoniali ⁊c.in.vij.
141 colum.¶†De citatione autē in certa ratione tēporis vide Bal.
in.l.fina.C.de iure do.impet.vbi dicit ꝙ quando est appositū tem
pus incertum in citatione,quod tunc citatus tenetur comparere
quāprimum potest.De quo etiam per Bald.⁊ alios in.l.vt perfe
ctius.C.de annali exceptio.Et per Inno.in.c.cum nobis.in.ij.co
lum.de electio.⁊ per domi.Anto.in.c.cum parati.in.iiij.no.de ap
pella.⁊ per domi.Nico.millum in suo reperto.in verbo citatio.in
iiij.colum.in.j.nota.⁊ per Bald.in margarita sua.in ver.citatio.
in versi.xxviij.vbi dicunt ꝙ quando citatio est incerta ratiōe tem
poris quod tunc citatus debet comparere hora solita ⁊ consueta
142 reddendi ius a iudice.¶†Quid autē de citatione incerta respe-
ctu actus fiēdi,vtputa citatur quis coram iudice pro tali die ⁊ ho
ra ad audiendum voluntatem iudicis.An talis citatio valeat.in
quo glos.in clemē.sepe.circa fin.in versi.ad id.de verbo.significa.
143 dicit talem citationem non valere.Pro quo facit.†Nam citatio
generalis est nulla fm glo.⁊ doct.in.c.fin.de rescript.et voluit Lu
do.roma.in singu.suo.ccclxx.incipien.citatur quis ⁊c.vbi allegat
Domi.de Rota hoc tenentes.⁊ domi.Ant.in.c.sepe.de appella.
Tu dicas ꝙ hoc idem tenuit.d.Ant.in.c.ad petitionem.in.ij.co
lum.in fin.de accusa.⁊ Ludo.roma.in cōsi.suo.ccclxix.incipiē.cir-
ca primum.in.ij.colū.de quo etiam per Barba.in.c.consuluit.in
ij.colū.de offi.delega ⁊ per Bald.⁊ Saly.in.l.cōsentaneū.C.quo-
144 modo ⁊ quando iudex.¶†Item circa materiam citationis in-
certe scias ꝙ citatio incerta ratione cause:quia non continet cau
sam propter quam quis citatur,talis citatio est nulla fm Bal.in
l.prescriptione.in antepenul.colū.C.si contra ius vel vti.publ.vbi
dixit ꝙ citatus qui non comparuit non condemnatur in expēsis
si in citatione facta apparet nō fuisse causa citandi.allegat Inno.
in.c.dilecti filij.de except.quod dictum refert ⁊ sequitur domi.Fe
ly.in.d.c.dilecti filij.in fi.verbis,⁊ idem dixit Specu.in titu.de ci-
tatione.in.§.contra.in.vij.colum.versi.item quod in ea nulla cau
sa ⁊c.Et ibi latius per Joan.and.⁊ idem dixit Jaso.in.l.fin.in pe.
colū.post princi.C.de procu vbi not.loquitur.de quo ego dixi in
l.j.in.§.preterea.in.xvij.colum.ff.de questio.(Et vide glos.in.c.
preterea.de dilatio.⁊ Jac.butri.in additio.suis ad tractatū Gan-
di.super maleficijs.sub rubrica de citationibus in maleficijs.circa
princi.in prima addi.) Vide tamen Bald.in.l.cōsentaneum.in
ij.colum.in versi.quarto not.C.quomodo ⁊ quando iudex.vbi ali
145 ter loquitur.¶†Item circa dictam materiā citationis genera-
lis ⁊ incerte adde ꝙ citatio generalis non valet.vbi contradictor
est certus.ita dixit Geminia.in.c.fina.de electio.in.vj.Et ideo di-
xit Bald.in.l.si curatoris.C.de iure deliberan.quod non sufficit
proclama generale,quod qui vult esse heres compareat.Sed de-
bent citari illi quos proxima causa citationis tangit per tex.not.
in.l.j.in.§.denuntiari.ff.de vent.inspi.Et idem dixit Bald.in.l.
nam ita diuus.ff.de adoptio.⁊ in.l.obseruare.in.§.proficisci.ff.de
offic.procon.⁊ Ludo.roma.in cōsil.liij.incipien.visis themate ⁊c.
in fi.vbi not.loquitur.⁊ idem ipse dixit in consil.suo.cccc x.incipiē.
vt clarior reddatur ⁊c.De qua materia late locutus sum in singu
lari meo.ccclix.incipien.generalis citatio ⁊c.Et si fiat citatio ge-
neralis cuz clausula.Si tua putaueris interesse quid operetur ta
lis citatio.vide Bald.in.l.ea quidem.C.si manci.ita fue.alie.et in
l.prescriptione.C.si contra ius vel vti.publ.⁊ in.l.edicto.C.de edi
cto diui adria.⁊ Barto.in.l.libertus.ff.de in ius vocan.⁊ do.Phi
lip.deci.in consil.suo.clxxxvij.in.iij.colum.vbi videas.et dixi ali-
quid in materia in.l.si quis ne questio.in.vj.colum.ff.de questio.⁊
146 in.l.qui ignorās.in.j.colum.post medium.ff.de falsis.¶†Scias
vlterius ꝙ quando citatus vult comparere coram iudice citante,
in quo non intendit consentire quando comparet non debet di-
cere domine iudex non intendo in vos consentire:quia taliter di-
cendo,posset vt contumax puniri,et ideo debet dicere compareo
coram vobis,attamen non intendo in vos consentire nisi quate-
nus de iure teneor,⁊ hoc modo satisfaciet citationi ⁊ non cadet in
penam nec dicetur consensisse in iudicem nisi quatenus teneatur
de iure,ita dixit Innocē.in.c.cumana.post princip.in versi.sed ec-
ce aliquis fatuus aduocatus ⁊c.de electio.De quo dicto facit fe-
stum Joan.de imol.in.c.cum.M.de constitu.in.xij.⁊ in penul.co-
lum.vbi dicit hanc doctrinam seu cautelam esse singulariter men
ti tenendam:quia sepe cōtingit de facto,⁊ eam sequitur Ange.in
l.nō videtur.la seconde.ff.de iudi.dicens se eam practicasse contra
quendam magnum aduocatum qui ex hoc fuit valde iratus.Et
hanc doctrinā sequitur etiam Bald.in.l.ij.per illum text.C.vbi
quis de curia.vel coacta.⁊ in.c.j.in.iij.colū.de mili.vassal.qui con-
tu.est.⁊ in.c.j.in fi.in tit.an apud iudi.vel curiam.⁊ Ang.in autē-
ti.de exhiben.reis.in.§.j.⁊ Joan.de imo.in.l.non soluz.in.§.mor
te.ff.de ope.noui nuntiatio.⁊ in.l.quidam consulebant.in penul.
colum.ff.in hoc titu.de qua materia habetur late per domi.Fely.
in.d.c.cum marchio Ferrariensis.in.xxiiij.colum.in versic.quinta
147 conclusio ⁊c.¶†Modo vlterius scias ꝙ citatus ad vnum tribu
nal excusatur si non comparet coram alio ad quem similiter est ci-
tatus.Ita habetur in.l.ij.in.§.fina.ff.de custo.reo.⁊ in.l.non exigi
mus.in.§.si quis municipalis.ff.si quis cautio.quod tamen intel
lige limita ⁊ amplia fm Barto.in.d.l.ij.§.fin.ff.de custo.reo.⁊ per
Bald.Ange.⁊ Moder.in.d.§.si quis municipalis.⁊ per Bald.in
l.senatus.C.qui accusa.non poss.Et per Angel.et Moder.in.l.
contra pupillum.in.§.qui ad maius.ff.in hoc titu.⁊ per docto.in
l.si quis postea.ff.de iudi.⁊ per Specu.in titu.de citatione.in.§.j.
versi.item quod vocatus.⁊ per Cano.in.c.cum parati.extra de ap
148 pellatio.⁊ per Bald.in.l.si pluribus.ff.de lega.j.¶†Quid autē
si quis citatus sit a duobus iudicibus equalibus.Dic ꝙ debet
comparere in maiori causa,vel in causa que est tempore peritura
fm Barto.in.d.l.ij.§.fina.de custo.reo.De quo etiam per scribē.
in.l.si quis in graui.in.§.omnes.ff.ad silleia.Et si vnus citatur a
duobus iudicibus,⁊ coram nullo comparet.An possit ab vtroq;
mulctari vide per docto.in.l.cum quidam.et in.l.si quis Titio.ff.
149 de lega.ij.¶†Successiue queri potest quid de citato ad vnam
causam

causam ꝛ comparet,an teneatur respondere in alia causa in qua
non est citatus,in quo Bald.in.l.si accusatoribus.in.ij.colū.C.de
accusa.dicit ꝙ nō,ꝛ allegat rationē vcꝫ quia non debet indelibera
te respondere,vt habetur in autenti.offeratur.C.de lit.contesta.
ꝛ in corpore vnde sumitur,pro quo facit quod voluit Inno.in.c.
licet.de offic.delega.vbi dixit ꝙ citatus propter vnam causam et
comparens licet sit ibi presens,tamen in alia non potest conueni
ri vel trahi:immo potest dicere,si vis me conuenire facias me cita
150 re.quod dictum refert Bald.in.d.l.si accusatoribus.¶ †Itē ad-
de etiam in hac materia quod in citatione debet inferri copia pe
titionis in ciuilibus,in criminalibus autē debet inferri copia ac-
cusationis vel inquisitionis de hoc in ciuilibus,videtur in aut.de
litigio.in.§.ad excludendas.coniuncto.§.fina.ꝛ voluit Barto.ꝛ
Joan.de imol.in.l.si finita.in.§.iulianus.ꝫ.de damno infe.In cri
minalibus autem quod debeat inferri copia accusationis vel in-
quisitionis in citatione,voluit glos.et ibi docto.in.c.preterea.de
dilatio.ꝛ in.c.si primates.vij.qō.ij.quod intellige generaliter.vi-
delicet vt compareat ad respondendum super tali delicto.Nō au
tem requiritur explicite quod delictum in citatione deducatur
per circunstantias loci et temporis,vt habetur in.l.j.C.de exhi-
bendis reis,vbi dicitur ꝙ postꝙ reus citatus venerit iudex debet
explanare et dicere ipsi reo quare citatus fuerit.Ita dixit Barto.
in tractatu ad reprimendum.in versic.per edictum.ꝛ Pet.de an-
cha.in clemen.j.de foro competē.De qua materia vide etiam per
Bartol.in.l.inter accusatorem.versicu.Pro declaratione ꝛc.j.de
publi.iudi.et per Salyce.in.l.absentem.C.de accusatio.in versic.
quero tertio,vbi ipse tenet quod sufficiat ꝙ citetur ꝙ veniat re-
sponsurus cuidam inquisitioni contra enm formate,ꝛ hoc ne rei
scientes crimen de quo sunt inquisiti fugam arripiāt,ꝛ ideo dicit
Sal.vbi supra ꝙ cauti iudices habita qualiquali informatiōe de-
licti iubēt reum capi,si crimen sit tale quod pena sit corporis affli
ctiua ne verbali citatione precedente reus aufugiat.Ita dicit Sa
lyce.in.d.l.absentem.De quo articulo vide etiam satis late An-
ge.de are.in tracta.maleficiorum.in verbo iudex commisit quod
Gaius predictus et alij inquisiti citarentur ꝛc.in princip.et Car-
di.in clemen.ij.in.v.qō.vt lit.pendē.ꝛ Barto.in extrauaganti ad
reprimendum.in versicu.super dicto crimine ꝛc.ꝛ Joan.de imol.ꝛ
151 Alexan.in.d.l.inter accusatorem.j.de publi.iudi.¶ †Scias etiā
vnum aliud in ista materia citationis quod citatus ad locum nō
tutum non tenetur comparere ꝑm doct.in.c.accedens.le second.
extra vt lite non contesta.et in clemen.pastoralis.in.§.pisana.de
re iudica.et in.c.venerabilibus.in.§.secus.de senten.excommuni
ca.in sexto.ꝛ in.c.cum persone.de priuileg.eodem libro.ꝛ in.c.ac-
cepimus.de fide instru.et in.l.fulcinius.in.§.quid sit latitare.ꝫ.ex
quibus causis in posses.eatur.et habetur etiam per glos.in clemē.
appellanti.de appellatio.et in.c.hortamur.iij.qō.ix.et per domi.
Anto.in repeti.c.vestra.in.xxxviij.colum.de cohabi.cleri.et mu-
lie.et per Ludo.roma.in repeti.l.si vero.in.§.de viro.in.xj.fallen-
tia.ꝫ.solu.matrimo.Et adeo est verum quod locus comparendi
debet esse tutus,quod si quis obligauit se in contractu vt possit
vbiqꝫ conueniri,attamen non poterit conueniri in ius in loco si-
bi non tuto.Ita dixit Angel.et Alexan.in.l.cum res.in princip.
ꝫ.de lega.j.quod dictum refert et sequitur domi.Felyn.in.c.acce-
dens.le second.in.ij.colum.vt lite non contesta.et de hac materia
loci non tuti,vide domi.Felyn.in.d.c.accedēs.le second.vbi latis-
sime loquitur per.iiij.vel.v.colum.vbi ponit.x.conclusiones seu li
mitationes ad hanc materiam que sunt valde not.et vide etiam
eundem domi.Fely.in.c.olim.in.j.colum.de except.ꝛ in.c.cū oliꝫ.
in princip.de testi.et domi.Maria.soci.in.c.veniēs.in.lvj.et.lvij.
colum.de accusatio.ꝛ que ego dixi in singula.meo.cclxj.incipien.
exceptio.et in.l.j.in.§.preterea.in.xj.colum.versicu.limita etiam
predictam conclusionem.j.de questioni.Et per iura superius ad-
ducta,et per doctrinas adductas a domino Fely.et ab alijs in di-
ctis locis.Ego dicebam interrogatus superioribus diebus quod
quamplura,immo omnia banna lata ꝛ data contra quamplures
et diuersas personas sunt nulla et inualida nec aliquam penitus
merentur executionem,eo quia tales banniti fuerunt citati ad lo
cum non tutum notorie.Nam iudex qui fecit citare tales banni-
tos vt comparerent ad se defendendum erat homo omni carens
iustitia,ratione/ māsuetudine/humanitate/benignitate ꝛ audiē
tia et erat alienus ab omni iustitia et in eo solum erat pro ratione
voluntas ꝛ hoc eueniebat:quia non stabat ad sindicatum ꝛ sibi ni
mium licebat libitum et ceca voluntas quam ipse pro iure habe-
bat.Capiebat enim homines coram eo comparentes ꝛ velo leua-
to nullis seruatis seruandis torquebat eos crudeliter ꝛ durissime
donec ꝛ quousqꝫ per vim torture ipsi miserrimi ꝛ infelicissimi cō-
fitebantur illud quod ipse volebat ꝙ confiterētur,postea sine alio
termino defensionis statim nocturno tempore eos mori faciebat
qua morte sibi videbatur.Postea fabricabat et scribebat literas
domino seu agentes pro eo mendacijs ꝛ falsitatibus plenas,quo-
modo sibi videbatur meliꝰ ꝛ pro eo vtilius de tali re.Sed ipsi mor
tui indebite ꝛ iniuste non poterant dicere ius suum,nec aliquis
pro eis audebat loqui.Et sic iustitia et innocentes opprimeban-
tur.Et dictus iudex minister diaboli hoc passim omnibus facie-
bat,preterꝙ diuitibus qui volebant ei soluere magnam pecunia
rum quantitatem.Et ideo quando citabat aliquem etiam si talis
citatus erat innocentissimus non audebat comparere propter so
litam iniustitiam,quā dictus iudex omnibus faciebat.Ideo hac
de causa ꝛ ratione dixi,ꝛ dico ꝙ banna quecunqꝫ per ipsum lata
contra quoscunqꝫ contumaces quomodocunqꝫ per dictum iudi-
cem sunt penitus nulla ꝛ inualida,nec modo aliquo merentur ali
quam executionem cum tales banniti fuerint citati ad locum nō
tutum,in quo si comparuissent fuissent iniuste ꝛ indebite contra
ius ꝛ iustitiam torti ꝛ dilaniati vt erant omnes comparentes co-
raꝫ dicto iudice diabolico,qui magis appellandus est carnifex ꝙ
iudex.videtur profecto quod illam ciuitateꝫ in qua residet habue
rit in predam durante eius officio.Et ideo dicto iudici merito et
omni semoto dubio dici possunt carmina illa,videlicet Jus ꝛ iu-
ra negas homines et numina fallis.Nec Jouis imperiū nec flege
tonta times.Sed heu heu ista transeant cum alijs infinitis erro-
ribus et calamitatibus hac labe temporis in Italia vigentibus.
Quibus diuina maiestas dignetur finem imponere,pro quibus
omnibus faciant optime dicta per domi.Pari.de puteo in suo
tracta.sindi.in.xlvj.char.in.j.colum.ver.an iudex.quod est.c.cxlij.
illius tracta.ꝛ dicta per Soci.in consil.xxvij.incipi.in presenti cō
☞sultatione.in vlti.colū.post prin.in.iij.volu. (Et vide Jaso.in re
peti.l.admonēdi.in.lxxix.colū.de iureiuran.ꝛ in.l.si ob turpem.
152 in peñ.colū.ff.de cōdi.ob turpē causam.) ¶ †Modo sequendo
ipsam materiam citationis,scias etiam ꝙ non solum iudex debet
committere citationem partis requisitus a parte vt supra dixi.
Sed etiam debet exprimere nomen nuntij per quem velit ꝙ fiat
citatio,al's non valet citatio.Ita not.dixit domi.Franc.de are.in
cōsi.xxxiij.incip.consultatio premissa ꝛc.in.iiij.colū.in ver.nec po
test dici ꝛc.circa medium illius versiculi.ad quod allegat Bald.in
l.petens.C.de pac.¶ Sed tu dicas vltra eum quod hoc apertius
dixit Bal.in.l.eius qui in prouincia.in.ij.col.versic.preterea ꝛc.
ibi ꝛ in nuntio videtur clarius.ꝫ.si cet.peta.Et faciunt dicta per
Bal.in.l.fin.C.de exhiben.reis.ꝛ in.c.venerabilis.in.ij.colū.de do
lo ꝛ contu.De quo etiam dixi in singula.meo.ccxxv.incip.Pro-
curatores ꝛc.ꝛ in repeti.mea rubri.C.de proba.in.lxxvij.col.Item
adde etiam in hac materia citationis quod quāuis erratum sit in
modo citatiōis seu in forma a iure traditis,nihilominus si ille cu
ius interest notitiam habuit eius citationis per quam non legiti
me citabatur.Ita enim eum ligat illegitima citatio vna cum noti
tia subsecuta,sicut citatio legitime facta,ita singulariter dixit Lu
do.roma.in consil.suo.ccccx.incipiē.vt clarior ꝛc.ad quod allegat
casum notabilem.in clemen.causam.in fin.de electio.de quo dixi
latius in singulari meo.cclix.incipiente.generalis citatio.ꝛ in re-
☞petitione mea rubrice.C.de probatio.in.lxxvij.colū. (Vide om-
nino Alex.in consi.cxiiij.incipiē.pōderatis.in.iij.colum.versicu.
accedit ꝛc.in primo volumi.et domi.Phili.decium in cōsi.lxxiiij.
in.ij.colum.ꝛ do.Maria.soci.in repetitione rubrice.extra de dila-
tio.in.xxvj.char.in.j.colum.post princi.ꝛ vide optimum tex.in.l.
quidam decedens.in.§.fin.ff.de admini.tuto.in versicu.innotesce
re autem qualitercūqꝫ sufficit ꝛc.ꝛ vide omnino domi.Felyn.in.c.
cum cōtingat.in.v.ꝛ.vj.colū.per totum.de rescrip.ꝛ Alexā.in cōsi
153 lio.xxvij.incip.viso themate.in.j.col.in.vj.volumine. ¶ †Adde
etiam ꝙ citatus personaliter potest postea citari per edicta posi-
ta in locis publicis ꝛ cōsuetis,ꝛ talis citatio per edicta arctat cita
tum,vt habetur per text.ꝛ doct.in clemē.j.de iudi.ꝛ per Bart.in
tracta.ad reprimēdum.ꝛ per glo.ꝛ doct.in.l ad peremptorium.ꝫ.
de iudici.ꝛ per Cyn.post glos.in autēti.qui semel.C.quomodo et
quādo iudex.Et licet talis citatio valeat.vt in dictis iuribus,ta-
mē hoc fallit ꝛ nō procedit in eo qui potest faciliter personaliter
citari,secus in eo qui lōge abest,ꝛ nō potest commode citari.Ita
dixit Joan.andr.in additio.Specu.in titu.de citatiōe.in.§.viso.
in additi.incipi.super illo verbo ꝛc.quem refert ꝛ sequitur Pau.
de cast.in.d.l.ad peremptorium.post med.vbi subdit ꝙ cum qui-
dam delegatus pape datus in partibus seruasset illum moduꝫ ci
tādi personaliter primo,postea per edicta dicit se dixisse illaꝫ sen
tētiam esse nullam tanꝙ latam cōtra nō citatum quod dicit esse
summe not.quod dictum refert ꝛ sequitur domi.Felyn.in.c.quo-
niam frequēter.§.porro.in.v.colum.vt lite nō cōtesta.ꝛ Barb.in
c.cōsuluit.in.x.char.in.j.colum.de offic.delega.De quo latius di
154 xi in singulari meo.cclx.incipiē.citatus semel ꝛc.¶ †Adde etiaꝫ
vlterius ꝙ iudex potest viua voce aliquem citare ꝑm do.Maria.
soci.in repetitio.rubri.de dilatio.in.xix.char.in.ij.col.vbi ad hoc
allegat Bal.in.l.ꝛ post edictū.ꝫ.de iudi.Et alia allegat,de quibꝰ
155 ibi per eū.ꝛ ibi etiam dicit ꝙ †citatio etiam fieri potest per tabel-
lionem.argu.c.circūcelliones.xxiij.q.v.in princi.de quo ibi latius
per eum.Dicit etiam ꝙ citatio potest fieri per nuntium,vt habe
tur in.c.prudentiam.§.j.de officio delega.ꝛ quo ad talē citationē

156 fiendam per nuntiū. ¶ † Scias ꝙ citatio debet fieri per nuntiū
qui primo citauit, ⁊ non per alium nisi ille primus sit legitime im
peditus. Ita dixit Barto. ⁊ Bal. in. l. j. per illum tex. C. de sportu.
⁊ voluit Bart. in. l. j. ff. de offic. consul. ⁊ ibi Alexan. ⁊ habetur per
Barto. in tractatu ad reprimendum. in versi. per nuntium ⁊c. De
157 quo per Jaso. in. §. quadrupli. in. v. colum. insti. de actio. ¶ † Itē
scias etiam ꝙ citatio facta per nuntium eo mortuo potest proba-
ri per testes vel instrumenta. Ita dixit Bald. in. l. consentaneum.
in vlti. colum. versicu. quid si nuntius. C. quomodo ⁊ quando iud.
158 quod est not. ¶ † Subdit postea domi. Maria. vbi. ff. quod cita-
tio etiam quandoq; fieri potest per partem vt sepe faciunt iudi-
ces dicentes actori vel reo, dic aduersario vt compareat tali die et
hora, ⁊ tu etiam cōpareas de quo latissime ibi per do. Maria. qui
primo arguit ad partes, postea tenet quod pars possit citare par
tem dūmodo hoc fiat de mādato iudicis. Ad quod allegat glo. in
l. si vt proponis. la seconde. C. quō ⁊ quando iudex. ⁊ ibi Bal. ⁊ al-
legat etiam Spec. in tit. de citati. in. §. sequitur. versi. ij. ⁊. l. j. §. hoc
autem. ⁊ ibi Bart. ff. de ser. fugi. ⁊ Ludo. roma. in. l. sciendum. j. de
verbo. obli. ⁊ Bart. in tracta. ad reprimenduz. in ver. per literas. ⁊
alia allegat, de quibus ibi per euz, ⁊ vide Jaso. in. §. quadrupli. in
iiij. col. in fi. insti. de actio. De quo articulo vide etiam per do. Ni-
co. millū in reperto. suo in versi. citatio. in. iij. col. in. iiij. ver. ⁊ Bar.
159 in cōsil. suo. cliiij. incip. maritus fecit heredē ⁊c. ¶ † Item citatio
etiā fieri potest per sigillum ad hoc solituz, secundum glos. in. c. si-
gnificauit. de appel. quā glo. pro singu. allegauit Barb. in. c. corā.
in. iij. col. in versi. item quo ad portātem ⁊c. de offic. deleg. De qua
glo. feci mētionem in repetiti. mea rubri. C. de proba. in. lxj. col. in
160 versi. Et dixit glo. not. ¶ † Item adde etiam ꝙ citatio potest fie
ri per proclama: secundum Specu. in titu. de citatione in. §. sequi
tur videre. versi. ceterū fiunt quādoq; ⁊c. ⁊ in ver. fit quoq; citatio
per preconem ⁊c. De quo etiā habetur in autēti. qui semel. C. quō
⁊ quando iudex. ⁊ per Ange. in. l. qui perlusorio. §. j. j. de appella.
Hec citatio tamen que fit per proclama paucis innotescit quan-
doq;, vt dicit text. in dicta autēti. qui semel. ⁊ glo. in clemē. j. de iu-
dic. ⁊ in clemē. grauis. de sentē. excōmu. ⁊ glo. in autēti. qua in pro-
uincia. C. vbi de crimi. agi oportet. Attamē si fiat in locis publicis
⁊ cōsuetis ⁊ sufficiēter cum sono tube talis citatio est fortior qua-
libet alia citatione. ꝯm Joan. and. in dicta clemen. grauis. in glos.
in verbo preconia. Bart. tamen in dicta aut. qui semel. in. ij. colū.
ver. venio ad secundam particulam ⁊c. dicit ꝙ citatio per edictuz
161 est fortior seu tutior ꝙ̄ citatio facta per proclama. † Et in hac ma
teria citationis facte per proclama teneas menti, vnum videlicet
ꝙ talis citatio ligat tantuz existentes in loco, non autē absentes.
ita dixit Jo. and. in dicta clemen. grauis. vide tamen Bar. ⁊ Ale-
xan. qui tenent cōtrarium in. l. municipij. j. de decre. ab ordi. faciē.
⁊ Innocē. in. c. humilis. de maio. ⁊ obedien. Et scias ꝙ proclama
nō dicitur citatio precisa sed causatiua ⁊ cōditionalis. ꝯm Paul.
de cast. in consi. suo. xliiij. incipien. in causa Egidij ⁊c. circa mediū.
162 ¶ † Adde preterea ꝙ citatio etiam fit quandoq; per sonū cam-
pane, ⁊ maxime in actibus vniuersitatum ꝯm Bar. in. l. ij. in versi.
nota ꝙ debet conuocari. C. de decurio. lib. x. de quo per Bald. et
Paul. de cast. in. l. j. ff. de procu. ⁊ Cardi. in cle. in causis. de electio.
⁊ per docto. in. c. cumana. de electio. ⁊ per Specu. in tit. de electio.
in. §. j. Que autem persone possint citari, vide late per. d. Maria.
soci. in dicta sua repetitio. rubri. de dilatio. in. viij. char. in. ij. colū.
☞ (De hac. q. vide. d. Flo. in. l. in lege aqlia. si delictū. in pe. col. ff. ad
legē aquil. ⁊ do. Fran. cur. cōsil. xliiij. incip. super cōtingētia. in fin.
163 vij. colū.) ¶ † Ulterius antequā exeam materiā citationis nolo
omittere no. quotidianā ⁊ practicabilem questionem in ipsa ma-
teria citationis que est vtrū in absolutione vel habilitatione a iu
ramento requiratur citatio partis de cuius preiudicio agitur, in
quo dicas ꝙ sic ꝯm do. Anto. ⁊ Joā. de imol. in. c. debitores. de iu-
reiuran. ⁊ Federi. de senis in consi. suo. ccc. incip. factū proponitur
esse tale ⁊c. do. Card. in. d. c. debitores. vbi dicit se pluries ita cōsu
luisse. s. quod nō valeat absolutio a iuramento facta seu data non
citata parte de cuius preiudicio agitur iuxta. c. j. de causa posses. ⁊
proprie. ⁊. c. inter quatuor. de maiori. ⁊ obedien. ⁊ iuxta. l. nostraz.
cum similibus. ⁊ in absolutione a iuramento requiritur cause co-
gnitio. ꝯm Innocen. in. c. ad aures. quod met. causa. ⁊ Spec. in ti.
de iudi. delega. in. §. nunc ostendendū. in versi. xxiiij. cum duobus
versi. sequentibus: ergo requiritur partis citatio. l. in cause. §. cau
sa cognita. ff. de mino. l. si deserta. C. si propter publi. pen. l. fi. si per
vim vel alio modo. hanc partem etiam ⁊ omnia supra dicta, refert
⁊ sequitur Alexan. in consi. suo. ccxxj. incipien. visa facti narratio-
ne. in. iij. ⁊. iiij. colū. versi. preterea respondeo ⁊c. in. ij. volu. vbi sub
dit quod idem tenuit Abb. in. c. j. de iureiurādo. ⁊ dicit ꝙ pro hac
parte cōsuluit Pe. de ancha. in consil. suo. clxxxvj. incip. predictis
subtiliter ⁊ ad plenū deductis. Item subdit etiam do. Alexan. in
dicto cōsi. suo quod Jo. de imol. in. d. c. debitores. dicit ꝙ etiā sim-
plex habilitatio persone iurātis ne incurrat periurium fieri opor
tet precedente citatione: quia si pars citabitur poterit esse ꝙ ostē
det quod per calumniam petitur talis habilitatio. argu. l. ij. C. de
fal. ⁊ ita dicit notari per Federi. in dicto suo cōsilio. Item hāc par
tem quod in absolutione vel habilitatione a iuramento requira
tur citatio partis de cuius preiudicio agitur. firmauit Abb. in cō
sil. suo. xij. incipien. Et si copiosior ⁊c. in vlti. col. in. ij. volu. vbi re-
fert hanc partem tenuisse Jo. and. in additionibus Specu. in tit.
de iureiuran. super rubri. in vlti. additione. Et idem tenet Pe. de
ancha. in consi. suo. ccclxxxiij. incip. retento ordine ⁊c. in. j. colum. ⁊
do. Flo. in. l. in lege aquilia. si delictum. in. vj. colū. ff. ad legē aquil.
⁊ idem tenet Alexan. in. l. heres absens. ff. de iudic. vbi dicit ꝙ ista
est vera opinio. ⁊ idem etiam firmat Barba. in consi. suo. lxxxv. in-
cipiē. viso puncto. in. j. char. in versi. Est nunc videndum. in. iij. vo
lu. ⁊ do. Fely. in. c. ecclesia sancte Marie. in. ix. col. in prin. de cōsti.
⁊ in. c. ij. in. xj. colū. de sponsa. ⁊ Jaso. in. l. ne quicꝙ̄. in. xj. colum. in
prin. ff. de offic. proconsul. Cōtrarium tamen quod in tali absolu-
tione vel habilitatione nō requiratur citatio partis tenuit Pet.
de ancha. sibi contrarius in consilio suo. xviij. incipien. in questio-
ne que vertitur. circa finem. ⁊ Pau. de cast. in consi. suo. ccxvj. inci-
pien. circa primum. in penul. colū. Prima tamen opi. est commu-
nior ⁊ melioribus iuribus roborata quam teneas inherendo ma-
gis communi opi. ⁊ videas etiam domi. Maria. soci. in sepius al-
legata sua repeti. rubri. de dila. in. xiiij. char. in. iij. col. in prin. ⁊ So
☞ ci. in cōsi. lix. incipiē. in causa. in. v. colū. in. iij. volu. (De hac. q. vi
de do. Flo. in. l. in lege aquilia. si delictum. in penul. colum. ff. ad le-
gem aquil. ⁊ do. Francis. cur. cōsil. xliiij. incipien. super contingen-
tia. in fi. vij. col.) Et circa hanc materiam absolutionis a iuramē
164 to teneas menti aliqua. † Primo quod absolutio a iuramento
nō potest peti nisi quando iuramentum fuisset dolo vel metu ex-
tortum vel super re illicita positum, ꝯm Dominicum post Arch.
⁊ Joan. and. in. c. ij. de pact. in. vj. ⁊ Ange. in. l. si quis pro eo. versi.
item adde. ff. de fideiusso. ⁊ Alexan. in. d. cōsil. ccxxj. incipiē. visa fa
cti narratione. in. ij. col. in. ij. volu. ⁊ Pau. de cast. in cōsi. suo. ccxvj.
incip. presupposito sine preiudicio ⁊c. De quo latius per. d. Phi
lip. decium in consil. suo. clxxx. incipien. visa renuntiatione. in. iij.
colum. in fin. ⁊ in consilio. clj. incipien. maximi ⁊c. in. vij. colum.
175 ¶ † Item scias etiaz ꝙ absolutio a iuramento posito in contra-
ctu non facit quod absolutus possit venire contra talem contra-
ctum quando ipse cōtractus erat validus et perfectus etiam sine
iuramento. Secus autem quando sustinebatur solum propter iu
ramentum in eo appositum, quia als erat imperfectus seu inuali-
dus. Ita dixit Abb. in. c. cōtingat. in. x. col. in versi. sed vltra predi
cta ⁊c. de iureiuran. vbi refert Ange. ita cōsuluisse de quo latius per
166 Soci. in cōsi. suo. cxv. incip. circa primam. in peñ. colū. ¶ † Item
scias etiam ꝙ iuramentum prestitum in fauorem vnius partis ex
contrahentibus potest remitti per partem in cuius fauorem est
prestitum ⁊ potest relaxari ei qui iurauit, adeo ꝙ non est necessa-
ria alia relaxatio a iuramento. Ita volunt doct. in. c. consuluit. de
vsuris. ⁊ in. c. ij. de sponsa. ⁊ in. l. fina. ff. qui ⁊ a quibus. ⁊ voluit Ale
xan. in cōsi. suo. cclxxvj. incipien. visis. in. iij. colū. ⁊ Specu. in ti. de
lega. in. §. ostendendum. in versi. hoc quoq;. ⁊ in tit. de iureiuran-
do. in. §. j. in versi. quid si aliquis. ⁊ ponit Barto. ⁊ alij in. l. j. in. §. ⁊
post operis. ff. de oper. noui nūtia. ⁊ doct. in. l. cum stipulatus sim
mihi a proculo. j. de verb. obliga. ⁊ Cardi. in clemen. j. in. xiij. q. de
167 vsur. ⁊ Barto. in. l. labeo. ff. de iureiuran. † Et facit etiam qd dici
tur ꝙ iuramentum potest remitti testibus per partes ꝯm Bar. in
l. j. ff. de ferijs. ⁊ in. l. quotiēs. ff. de iureiurā. Uide tamen circa hoc
168 do. Fely. in. c. ij. in. xv. col. circa med. extra de spōsa. ¶ † Itē scias
etiaz ꝙ iuramentum nō firmat cōtractuz nisi quatenus est de mē
te contrahentium ꝯm glo. no. in. l. emptione. C. plus valere quod
agitur. quam glos. refert ⁊ sequitur Pau. de castro in consilio suo
cclxxviij. incipien. viso processu et attestationibus. in. j. colum.
169 ¶ † Item adde quod absolutio a iuramento non est cōcedenda
ei qui venit contra iuramentum priusꝙ̄ petat absolutionē ab ip-
so iuramento: quia frustra auxilium legis inuocat qui cōmittit in
legem. c. quia frustra. de vsuris. ita dixit Federi. de senis in consil.
suo. ccc. incipien. factum proponitur esse tale debitor promisit ⁊c.
in fine consilij. ⁊ Pet. de anch. in consil. cxcviij. incipien. predictis
subtiliter ⁊c. ⁊ Joan. de imol. in. c. debitores. de iureiuran. ⁊ Abb.
in. c. j. eo. titu. ⁊ Lau. de rodul. in. c. cōsuluit. de vsur. in. cxxiiij. que-
stione. pro quo facit quod dixit Bald. in aut. quod eis. C. de nup.
post Bart. in. l. labeo. ff. de iureiuran. vbi dixit ꝙ pars cui est pre-
stitum iuramentum non potest illud remittere iurāti postꝙ̄ inci-
dit in periurium, de quibus omnibus vide late per Alexan. in cō
sil. ccxl. incipien. ponderatis his que in themate narrātur. in. ij. co
lum. Item teneas menti quod licet ille qui vult venire contra iu-
ramentum prestitum debeat prius petere absolutionē vel relaxa
tionē a iuramēto, hoc est verū ⁊ habet locū in iurāte eo viuēte, eo
aūt mortuo heredi eius nō est necessaria aliqua relaxatio vel abso-
170 lutio a iuramēto: † quia vinculū iuramēti quod est spūale est finitū
morte iurātis. ita dixit Innō. in. c. veritatis. de iureiu. ⁊ Jo. and. in
c. si. de fo. cōpe. in. vj. ī nouel. quos refert ⁊ sequit Sal. ī. l. emptiōe.

C. plus

C.plus valere quod agitur.ꝛ in autenti.sacramenta puberum.C.
si aduer.ven.possent etiam dici alia plura ꝛ plura circa materiam
iuramenti que omitto cum hic non sit accommodatus locus cir-
ca materiam iuramenti:sed plenius quam alibi circa materiã iu-
ramenti et eius absolutionis vide per.d.Feli.in.c.ĳ.in.ĳ.et.iiĳ.
char.de sponsa.vbi ponit multa singularia.¶ Visis modo supra
dictis in materia citationis superest aliqua videre in materia cõ-
tumacie quia ex citatione peruenitur ad contumaciam vt de se
patet.ideo circa hanc materiam contumacie plura sunt videnda
171 ꝛ notanda.¶ †Scias igitur primo qd contumacia est delictuꝫ.l.
omne delictum.§.cõtumacia.ĩ.de re milita.et ibi Alex.et in.c.ex
literis.de constitutio.et hoc est verum improprie vt habetur in.l.
qui vas.infra de fur.ƒm Bal.in.l.si mora in.ĳ.col.ver.alibi contu-
macia ꝛc.supra sol.ma.De quo etiam per Bar.in.l.si plures in.j.
col.supra de administra.tu.ꝛ in.l.j.in.§.fi.in vlti.col.in ver.ex quo
nota.s̃.si quis ius diceñ.non obtempera.et ibi Alexan.ꝛ habetur
etiam per glos.in.l.si filius.in prin.supra de interroga.act.et per
Bart.in.l.post legatum.in.§.his vero.s̃.de his quibus vt indig.
et in.d.l.omne delictum.ꝛ per Bal.in.l.fi.C.de crimine stellio.vbi
dicit qd nulla lege cauetur qd contumacia sit maleficium.et per
Alex.in.d.l.si mora.in.ix.col.ꝛ per Bald.in.l.si filio.la.ĳ.in.ĳ.col.
s̃.so.ma.et in.l.si filio data.in fi.eo tit.et per Bald.in.l.et in mul-
tis.C.de appel.ꝛ per Jo.de imol.in.l.pe.in.§.ad crimen.ĩ.de pu-
bli.iudi.et habetur etiam de hac materia in glos.summe.iiĳ.q.j.ꝛ
per glo.in.c.cum non ab homine.de iudic.ꝛ per do.Feli.in.c.cum
Bertoldus.in.ix.col.in fi.de re iudi.et per Jo.de ana.in consi.suo
xlviĳ.ꝛ per.d.Feli.in.d.c.in literis.de constitu.in.xiĳ.colum.ꝛ per
Ang.in.l.fi.C.de iniurĳs.ꝛ per Ang.de are.in trac.maleficiorum.
in verbo qui index videns ꝛc.in.iiĳ.charta.versi.quero an contu-
172 macia.ꝛ per Jo.de ana.in cõsi.suo.xxv.in penul.colũ.¶ †Item
scias qd pro sola contumacia nunꝙ potest imponi pena mortis
ita not.dixit Bald.in.l.qui crimen in.ĳ.colũ.in fi.qui accus.non
poss.ad quod allegat glo.iĳ.q.j.in summa.ꝛ idem dixit ipse Bal.
in consi.suo.ccclxxj.incip.visis dictis statutis ꝛc.in.ĳ.vol.in con-
trarium tamen facit glos.in aut.de lenonibus in.§.si autem que
dicit qd contumax potest damnari ad mortem.quam refert et se-
quitur Alex.in.l.absentem.in.vĳ.apostilla.ĩ.de penis.vbi latius
loquitur in materia.Et scias etiam qd contumacia est magni effe
173 ctus ꝛ quandoqꝫ ipsa contumacia nocet quandoqꝫ prodest.†et
ideo statutum volens patrem teneri pro filio de caupone vel nau-
tam teneri pro famulo suo intelligitur de cõdemnato per contu-
maciaꝫ.ita dixit Albe.de rosa.in prima parte statu.questione.lĳ.
174 incipiẽ.sed adhuc quero ꝛc.†Et idem dicas in statuto dicẽte qd
cõitas teneatur emẽdare damnum ꝛ robarias quoniam intelligi
tur dũmodo de eis vere constet ꝛ non per cõtumaciam.ꝛ cõsuluit
Lud.ro.in cõsi.suo.cliiĳ.incip.iudicium contra Antoniũ ꝛc.pa-
trem nõ teneri pro cõdemnatione filĳ per cõtumaciam de crimi-
ne damnati de quibus omnibus ꝛ de alĳs similibus vide per do.
Feli.in.d.c.cuꝫ bertoldus.in.ix.col.de re iudi.ꝛ idem qd.s̃.tenuit
d.Philip.frãc.de perusio in.c.cum speciali.in pe.col.de appel.in
ver.iiĳ.queritur.ꝛ ad predicta vide Albe.in prima parte stat.que
stione.xlvĳ.incip.Item quero.ꝛ Gãdi.in tract.maleficiorum sub
rub.de bonis malefactorũ.in.v.col.in ver.nota qd pater ꝛc.ꝛ vide
Jo.de ana.in.c.ĳ.in.ix.col.de delict.puerorũ.ꝛ vide Bald.in.l.si
filius cuius.C.ad macedo.Soci.in consi.cxxĳ.incip.prestãtissime
ꝛc.in.ĳ.col.ꝛ.d.Cardi.in cõsi.suo.xliiĳ.incip.pro.d.Christopho-
ro.ꝛ.d.Philip.deciũ in consi.suo.lxiiĳ.incip.diuino ꝛc.vbi predi-
cti notabiliter loquunt̃ in materia.ꝛ facit etiã sing.verbũ Alexã.
in.l.omne delictum.ĩ.de re mili.vbi dixit qd stãte statuto qd ban-
niti possint impune occidi qd tamen vigore talis stat.nõ poterit
impune occidi bannitus per contumaciam.allegat hoc voluisse
Bal.ꝛ Jo.de imol.in.l.si mora.s̃.so.mat.de quo dicto feci mentio
nem in.l.infans in.v.col.post medi.ĩ.de sica.vbi etiam plura dixi
175 circa materiã contumacie.¶ †Vlterius scias etiã qd si aliqs est
citatus ꝛ nõ cõparet nõ est cõtumax qñ nõ fuit citatus ƒm stilum
curie.ita sing.dixit Ang.in.l.fi.C.de cano.prestã.lib.x.qd dictum
pro sing.refert ꝛ sequit̃.d.Feli.in.c.qm̃ contra.in.vĳ.colũ.in fi.de
proba.ꝛ in.c.ex parte.in.v.col.de rescrip.qd dictum ego retuli in
☞ singulari meo.cxviĳ.incip.stilus ꝛc. (Vide nota.verbũ.d.Anto.
corseti in sing.suo in verbo infirmus.) Et idẽ dicas qñ processus
est nullus,nam tunc si citatus non cõparet nõ dicitur cõtumax et
per cõsequens non habetur pro cõfesso.ita dixit Bal.in cõsi.suo
ccclxxj.incipien.visis dictis statutis.in.ĳ.vo.Item scias aliud.qd
cõtumax seu morosus non põt allegare pẽdentiã litis ƒm Bart.
in.l.vbi acceptum.s̃.de iudi.ꝛ in.l.quãuis.s̃.de dam.infec.et in.l.
176 sepulchri.ĩ.de sepul.vio.†Et ideo si remissus ad curiã episcopa-
lem super aliquo incidenti est ibi in mora:tunc iudex prime cause
põt ad vlteriora procedere nõ obstãte dicta remissione quia mo-
rosus vel contumax nõ potest allegare pendẽtiã litis in alio loco:
ita singulariter dixit Bal.quem ibi refert ꝛ sequit̃ Alexã.in.l.de
177 die.in.§.tutor post me.s̃.qui sat.cog.vbi†dicit qd cautela est qd
iudex secularis qñ remittit partes ad curiã episcopalem pro ali-
quo articulo vt sibi prefigat terminum infra quẽ debeat se presen
tasse corã episcopo qd facere põt ipse iudex secularis vt probatur
in.l.preses.cũ ibi no.C.de appel.ꝛ hoc ibi voluit Bart.per illum
tex.de quo latius per.d.Alexã.in.d.§.tutor.vbi dixit qd istud est
nota.dignũ in practica.ꝛ eum refert ꝛ sequit̃.d.Feli.in.c.cũ sit ro-
mana.in.ĳ.col.de app.de quo dixi ego in singu.meo.ccxxxix.inci-
178 pien.contumax seu morosus ꝛc.†Item talis contumax non po-
test allegare incõpetentiam iudicis:ita habetur in.l.si quis ex alie
na.s̃.de iudi.ꝛ in.l.si ex quacũqꝫ.s̃.si quis in ius voc.nõ ierit.et ibi
late per omnes scrib.Itẽ talis contumax non potest declinare iu-
dicem ƒm Innocẽ in.c.preterea.de dilati.quem referunt moder.
in.l.si conuenerit.s̃.de iurisdi.om.iud.ꝛ de his dixi in.l.si quis ne
questio.in.ĳ.colũ.in versi.alius etiam videtur casus.ĩ.de questio.
179 ¶ †Adde tamen hic qd licet vt dixi cõtumax nõ possit allega-
re incõpetentiã iudicis tñ cõtumax cõdẽnatus per iudicẽ incõpe
tentem si postea sit captus per illuꝫ iudicẽ potest se tueri ex nulli-
tate processus.ita no.dixit.Bal.ĩ.l.generaliter.in.ĳ.col.C.de epi.
ꝛ cle.ꝛ vide que dixi in.l.patre vel marito.in.xvj.colũ.ĩ.de qõni.
180 †Itẽ adde qd absens ꝑ cõtumaciã dr̃ presens ꝛ habet̃ ꝓ presente
ad eius damnũ:ita dixit Bal.per illũ tex.in aut.qua in ꝓuincia.
C.vbi de cri.agi opor.ꝛ in.l.cum fratrem.in vlti.col.C.de his qui.
vt indig.ꝛ habetur per Spec.in ti.de arbi.in.§.nono in ver.quid
ergo.ꝛ in ti.de teste §.octauo.circa prin.ꝛ in tit.de appel.in.§.xj.
ver.sed cum.s̃.ꝛc.Et scias etiaꝫ qd ratione magne cõtumacie põt
iudex recedere a regulis iur.aggrauãdo cõtumacẽ multipliciter.
ita dixit Barba.in.c.olim ex literis.de rescrip.quẽ ibi in prin.re-
181 fert ꝛ sequit̃.d.Feli.¶ †Scias etiã qd cõtumacia in vno non no-
cet in alio.vt no.in.c.cõsuluit.de offi.delega.ꝛ glo.ꝛ doc.in.c.ĳ.de
dolo ꝛ cõtu.in.vj.ꝛ in.c.cũ olim.de testi.ꝛ habetur.in.l.generaliter
§.j.ꝛ ibi doc.C.de rebus cre.ꝛ in.l.iĳ.in.§.stichum.s̃.de stat.lib.ꝛ
ibi Jaco.de are.ꝛ voluit Barto.in.l.iĳ.in.§.si ad diem.ĩ.de re mi-
li.ꝛ in.d.§.stichum.ꝛ in.l.consentaneum.C.quomodo et quando
iud.ꝛ in tracta.ad reprimen.in ver.per dictum.et voluit Inno.in
d.c.consuluit.ꝛ in.c.ad petitionem.de accu.ꝛ Alexan.in consi.suo
cxxxvĳ.incip.in causa ꝛ lite in fi.iĳ.colũ.in secundo volu.ꝛ Feli.in
c.licet causam in.xvĳ.col.de proba.in quibus locis dicũt predicti
doc.qd cõtumax ad vnũ actũ debet citari ad alios actus,al's act⁹
182 fiendi nõ valerent.¶ †Item adde qd cõtumacia in criminalib⁹
non facit quẽ haberi pro cõfesso sicut in ciuilibus ƒm gl.ꝛ Bal.in
l.ĳ.in.§.diuus.ĩ.de iure fisci.ꝛ idem voluit Bar.in.l.questionis.la
secũda.ĩ.de questi.ꝛ in.l.absentem.in.ĳ.col.in ver.tertio extra gl.
ꝛc.ĩ.de penis.ꝛ Abb.in.c.veritatis in.ix.col.de dolo et contuma.
183 ¶ †Vlteri⁹ scias qd qñ ex forma.l.vel sta.cõtumax debet habe-
ri pro cõfesso tñ sup hoc requirit̃ sñia interlocutoria iudi.declara
toria eũ cõtumacẽ haberi pro cõfesso:al's si ꝓcederet iudex ad ali
quam sñiam nõ precedente tali declaratione talis sñia esset nulla.
ita dixit.d.Ant.in.c.cum dilecti.de dolo ꝛ contu.in.v.colũ.versi.
vltimo aduerte.ꝛ idem dixit ipse in.c.cum dilecti.de elec.ꝛ etiam
videtur tenere Bar.in.l.ĳ.in.§.qd si actor.C.de iura calũ.ꝛ Pau.
de cast.in consi.xxxiĳ.incip.super primo.in.ĳ.col.ꝛ Ange.de are.
in trac.maleficiorũ.in verbo qui iudex videns in.v.char.in versi.
statutum dicit ꝛc.ꝛ ibi per.d.Augu.in addi.vide tñ.d.Nellum in
trac.bannit.in.iĳ.parte primi tẽpo.in.x.q.incip.queritur an post
lapsuꝫ ꝛc.vbi dicit qd sufficit qd talis pronũtiatio cõtumacie fiat
vna cum diffinitiua ad qd allegat iura de quibus ibi per eum.et
idem dixit Ange.de are.in.d.ver.qui iudex videns in ver.querit̃
tamen an tale statutum ꝛc.ꝛ idem voluit Bal.in.l.sancimus.in.§.
cum autẽ in.iĳ.col.in ver.modo ꝛc.ꝛ ibi in.iiĳ.col.versi.pone dicit
184 statutũ.C.ad trebel.¶ †Et scias vnũ non omittendũ in hac ma
teria vcꝫ qd si ex forma statuti cõtumax debet haberi pro cõfesso
si anteꝙ super dicta cõtumacia sit ꝓnuntiatũ decedat ipse cõtu-
max nõ preiudicaret heredi.ita notanter dixit Bar.in.l.j.in.§.sꝫ
ꝛ constitutio.s̃.de calum.ꝛ in.l.eius qui delatorẽ.in fi.pe.col.ĩ.de
iure fisci.ꝛ in.l.ĳ.in.§.qd si actor.C.de iura.calũ.ꝛ Bald.in.l.j.in
iĳ.col.ver.sed dubitatur eo casu ꝛc.C.ne ex delic.defun.ꝛ in.c.va-
sallus in ver.dicit Jo.monachi ꝛc.in ti.si de feu.fue.cõtro.de quo
dixi etiã in practica mea causaꝝ criminaliũ in.xxvĳ.ꝛ.xxviĳ.char.
ꝛ ibi in alĳs pluribus char.sequẽtibus vbi alia plura dicta no.po-
sui in materia cõtumacie ꝛ similiter in eadẽ practica mea in.clxix.
char.vbi videas qr in dictis locis posui qd sñia lata ꝑ cõtumaciã
magis presumit̃ lata propter vitiũ cõtumacie ꝙ ꝓpter ius partis.
Itẽ posui etiam late an sufficiat constare de contumacia ex actis
absqꝫ sententia interlocutoria iudicis.Item posui etiam qd statu
tum volens qd contumax habeat̃ pro cõfesso intelligit̃ dũmodo
precedat libellus accusatio vel inquisitio valida.Item etiã posui
qd statutum predictum volens qd contumax habeat̃ pro cõfesso
non habet locũ in minore muliere vel rustico.Itẽ etiaꝫ ibi posui
qd qñ ex forma statuti contumax dꝫ haberi pro cõfesso intelligit̃
quo ad delictum tantum non autem quo ad qualitatem ipsius
delicti.Item etiam ibidem posui qd statutũ predictũ volens qd

contumax habeat pro confesso non habet locũ qñ iudex citat reũ
existentẽ extra territoriũ ipsius iudicis. Itẽ etiã posui qꝺ quãdo
ex forma statuti contumax debet haberi pro confesso requiritur
trina citatio nec sufficit vna pro omnibus que omnia hic omitto
185 ne sepius in operibus meis idem repetã. ¶ † Ulterius scias qꝺ
contumax non presumitur habere iustam causam ſm Bald. in. l.
nam ita diuus ante fi. ſ. de adop. et probatur in. l. sancimus. in fi.
in ver. mala conscientia. C. de iudi. ⁊ ibi Bald. in prima col. Item
contumax dicitur esse in dolo. l. non potest. ff. de reg. iuris. l. ex con
sensu. ff. de app. Bar. in. l. minor. la prima. ſ. de minoribus. ⁊ contu
max non videtur bona fide litigare ſm Bald. in. l. ingenuum. in
prima col. ſ. de statu hominum. Nec etiam presumitur habere iu-
stam causam vt dixi secundum Bal. in. d. l. sancimus. in prima col.
⁊ Alex. in. l. papinianus. in. §. meminisse. ſ. de inoffi. testamento.
⁊ dixit Bald in. l. si ea. in prin. C. qui accus. non poss. qꝺ eo ipso qꝺ
quis non vult comparere videtur de causa diffidere. ad quod alle
gat glos. in. c. honoratus. lxxiiij. di. vbi est not. glo. ad hoc et dixit
186 Abb. in. c. j. in. iij. col. de iudi. qꝺ † contumacia est peccatum mor-
tale vnde contumax dicitur infidelis. lxxxj. dist. c. si qui presbyte-
ri ⁊ maximum est peccatuȝ inobedientia, vt in. c. sciendum. xxx. q.
j. et ista refert Ias. in. d. l. j. §. fi. in fine. ſ. si quis iusdicen. non ob.
187 ¶ † Tu etiam adde vltra Ias. text. valde not. in. l. desertorem in
§. in bello. ff. de re milita. vbi dicit text. in bello qui rem publicam
a duce prohibitam fecit aut mandata non seruauit capite puni-
tur etiam si res bene gesserit. ⁊ glo. ibi dicit nota qꝺ magna est vir
tus obedientie. ⁊ allegat plura iura ad hoc: ⁊ ideo dixit glos. in. c.
qꝺ culpatur. xxiij. q. iiij. qꝺ licet dominꝰ in aliquo casu peccet pre-
cipiendo tamen non peccat subditus obediendo quod etiam di-
xit Car. Alexã. in. c. j. in. iiij. col. in titu. hic finitur lex cora. in vsi-
☞ bus feudoruȝ. (Vide Flo. in. l. sed ⁊ loci. in. §. sed ⁊ si quis. ff. fini.
regũ.) ⁊ facit etiã econtra nã obediens nõ debet puniri etiam si
male facit. tex. est no. in. l. libertorũ. in fi. ſ. de his qui not. infa. vbi
tex. dicit nã ⁊ qui obtẽperauerit venia dignus est ⁊c. ⁊ ibi glo. no.
188 ad hoc illum tex. † Et scias etiã qꝺ contumacia semper interpre
tatur in id qꝺ est deterius contumaci ⁊ vtilius aduersario. Ita di-
xit Bart. in. l. quãdiu. la vltima in prima colũ. in versicu. venio ad
vltimam glo. ſ. de acqui. heredi. ad qꝺ allegat. l. de etate. §. qui ta-
cuit. ſ. de interrogat. actio. ⁊. l. ij. §. qꝺ si actor. versi. si reus. C. de iu-
189 ra. calũ. ¶ † Adde etiã vlterius qꝺ cõtumax non videt prorogа
re iurisditionem scꝺm Innocẽ. in. c. innotuit. circa medium de eo
qui furti. or. susce. ⁊ Bald. in. l. si qui ex consensu in. iij. col. versicu.
deinde nota. C. de episcopali audien. ⁊ habetur per Bald. in. l. j. ſ.
de iurisdi. om. iudi. ⁊ per Alex. in. l. ij. ſ. si quis in ius voca. non ie.
⁊ per Bart. in. l. non videtur. ſ. de iudic. ⁊ ibi per Alex. hoc est ve-
rũ si iudex erat omnino incompetens. sed secus si per exceptionẽ
secundum Bar. in. d. l. nõ videt. ⁊ Bal. in. d. l. ex consensu. ⁊ Alex.
in. d. l. non videtur. ⁊ Inno. in. c. preterea. de dilatio. ⁊ in. d. c. inno-
tuit. ⁊ vide Bald. in. l. j. C. de iurisdi. om. iudi. ⁊ Ange. in. d. l. ij. ſ.
190 si quis in ius voca. non ierit. ¶ † Ulterius scias qꝺ contumax
in duobus locis ⁊ condemnatus pro eodem crimine poterit cogi
soluere vtrãqȝ condemnationem ⁊ imputet sibi quare hoc passus
est. ita not. dixit Bart. in. l. sepulchri violati in fi. ff. de sepul. vio. de
quo ibi per Alex. ⁊ per Bald. in. l. j. in pe. col. ver. tertio quero ⁊c.
vbi de cri. agi opor. ⁊ in. l. si pluribus. ſ. de leg. j. ⁊ in. l. pe. in. vij. col.
C. de exce. rei iudi. ⁊. d. Ant. in. c. de his de accu. ¶ Modo vlteriꝰ
circa hanc materiam contumacie queri põt de quotidiana ⁊ vtili
191 questione que sepissime in facto contingit vȝ: † an cõtumax pos-
sit condemnari sine alia citatione, in quo glo. in. c. qm̃ cõtra. extra
de proba. ⁊ ibi Abb. ⁊ Io. de imo. tenent qꝺ non. Sed solum pote
rit contra eum procedi ad cõdemnationẽ expensarum. quas fecit
pars presens. Ita dicit Abb. in. d. c. qm̃ contra. ⁊ se remittit ad gl.
in. c. querelam. in verbo expensarũ de procura. ⁊ ad dicta per eum
ibi ⁊ in. c. cum dilecti. de dolo ⁊ contu. sed do. Feli. in. d. c. qm̃ con-
tra. in. viij. col. in hoc vltra Abb. allegat glo. idem tenentem in. c.
honoratus. in verbo tot scriptis. lxxiiij. dist. ⁊ glo. in. c. de illicita.
in verbo peremptorio. post me. xxiiij. q. iiij. ⁊ glos. ij. in. c. j. de dolo
⁊ contu. in. vj. ⁊ Bart. Bald. ⁊ Ange. in. l. sancimus. C. de iudic. et
Bar. in. l. contumacia. ff. in hoc titu. ⁊ Bar. ⁊ Ioã. de imol. in. l. qui
ante kalendas. ff. de verb. obli. ⁊ Spec. ⁊ Ioã. and. in ti. de citatione
in. §. viso in ver. sed quid si tres. ⁊ Ang. in. l. ij. C. de anna. excepti.
⁊ do. An. post Inno. in. c. finem litibus. in. iij. col. de dolo ⁊ contu.
⁊ Spec. in ti. de expensis. §. j. versicu. sed queritur qñ prestande ⁊c.
⁊ ista adduxi in. l. patre vel marito. in. vj. col. ver. vlterius scias ⁊c.
ff. de questio. vbi examinaui hanc questionem. ⁊ hanc partẽ qꝺ cõ-
tumax non possit mulctari sine noua citatione vt veniat ad se de-
fendendũ ne condẽnetur propter suam cõtumaciã. ⁊ hoc firmauit
expresse Bar. in. l. ij. in vlti. col. ver. sed q̃ro. ſ. si quis in ius vo. non
ie. vbi dicit qꝺ non põt talis cõtumax a iudice mulctari sine noua
citatione: ⁊ dicit qꝺ debet sibi statui terminus ad faciendum suaȝ
excusationẽ siue defensionẽ: ⁊ hoc per illum tex. de quo etiam per
Alexã. post Bar. in. l. j. ſ. si quis iusdi. non obtempera. ⁊ ibi in illa
l. j. in prin. in vlti. col. vide omnino Ias. no. loquentem ⁊ ista opi.
☞ mihi videtur consona iuri ⁊ equitati. (Vide Alex. in consi. ccxij.
incip. ponderatis. iij. col. in. vj. volu.) Nam si diceremus contra-
rium scȝ qꝺ cõtumax posset sine noua citatione condẽnari seque-
retur absurdum ⁊ incõueniẽs vȝ qꝺ ille q fuit cõtumax ex aliquo
iusto impedimẽto cõdemnaretur quod esset iniquum ⁊ absonum
⁊ contra iura quãplura: nam in dubio quis nõ presumit cõtumax
⁊ inobediens superiori qꝛ cõtumacia est delictũ vt dixi. ſ. l. omne
delictum. §. contumacia. ff. de re mili. ⁊ habet per glo. in. l. filius. ſ.
de interrog. act. ⁊ in. c. qui resistit. xj. q. iij. ⁊ in. c. si quis de maio. et
obedi. ⁊ habetur per glo. in. c. ex literis. de consti. ⁊ latius per do.
Maria. soci. in. c. veniens. in. lvj. col. in repet. sua extra de accusa-
192 tio. † Et ideo videmus qꝺ per solum iuramẽtum excusatur quis
a contumacia ſm glo. no. in. c. vnico. in glo. fi. iiij. q. v. quam refert
⁊ sequitur ad hoc Fede. de senis in consi. suo. cxiiij. incip. sup pun-
cto ⁊c. De quo dixi ego in repe. mea rub. C. de proba. in. xxix. col.
☞ in versi. incip. item infirmitas ⁊c. (Vide in reperto. meo in lite-
ra. A. in. xij. char. in primo no.) Quinimmo dixit glo. not. in. l. ex
consensu. ff. de app. qꝺ citatus qui non comparuit excusatur a cõ-
tumacia si dicit citationem misisse obliuioni vel non comparuisse
193 quia non credebat iudicem ita festinare ⁊c. † Pro qua glo. opti-
me facit illud qꝺ dicitur vȝ qꝺ quelibet iniusta causa dummodo
colorata excusat a dolo vt dixit glo. in. l. plagij. la secũda. ff. de pla-
gia. ⁊ glo. in. l. vnica. §. fi. ſ. si quis iusdi. non obtempe. ⁊ in. l. satis
pene. ſ. de in ius vo. ⁊ in. l. j. C. vbi causa stat. ⁊ in. l. j. in fi. ff. de abi-
geis. ⁊ in. l. non potest dolo carere. ff. de regu. iur. de quo etiam ha-
betur per Alexan. in consi. suo. ccxj. inci. visis ⁊ discussis ⁊c. in vlti.
col. ⁊ in consi. suo. cccclxxiiij. incip. visa ⁊c. in. iij. col. ⁊ in cõsi. lxxiij.
incip. non puto. in penul. col. in primo vol. ⁊ in eo. vol. in cõsi. xcij.
incip. perspectis. in pe. col. ⁊ per Ludo. ro. in consi. suo. cl. incip. in
proposita. ⁊ in consi. ccxxiiij. incip. ista captura ⁊c. De quo etiam
dixi in. c. ij. circa med. extra de homi. ⁊ ĩ repe. mea. l. fi. in. xxx. char.
C. de proba. de quo etiam per. d. Feli. in. c. si quis in vlti. col. de ma-
io. ⁊ obedi. ⁊ per Cepo. in consi. suo. viij. circa fi. ⁊ per do. Philip.
decium in consi. suo. clxx. incip. viso themate ⁊c. in vlti. colũ. ⁊ per
Ang. in. l. pretor ait. §. in hac actione. ſ. vi bo. rap. vbi ponit singu
lare verbum in hac materia qꝺ non refero nunc breuitatis causa.
An autẽ valeat statutũ qꝺ ex sola cõtumacia aliter nõ cõstante de
crimine quis possit cõdemnari ad mortem. vide que dixi in. l. de
minore in prin. in vlti. colũ. ver. ⁊ an valeat statutum. ff. de questio.
194 ¶ † Quero vlterius de alia not. questiõe que sepissime occurrit
⁊ in causis ciuilibus ⁊ criminalibus vȝ quidã Petrus Ioãnis ci
tatur ⁊ in citatione dicitur Petrus Martini citetur ⁊c. An talis
citatio arctet euȝ ad cõparendum adeo qꝺ si non cõparet dicatur
contumax ⁊ iura loquentia de contumace seu de contumacia ha-
beant locum contra eum. In quo dicas qꝺ non dicitur contumax
ſm Bar. in. l. in testamento. ſ. de conditio. ⁊ demon. ⁊ in. l. demõ-
stratio falsa. in. vj. col. ver. vj. quero quid in iudicijs ⁊c. eo. ti. ⁊ Bal.
in. l. hac consultissima in. ij. colũ. ver. item vbi obscuritas ⁊c. C. qui
testa. facere pos. ⁊ Bal. in. l. j. ſ. de lib. ⁊ posthu. De quo etiaȝ vide
Bal. in. §. eum quem temere. ſ. de iudici. ⁊ do. Cardi. in cle. ij. in. v.
☞ not. vt lite penden. (Vide Alex. in consi. cviij. incip. visa. in. vij.
volu.) Et ideo qñ aliquis amicus meus citat alio noĩe q̃ ipse vo
cet facio qꝺ ipse custodit diligẽter schedulã citatiõis vt eã possit
semper ostendere qualiter in ea non continebatur nomen suum
ex quo ipse non comparuit. Et ideo merito gesta contra eum nõ
nocẽt ei quod est no. Et tene mẽti qꝺ licet notarius cause in actis
scripserit talis citatus ⁊c. per hoc tamẽ non probat citatio ipsius
nisi aliter constet de tali citatione. Ita dixit Bal. in. l. finali in vlti
ma colũ. in versicu. quero cauetur in actis ⁊c. C. de re iudica. ⁊ in
aut. si quis in aliquo. in. iij. col. in ver. ⁊ idem dico in citatione. C.
de edẽ. Pro quo facit quod dixit Abb. in cõsi. suo. xcij. incipiẽ. in
Christi nomine sniam latam ⁊c. in vlti. colum. Et faciunt optime
ad predicta que ego late dixi. in. l. j. in. §. si quis dicatur. in. ij. ⁊. iij.
195 col. infra de questio. ¶ † Ulterius scias qꝺ licet quis sit cõtumax
tamen iudex etiam delegatus potest facere ei gratiam expectãdo
eum in die sequẽti. nec pars aduersa potest ei contradicere. qꝛ ipe
iudex vtitur potestate sibi a lege tradita. Ita dixit gl. Bal. ⁊ Bar-
ba. in. c. cõsuluit. de offic. deleg. quod dicit ibi Bald. esse nota. di-
196 gnũ. † Et idẽ dixit Bal. in. l. ⁊ post edictuȝ. in prin. ſ. de iudi. vbi
dicit nota qꝺ post peremptoriũ emanatum iudex de benignitate
põt citare vna alia citatiõe. ⁊ subdit qꝺ simile dicũt Canoniste scȝ
qꝺ iudex põt cõtumacẽ expectare de benignitate si vult ⁊ nõ cõfe-
stim fulminare sentẽtiam. vt extra de offic. delega. c. cõsuluit. ⁊ no.
insti. de verb. obliga. §. j. ¶ Dicit postea ipse Bal. hoc aũt presu-
mo eo ipso qꝺ iudex nõ pnũtiauit sȝ distulit vt videat expectasse
de benignitate vt valeat sententia tanq̃ lata in termino expecta-
☞ tiõis. ⁊ hoc dicit ipse Bal. habuisse de facto. (Vide. ſ. in. xij. col.
post. med.) ⁊ faciunt etiam ad predicta que dixit Pet. de an. in
consi. suo. ccxj. incip. inter contraria ⁊c. quasi per totum. ⁊ faciunt
optime dicta per me. in. l. questionis modum. in. v. colũ. in princ.
infra.

197 infra. de questio. ¶ † Ultimo pro nunc scias qd contumax non
auditur nisi refectis expensis. vt in. l. sancimus. C. de iudic. ⁊ habe
tur in. c. quoniam frequenter. §. in alijs. extra. vt lite non contest.
⁊ in. §. omnem. ⁊ ibi Ange. in auth. de litigio. ⁊ in auth. qui semel. C.
quomodo ⁊ quando iudex. Refectis autem expensis auditur nõ
tamen etiam tunc auditur opponendo exceptiones peremptorias
sm Inn. in. c. preterea. de dilatio. ⁊ Ang. in. l. peremptorias.
C. senten. rescin. non pos. qd dictum pro valde not. refert ⁊ sequit
Ang. de are. in. §. appellantur. in. iij. colũ. instit. de except. An au-
tem contumax refectis expensis admittatur ad opponendũ con-
tra processum iam factum vide late per Iaso. in. d. l. sancimus. in
pen. col. versi. Septimo quero ⁊c. C. de iudic. Item in materia ex-
198 pensarum reficiendarum propter contumacem. ¶ † Scias qd
contumaci potest denegari iurisditio ⁊ audientia donec actuali-
ter soluat expensas sm Ias. in. d. l. sancimus. in versi. secundo no-
ta ⁊c. C. de iudic. pro quo sm eum facit glo. not. in. l. sed si per pre-
torem. in. §. sed si de cetero. ff. ex qui. causis maio. ⁊ dicit Iaso. vbi
ff. qd predicta sunt intelligenda non solum in illa causa: sed etiam
in omni alia causa quam habet ipse contumax cum omnib⁹ alijs
personis coram eodem iudice. Ita dixit Bald. sm eum in. l. con-
sentaneum. C. quomodo ⁊ quando iud. in. v. col. in ver. deinde ad
euidentiam premitto ⁊c. vbi reputat hoc nota. dignum ⁊ idem te
net idem Bald. sm eum in. c. fi. extra de mutu. peti. ⁊ in. c. cum ve-
nissent in. iij. colũ. de iudic. ⁊ in. c. grauis in. vij. col. in fi. de restitu.
spolia. limitat tamen. d. Iaso. vbi. ff. predicta non habere locum
in arbitro qui propter contumaciam non potest denegare au-
dientiam quod dicit voluisse Lud. ro. in. l. j. in pe. colũ. ff. de arbi.
199 ¶ † Item etiam dicit Iaso. vbi. ff. qd arbiter non potest mulcta
re contumacem sicut ordinarius sm glo. in. l. non ex omnibus in
prin. ff. de arbit. intelligendo vt ibi per Bar. ⁊c. Item istam regu-
lam qd contumax non auditur nisi refectis expensis intellige ha-
bere locum etiam in minore contumace qui minor etiam non au-
ditur nisi refectis expensis sm Bar. in. l. si finita in. §. si forte. ff. de
dam. infec. et an ex contumacia tutoris vel curatoris reficiantur
expẽse per pupillum an per ipsum administratorem ponit Bar.
in. l. contumacia. ff. in hoc tit. ⁊ in. l. j. §. si procurator in vlti. col. ff. si
200 quis ius dicenti non obtempera. ¶ † Item scias etiam qd hec
regula habet locum nedum in reo citato: sed etiam in actore citã-
te: quia si postea se absentaret ⁊ esset cõtumax non audiretur nisi
refectis expensis: et fortius procederet in actore citante q̃ in reo
sm Bald. Cy. Sali. ⁊ Pau. de cast. in. d. l. sancimus. vbi Ias. addu
cit bonam rationem pro hoc. ¶ Item etiam scias qd contumax
non auditur nisi refectis integris expensis. Nam si soluisset oẽs
expensas excepto vno nummo non audiretur sm Bal. in. c. con-
querente in. j. col. de resti. spolia. ¶ Et scias etiam qd hec regula
expensarum habet locum etiam in causis criminalibus quando
proceditur per denuntiationem vel accusationem. Nam si denun
tians vel accusans est contumax non auditur nisi refectis expen-
sis. ita tenet Cy. in. d. l. sancimus in. xv. q. ⁊ Sali. in. xj. ⁊ in. l. seue-
ritatis. C. de excusa. tuto. ⁊ in. l. j. C. de sumpti. recup. libr. x. et ista omnia ponit Ias. in. d. l. sancimus in. ij. iij. ⁊ iiij. col. vbi etiam alia plura notabilia ponit in hac materia que per te videre poteris: ⁊ ibi vltra premissa limitat hanc regulam pluribus modis de quibus ibi per eum quem non refero breuitatis causa. Possem etiã alia plura ⁊ plura adducere circa hanc materiam contumacie que omittere statui ne sim prolixior: ⁊ similiter potuissem alia q̃plura adducere superius circa materiam citationis: sed solum adduxi suprascripta que mihi visa sunt vtiliora ⁊ digniora ⁊ magis practicabilia ceteris. Alia etiam videre poteris per. d. Maria. Soci. in sepius allegata sua repeti. rubri. extra de dilatio. ⁊ per Barba. in reperto. suo in verbo citatio per totum. ¶ Quare omisso. §. qui apud. huius legis, statui presenti repetitioni ⁊ opusculo finẽ imponere gratias innumeras et immortales agens pijssimo ac benignissimo deo: eiusq; gloriosissime Matri. Necnon beato Francisco aduocato meo. Et ista addantur alijs operibus sudoribus laboribus vigilijs et lucubrationibus meis continuis in quibus continue versor. Male tamen et pijssime remuneratus: ex studio meo Bononie. Die vltimo Iunij. 1518.

Hic finis adest Repetitioni

l. de vno quoq;. ff. de re iudica. Edite per me Hippolytum
de Marsilijs. I. V. Doctorem in hoc patrie mee
Bononiensi studio ad laudem et gloriam
summi dei: totiusq; celestis curie ⁊c.

In Excellentissimi preceptoris laudem: operisq; commendationem Thomei culpani Ueronensis carmen.

Qui populis dant iura premit quos turba clientum.
  Quiq; iuuant penso consilio innocuos.
Hippolyto referant grates ⁊ multa precentur
  Marsilio bona qui tale opus ediderit:
Cui nequeat longeua etas aut liuor obesse
  Quod neq; putre situ rodit iners tinea
Nanq; opus hoc in se comprehendit plurima scitu.
  Digna nec vsq; hec ad tempora lecta alias:
Auctor ⁊ in patria inuidia est vbi maxima assillum
  Iuris ⁊ extra omnem dicitur esse aleam.

Lugduni per Dionysium de Harsy Typographum
probatissimũ mense Mayo.
1532.

SANCTA
SALVE
FACIES
Simon Uincentius

colorchecker CLASSIC

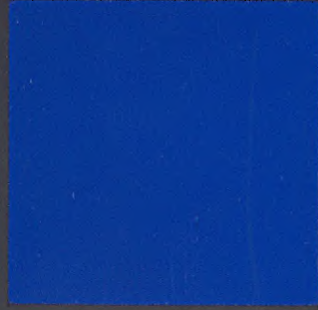

calibrite

mm